اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۰ آبان ۱۴۰۲
• ۱۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵
• اول نوامبر ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۷۵۵ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۳۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

زندگی و زمانه خاندان گنجی
در گفت‌وگو با محمدرضا گنجی

عبور از آتش

۸و۹

صمت کم‌وکیف کاهش نرخ تورم در مهر ۱۴۰۲ را بررسی کرد

دور باطل مهارها!

تورم زلزله‌ای با قدرت چند ریشتری است که هر بار به‌گونه‌ای می‌تواند بازار را زیرورو کند و در نهایت این قدرت خرید مردم است که زیر خروارها آوار می‌ماند، این در حالی است که مسئولان بارها وعده آواربرداری را به مردم داده‌اند، اما به‌نظر می‌رسد زور قیمت‌های بازار بیشتر از ابزار آواربرداری است و این راهکارهای جزئی دردی از قدرت خرید شهروندان که زیرآوار مانده، دوا نمی‌کند. در هر حال این تورم افسارگسیخته میلی به آرام گرفتن ندارد و هر بار در انتظار بهانه‌ای برای بهم‌ریختن دوباره بازار است.

براساس گزارش اخیر مرکز آمار در مهر ۱۴۰۲ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۴۵.۵ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۰.۶ درصد کاهش یافته است. هر بار پس از اعلام نرخ تورم این پرسش مطرح می‌شود که چرا آمار شاخص‌های مهم اقتصادی مانند نرخ تورم آن‌گونه که مردم آن را در زندگی روزانه خود حس می‌کنند، نیست؟

۴و۱۱

صمت پیامدهای فرسودگی زیرساخت‌ها در حوزه‌های گوناگون را بررسی کرد

خون فرسودگی در رگ‌های شهر

۳و۱۰

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

تاثیر نرخ خوراک بر واحدهای سودآور

۲

یادداشت‌های امروز

قصه پرغصه ماشین‌آلات

۶

شهرها به فضای سبز بیشتری نیاز دارند

۱۳

گفت‌وگو

پایه‌های اقتصاد ایران استحکام ندارد

۱۲

گزارش روز

شهر در دام جزیره حرارتی

آلودگی‌های زیست‌محیطی یکی از مهم‌ترین عوامل خطرزا برای سلامت مردم محسوب می‌شود و در سال‌های اخیر، حجم زیادی از پژوهش‌های علمی به این امر اختصاص یافته است. یکی از دلایل بروز حداکثری آلاینده‌ها در محیط‌های شهری، تراکم بالای شهرها در دهه‌های اخیر است. به‌طور کلی تراکم بنا می‌تواند بر محیط‌زیست اثر بگذارد و ابعاد و پیامدهای متعددی داشته باشد. نتایج علمی حاکی از آن است که هرچه تراکم بنا افزایش یابد، انتشار آلودگی دی‌اکسیدکربن بیشتر می‌شود و همین امر افزایش بیماری و مخارج مالی سلامت و تقاضا برای خدمات درمانی را به‌همراه دارد. به گفته کارشناسان، تراکم بالای شهری به‌ویژه در شهر تهران موجب جلوگیری از جریان طبیعی باد که نقش اصلی را در کاهش آلودگی هوا و تعدیل رطوبت و حرارت دارد، به‌دلیل وجود ساختمان‌های بلند می‌شود. همچنین، رسوب سموم هوای آلوده از دیگر معایب تراکم شهری در زمینه محیط‌زیست است.

۱۳

آگهی مزایده عمومی

HOSCO شرکت فولاد هرمزگان

موضوع مزایده: فروش ۹،۸۰۰ تن پوسته اکسیدی و ۲۷،۰۰۰ تن لجن اکسیدی

شرکت فولاد هرمزگان جنوب در نظر دارد اقلام مازاد خود را از طریق مزایده عمومی مطابق جدول ذیل به فروش برساند. اشخاص حقوقی می‌توانند مطابق جدول زمانی انجام مزایده (به استثنای ایام پنجشنبه و تعطیل رسمی) پس از واریز مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه گمرک بندرعباس برای هر ردیف از مزایده - بنام شرکت فولاد هرمزگان جنوب و ارسال فیش واریزی به شماره فکس ۰۷۶-۳۳۵۳۰۰۵۵ و یا پست الکترونیک soleimani.m@hosco.ir نسبت به خرید اوراق، هماهنگی جهت بازدید از موضوع مزایده (حداقل ۴۸ ساعت قبل از حضور باید هماهنگی های لازم صورت پذیرد) و تحویل پاکت اقدام نمایند.

متقاضی بایستی در فیش واریزی مشخصات کامل خود، شماره تماس و شماره مزایده را جهت دریافت اسناد مربوطه قید نماید.

شماره مزایده	شرح کالا	واحد	مقدار	مبلغ ضمانت (ریال)
۰۲۰۴۰۱	پوسته اکسیدی	تن	۹،۸۰۰	۱،۷۱۹،۲۰۰،۰۰۰
۰۲۰۴۱۶	لجن اکسیدی	تن	۲۷،۰۰۰	۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰

جدول زمانی انجام مزایده:

تاریخ شروع فروش اسناد	تاریخ پایان فروش اسناد	آخرین مهلت تحویل پاکت	تاریخ گشایش پاکت‌ها
۱۴۰۲/۰۸/۱۰	۱۴۰۲/۰۸/۲۳	۱۴۰۲/۰۸/۲۸ تا ساعت ۱۲:۰۰	۱۴۰۲/۰۸/۳۰

محل تحویل پاکت‌ها و هماهنگی جهت بازدید: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ جاده اسکله شهید رجایی، شرکت فولاد هرمزگان جنوب، ساختمان هرمز ۱ - اتاق ۱۰۹ - واحد فروش خدمات و اقلام مازاد.

همچنین متقاضیان محترم برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن ۰۷۶-۳۱۸۸۸۵۶۷ و یا ۰۷۶-۳۳۵۳۰۰۰۳ داخلی ۸۵۶۷ تماس حاصل فرمایند و یا به سایت فولاد هرمزگان www.hosco.ir مراجعه نمایند.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز

نوید مسرت بخش انتصاب شایسته حضرتعالی را به عنوان ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ،از درگاه ایزد منان مزید توفیقات برای خدمتی سر شار از شور و نشاط در جهت شکوفایی صنعت البرز خواهانیم

شرکت جامسون پلیمر

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز

انتصاب بجا و شایسته حضرتعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز که نشان از درایت و لیاقت و توانمندی شماست تبریک گفته، رجای واثق داریم کارآمدی‌های برجسته شما نویدبخش پیشرفت و توسعه صنعت استان خواهد بود.

صنعت دانش‌بنیان تولیدی و مهندسی آتبین (اطمینان)

جناب آقای دکتر محمد انصاری
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز

انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته ،امید است در سایه تاییدات الهی و با کوله باری از تجربه شما شاهد تحولات چشمگیر در صنعت البرز باشیم

شرکت آسفالت راه سازان صبا(احمد رضوانی)

سرمقاله

تاثیر نرخ خوراک بر واحدهای سودآور

(بخش پایانی)

رضا پدیدار- عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی

افزایش نرخ خوراک پتروشیمی ازسوی دولت برای سال ۱۴۰۲ به ۷ هزار تومان به ازای هر مترمکعب با مخالفت‌های علنی با این موضوع روبه‌رو شد و در گام نخست شرکت‌های تولیدکننده متانول در واکنش به خبر افزایش نرخ خوراک با بیان اینکه افزایش نرخ خوراک سبب کاهش سودآوری یا حتی زیانده شدن صنایع پتروشیمی می‌شود، اعلام کردند در راستای جلوگیری از ضرر و زیان بیشتر ناچار به توقف تولید کلیه واحدهای تولیدی خود خواهند شد؛ به‌عبارتی می‌توان گفت صنایع تولیدکننده متانول، دولت را تهدید به تعطیلی کارخانه‌هایشان کردند. با این شرایط نرخ ۷ هزار تومانی خوراک در بودجه حذف و تصمیم‌گیری برای تعیین نرخ خوراک به دولت سپرده شد. دولت در ۱۷ خرداد ۱۴۰۲ با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های نفت، امور اقتصادی و دارایی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بانک مرکزی، سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها و سازمان برنامه و بودجه کشور مصوب می‌کند که نرخ خوراک پتروشیمی‌ها از ۴۲۰۰ تومان به ۷ هزار تومان به ازای هر مترمکعب افزایش پیدا کند. باتوجه به آنچه که از نظر گذشت این مصوبه دوباره سبب می‌شود صدای تعدادی از نمایندگان مجلس و مدیران صنایع پتروشیمی در بیاید و به‌قول معروف خودنمایی کند. عمده دلیل مخالفت با این مصوبه، کاهش حاشیه سود یا حتی زیانده شدن صنایع پتروشیمی و همچنین واحدهای سودآور صنعتی دیگر کشور و در نهایت افزایش نااطمینانی و فرار سرمایه‌گذاران بود. این مصوبه از نظر سازکارهای اقتصادی به‌شدت ضدتولید است و موجب خدشه‌دار شدن اعتماد سرمایه‌گذاران به نظام اقتصادی کشور خواهد شد. گرچه با فشار مخالفان سرانجام وزیر امور اقتصادی و دارایی از مصوبه قبلی عقب نشینی می‌کند، اما ماه گذشته اعلام کرد براساس یک فرمول و ثبات پنج‌ساله، مدلی را به نفع فعالان اقتصادی ارائه خواهد داد. این مدل تحت عنوان اصلاح آیین‌نامه فوق در کمیسیون اقتصادی دولت مطرح و قرار است فرمول جدیدی برای تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها جایگزین مصوبه ۲ ماه پیش هیات دولت شود. در این صورت باید منتظر ماند و دید فرمول بلندمدت جدید به چه شکل خواهد بود. توجه داشته باشیم که تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها نخستین بار نیست که در کشور جنجال به پا کرده است. لازم به یادآوری است که در اواخر آذر سال ۱۳۸۸ با تصویب قانون هدفمند کردن یارانه‌ها بحث قیمت‌گذاری خوراک واحدهای پتروشیمی در ماده یک قانون مطرح می‌شود که براساس آن نرخ فروش نفت خام و میعانات گازی به پالایشگاه‌های داخلی ۹۵ درصد نرخ تحویل روی کشتی (فوب) خلیج‌فارس است. تخفیف ۵ درصدی نسبت به قیمت فوب خلیج‌فارس با هدف جبران هزینه‌های حمل، بارگیری، انبارداری، بازاریابی و حمایت از صنایع تعیین شده است. این نرخ تا اواخر سال ۱۳۹۱ همچنان پابرجا ماند، اما این مسئله با انتقاداتی روبه‌رو شد. از آنجایی که نرخ خوراک پتروشیمی‌ها اثری مستقیم و نافذ روی واحدهای سودآور صنعتی می‌گذارد، دولت و مجلس موظفند با درک این واقعیت که بیش از ۵۶ درصد توان اجرایی و عملیاتی اقتصاد در کشور متوجه شرکت‌های بخش خصوصی است، به‌جای نرخ‌گذاری عددی، فرمولی برای بلندمدت برای نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین کنند. در این حالت مجلس باید برای دولت تکلیف تعیین کند که حداقل برای ۱۰ سال آینده فرمولی را در نظر بگیرد که بتوان با آن، نرخ خوراک را تعیین کرد تا سرمایه‌گذاران اطمینان بیشتری برای سرمایه‌گذاری داشته باشند. در این حالت پیشنهاد می‌شود باتوجه به سرمایه‌گذاری‌های سنگین انجام شده در صنعت پتروشیمی کشور، دولت لایحه‌ای را طراحی و طی آن حداقل نرخ سود ۲۵ درصدی را برای پتروشیمی‌ها تضمین کند. گرچه در دنیای توسعه‌یافته سود و زیان حاصل از نرخ واقعی عرضه و تقاضاست اما باتوجه به تغییرات فاحش و پیش‌بینی‌نشده در نظام اقتصادی کشور این مهم می‌تواند ضریب سرمایه‌گذاری و توسعه را در این صنعت حفظ و پایدار کند. در ۱۰ سال گذشته نرخ خوراک پتروشیمی‌ها ضریبی از نرخ گاز طبیعی در بازارهای مربوط به هاب‌های منطقه نظیر هنری هاب امریکا، آلبرتای کانادا و هاب‌های NBP انگلستان و FFT هلند بود. مقرر شده بود که این تصمیم از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۵ نافذ باشد، اما دولت به این تصمیم خود نیز پایبند نبود و نرخ‌ها را آنچنان تغییر داد که موجب نارسایی‌های سیستمی در اقتصاد ملی کشور شد. به‌هر صورت آنچه که باید در تمام سیاست گذاری‌ها مدنظر قرار بگیرد، سود کشور و جامعه است. اگر حمایت از شرکت‌های پتروشیمی و ارائه سوخت و خوراک ارزانقیمت به آنها به تولید محصولات باکیفیت بالا منجر شود و برای کشور سودآوری داشته باشد کاملا قابل‌قبول است، اما اگر این حمایت‌ها موجب کاهش فعالیت‌ها و بیراهه رفتن آنها شود و شاهد تولید محصولات با فناوری روز نباشیم قطعا کشور دچار ضرر می‌شود و ارزش تولید ملی کم خواهد شد.

وزیر امور خارجه ایران در دیدار با امیر قطر:

از آخرین فرصت سیاسی برای توقف جنگ استفاده کنید

وزیر امور خارجه کشورمان در صدر هیاتی سیاسی به قطر رفت و در جریان این سفر، با امیرقطر و نخست‌وزیر و وزیر خارجه این کشور دیدار کرد.

به‌گزارش ایرنا، این دومین سفر وزیر امورخارجه کشورمان به قطر از زمان عملیات طوفان‌الاقصی است. دوطرف قرار است به بررسی ابتکارات جدید برای توقف جنایات رژیم‌صهیونیستی بپردازند.

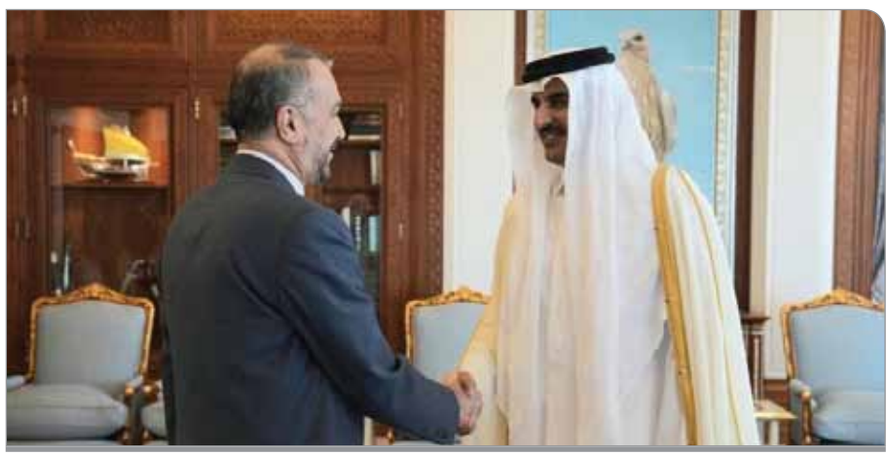
وزیر امورخارجه پس از قطر به‌منظور رایزنی با مقامات ترکیه به آنکارا خواهد رفت. وزیر امور خارجه، ۲ هفته قبل هم، در سفر منطقه‌ای خود علاوه بر عراق، سوریه و لبنان با حضور در قطر با رهبران این کشور و مقاومت درباره بحران غزه به رایزنی پرداخت.

به‌گزارش ایرنا، در این دیدار، وزیر امورخارجه کشورمان با تاکید بر لزوم استفاده از آخرین فرصت‌های سایسی برای توقف جنگ در غزه تصریح کرد که جریان مقاومت برای مقابله با صهیونیست‌ها، منتظر توصیه کسی نمی‌ماند.

وی ضمن تاکید بر قدرت مقاومت در ایستادگی و مبارزه مقتدرانه علیه ارتش رژیم‌صهیونیستی و ناتوانی این رژیم در رویارویی با نیروهای مقاومت فلسطین، وضعیت انسانی در نوار غزه را به‌دلیل حملات وحشیانه صهیونیست‌ها علیه شهروندان مظلوم غزه اسفناک دانست و نسبت به پیامدهای غیرقابل‌پیش‌بینی جنایات جنگی صهیونیست‌ها که با حمایت دولت امریکا و برخی دولت‌های اروپایی انجام می‌شود، هشدار داد.

امیرعبداللهیان انعکاس پیام قوی از سوی جهان اسلام به رژیم‌صهیونیستی و حامیان آن را مهم دانست و تاکید کرد: لازم است موضع مشترک و منسجم کشورهای اسلامی در حمایت از ملت فلسطین، در حوزه عملی و اجرایی نیز به‌طورموثر به فعلیت برسد و کشورهای اسلامی از تمام توان خود برای پایان دادن جنایت جنگی و نسل‌کشی رژیم‌صهیونیستی علیه ملت مظلوم فلسطین و رفع محاصره انسانی نوار غزه استفاده کنند.

وزیر امور خارجه افزود: در نتیجه استمرار جنایات رژیم‌صهیونیستی علیه مردم بی‌دفاع و محاصره کامل غزه، به‌تدریج شاهد افزایش عکس‌العمل‌ها و تشدید و توسعه دامنه درگیری‌ها در منطقه هستیم و طبیعی است که گروه‌ها و جریان‌های مقاومت در مقابل این همه جنایت و نیز حمایت تمام‌عیار امریکا از رژیم‌صهیونیستی ساکت نخواهند نشست و آنها منتظر توصیه کسی نمی‌مانند، پس لازم است از آخرین فرصت‌های سیاسی برای توقف جنگ استفاده کنیم و چنانچه اوضاع از کنترل خارج شود، هیچ طرفی از پیامدهای آن در امان نخواهد بود.

شیخ تمیم بن حمد آل‌ثانی، امیر قطر نیز ضمن ابلاغ سلام خود به رهبر معظم انقلاب و رئیس‌جمهوری کشورمان، به گفت‌وگوهای خوب و مهم اخیر خود با جناب آقای رئیسی در زمینه تحولات فلسطین اشاره کرد و ضمن اظهار خرسندی از این دیدار، مشورت‌ها میان ۲ کشور ایران و قطر را مهم دانست و گفت: این مشورت‌ها در چارچوب منافع ۲ کشور و مصالح کشورها و ملت‌های منطقه از جمله در حمایت از ملت مظلوم فلسطین، ادامه خواهد یافت.

امیر قطر، جنایات جاری رژیم‌صهیونیستی علیه شهروندان فلسطینی در غزه را از منظر همه ملت‌های جهان غیرقابل‌قبول و غیرقابل‌تحمل دانست و تظاهرات ضداسرائیلی گسترده مردمی در کشورهای مختلف جهان از جمله در امریکا را نشانه انزجار جهانی از این جنایات دانست.

وی خاطرنشان کرد: قطر به تلاش‌های خود به‌منظور پایان بخشیدن به حملات جاری رژیم اسرائیل علیه غزه و پایان بخشیدن به جنگ ادامه خواهد داد.

تسهیلات تکلیفی از سقف ترازنامه بانک‌ها خارج شود

وزیر اقتصاد، منع ورود بانک‌ها به سرمایه‌گذاری را اشتباهی برشمرد که در دولت سیزدهم تلاش شده است تا با هدف‌گذاری درست در راستای توسعه ملی دنبال شود و گفت: خارج کردن میزان تسهیلات تکلیفی از سقف تعیین‌شده بانک مرکزی برای بانک‌ها، مجال را برای تامین مالی فعالیت‌های بزرگ تولیدی باز می‌کند.

به‌گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی، سیداحسان خاندوزی با حضور در همایش مدیران ارشد بانک ملت اظهار کرد: اقتصاد ایران اگر می‌خواهد برای برون‌رفت از دام نرخ رشد اقتصادی پایین و سرمایه‌گذاری پایین که حتی در سال‌های گذشته منفی هم بوده، عزم جدی نشان دهد، بدون سازماندهی تحول‌گرایانه در عرصه شبکه بانکی این اتفاق نخواهد افتاد، چراکه شبکه بانکی رکن اصلی نظام تامین مالی است.

وی افزود: برخی صاحب‌نظران البته به‌درستی مسئله تمرکز بیش از اندازه تامین مالی بر دوش شبکه بانکی را مطرح می‌کنند، اما ساختار نظام تولید و کسب‌وکار و نهادهای تامین مالی ما در کشور بیش از همه ارکان، متکی بر شبکه بانکی است و اگر بانک‌های ما بانک‌هایی ضعیف بوده یا از رسالت تامین مالی دور افتاده باشند، اهداف رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری دچار وقفه خواهد شد.

منع بانک‌ها از سرمایه‌گذاری، اشتباه بود

خاندوزی بیان کرد: یکی از نقاط انحرافی که در سال‌های گذشته در مسئله سرمایه‌گذاری کشور وجود داشت، ممنوع کردن هرگونه فعالیت سرمایه‌گذاری و مشارکتی توسط بانک‌های کشور بود. باور داریم باید از این افراط و تفریط به حد میانه بازگشت تا بانک‌ها بتوانند طبق روال گذشته، اما هدف‌گذاری‌شده در راستای اهداف اقتصادی توسعه ملی گام بردارند. وی متذکر شد: این تغییر نگاهی است که ما در کشور به آن نیاز داریم و از ابتدای دولت سیزدهم تلاش داریم به آن برسیم؛ نخست اینکه بانک‌ها باید توانمند و قوی شوند و شاخص‌های آنها به‌نحوی قوی شوند که بانک، مجموعه مستحکم و توانمندی شود تا مردم بتوانند به آن اتکا کنند. بنابراین، تلاش شد تا بانک‌های دولتی از طریق افزایش سرمایه بانک‌ها و مانند آن در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ در ۷ ماهه نخست آن، به این مهم دست یابند. خاندوزی عنوان کرد: باید خود بانک‌ها را به‌عنوان ابزارهای تامین مالی نسبت به سایر امور اولویت دهیم.

وزیر اقتصاد ادامه داد: با اقداماتی از جمله اینکه دولت از مالیات خود چشم‌پوشی کند، بانک‌ها از جمله بانک ملت می‌توانند از فرصت‌هایی مانند افزایش سرمایه استفاده کنند و مشاهده کرده‌ایم که بانک ملت نیز ۳۵ هزار میلیارد تومان افزایش سرمایه داد و سرمایه خود را به ۷۰ هزار میلیارد تومان رساند.

وی خاطرنشان کرد: بانک ملت به‌تنهایی بار بیش از یک‌پنجم شبکه بانکی را از لحاظ تسهیلات به‌دوش می‌کشد و کارنامه درخشانی دارد که نمود آن، در بحث فناوری مشهود است و امیدوارم بتواند سرآمدی خود را حفظ کند.

وزیر اقتصاد با طرح چند مطالبه از مجموعه شبکه بانکی کشور، اعلام کرد: اگر دشمنان ملت نمی‌خواهند اقتصادمان قوی شود و دامنه تعاملات بین‌المللی وسعت یابد، به‌طورحتم مقابله با این تدبیر، باید از اولویت‌های شبکه بانکی به‌ویژه بانک ملت باشد که البته شاهد اقدامات خوبی از این بانک در این زمینه هستیم.

اولویت‌بندی در تامین مالی صنایع

وزیر اقتصاد توضیح داد: مطالبه دیگر، برآورده کردن نیازهای تولیدکنندگان و به‌ویژه صنایع راهبردی ما است. اینکه باید بدانید براساس چه منطقی در صف تقاضاها، اولویت‌بندی را به اولویت‌هایی که صنایع استراتژیک کشور و آنهایی که نیاز ارزی ما را تامین می‌کنند، نزدیک کنید. اگر تسهیلاتی که ناظر بر بخش‌های مهم پیشران کشور و صنایع دانش‌بنیان و... است، مدنظر مدیریت بانک قرار بگیرد، می‌توان گفت کاملا پشتیبانی‌کننده بخش‌های مهم اقتصاد کشور خواهد بود و به‌سمت اهداف مورد نظر حرکت می‌کنند. اگر این اتفاق رخ دهد، آن‌گاه با این میزان تنگناهای اقتصادی باید سیاست‌گذاری‌های کلان را اصلاح کنیم.

در این زمینه باید، دستورات لازم در زیرمجموعه‌ها صادر و تسهیلات تکلیفی از سقف ترازنامه خارج شود.

وی افزود: مسئله خارج کردن میزان تسهیلات تکلیفی به‌ویژه حوزه ازدواج و فرزندآوری از سقفی که بانک مرکزی برای بانک‌ها در نظر گرفته است، می‌تواند یکی از این اقدامات باشد.

وی اضافه کرد: آن چیزی که مجال را برای تامین مالی فعالیت‌های بزرگ تولیدی، باز می‌کند، همین موضوع است و باید در ماه‌های پایانی حتما این سقف رشد ترازنامه را بدون رشد سقف تسهیلات تکلیفی، حداقل برای بانک‌های خوش‌تراز در نظر بگیریم.

هنر، کنترل تورم همزمان با رشد اقتصادی است

خاندوزی خاطرنشان کرد: مسئله دیگر، دسترسی طبقات ضعیف جامعه به تسهیلات خرد بانکی است که در این زمینه بانک ملت را مشاهده می‌کنیم که اقدامات خوبی را انجام داده و خوب است که این اقدامات گسترش یابند تا بیشترین رضایتمندی را بین مردم فراهم کند.

وی گفت: موضوع مولدسازی دارایی‌ها و خروج از برخی فعالیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری که پیش‌تر انجام شده، مسئله دیگر است. بدهی‌های حوزه نفت و گاز، زنجیری بر پای بانک ملت بود که در این زمینه هماهنگی‌هایی شده است تا آرام‌آرام بخشی از این تنگناها به گشودگی تبدیل شوند.

وزیر اقتصاد ادامه داد: باید از سرمایه‌گذاری‌های قدیم به‌سمت سرمایه‌گذاری‌های جدید حرکت کنیم و این باید سرعت بگیرد، حتی با لحاظ سقف رشد ترازنامه که بانک مرکزی در نظر گرفته است که در این‌باره می‌توانیم از ظرفیت‌هایی مانند استفاده از ظرفیت ضمانتنامه‌ها و ... استفاده کنیم. وی خطاب به مدیران بانک تاکید کرد: این موارد را می‌توانید به گوش تسهیلات‌گیرندگان حرفه‌ای و بزرگ در اقتصاد برای تامین مالی تولید برسانید.

خاندوزی تاکید کرد: اگر این اقدامات را به اقدامات چند سال اخیر بانک ملت اضافه کنیم، که انصافا جزو بانک‌های با کمترین حاشیه است، امیدواریم که این استمرار مدیریت حرفه‌ای دقیق، کارآمد و پایبند به اصول توسعه ملی کمک کند تا بتوانیم شاهد کارنامه عملکردی بهتری نسبت به گذشته باشیم.

سرعت توسعه کردستان قابل‌قیاس با گذشته نیست

عضو مجمع نمایندگان استان کردستان با بیان اینکه آیت‌الله رئیسی به کردستان عنایت ویژه دارد، گفت: سابقه نداشته که یک رئیس‌جمهوری در بازه زمانی کوتاه، ۳ بار به کردستان سفر کرده باشد؛ این اقدام آیت‌الله رئیسی قابل‌قدردانی و تشکر است.

پرویز اوسطی در گفت‌وگو با ایرنا درباره سفر آیت‌الله رئیسی به کردستان گفت: این سومین سفر آیت‌الله رئیسی به استان کردستان در طول دوره ریاست‌جمهوری ایشان است و سابقه نداشته که یک رئیس‌جمهوری در بازه زمانی کوتاه، ۳ بار به کردستان سفر کرده باشد که این اقدام آیت‌الله رئیسی قابل‌تقدیر و تشکر است.

نماینده مردم دهگلان کردستان، با بیان اینکه رئیس‌جمهوری با تصویب مصوباتی در این سفرها به استان کردستان عنایت ویژه داشتند، اظهار کرد: در سفر قریب‌الوقوع آیت‌الله رئیسی به کردستان، بسیاری از کلان‌پروژه‌های مهم استان از جمله راه‌آهن همدان ـ کردستان به‌بهره‌برداری می‌رسد.در واقع، این مطالبه دیرینه مردم این استان است که به‌زودی محقق می‌شود.

اوسطی افتتاح فرودگاه سقز و برخی پروژه‌های بزرگ در حوزه تامین آب را از دیگر برنامه‌های سفر رئیس‌جمهوری عنوان کرد و گفت: به‌عنوان نماینده ملت از اقدامات دولت سیزدهم نسبت به رفع مشکلات معیشتی مردم تشکر می‌کنم، چون این دولت نسبت به استان‌های محروم توجه ویژه دارد و حق مطلب را ادا کرده است. باید بدانیم که استان‌های محروم در حوزه‌های مختلف عقب‌ماندگی دارند و نیازمند است که دولت توجه خاص برای جبران این عقب‌ماندگی‌ها داشته باشد.

وی با بیان اینکه تکمیل راه‌آهن می‌تواند در توسعه اقتصادی و رفع مشکلات اشتغال تاثیرگذار باشد، اظهار کرد: توسعه اقتصاد همه کشورها برپایه رونق حوزه حمل‌ونقل به‌ویژه ریلی و هوایی است و این مهم در توسعه اقتصادی استان کردستان تاثیرگذار است و در صورتی که این راه‌آهن به شبکه ریلی بین‌المللی وصل شود، بخش عمده‌ای از مشکلات این استان حل خواهد شد.

نماینده مردم دهگلان کردستان، اراده جدی دولت سیزدهم برای حل مشکلات مردم را قابل‌قدردانی دانست و گفت: فضای همدلی بین هیات‌دولت و مسئولان در سطح ملی و استانی برای حل مشکلات وجود دارد و وحدت و همگرایی بین دولت و مجموع نمایندگان استان، باعث شده است که حوزه کارهای عمرانی، اجرایی و پروژه‌های اقتصادی در یک شرایط تاریخی درخشان قرار گیرند و به‌سرعت کارها جلو رود و این فضا قابل‌قیاس با دولت‌های گذشته نیست. اوسطی، مطالبه اصلی مردم کردستان از رئیس‌جمهوری را رفع مشکلات اشتغال عنوان کرد و گفت: در این حوزه، مشکلاتی داریم که اعتبارات قانون بودجه سالانه پاسخگو نیست و انتظار داریم تا رئیس‌جمهوری به شرکت‌های دولتی تکلیف کند که در کردستان سرمایه‌گذاری کنند.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۱۱۵۱۰۰۰۷۰۱ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لویزان تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای مصطفی مقری فرزند رمضانعلی بشماره شناسنامه ۶۸۳ کد ملی ۴۵۶۹۳۴۸۰۳۳ صادره از سمنان نسبت به قسمتی از شش دانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن بمساحت ۷۸/۳۰ متر مربع از پلاک شماره ۶۳۵ فرعی از ۸۱ اصلی واقع در بخش ۱۱ حوزه ثبت ملک لویزان خریداری از مالک رسمی خانم سارا شریفی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند میتوانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد (شناسه آگهی : ۱۵۸۵۷۲۸)

تاریخ انتشار نوبت اول : ۱۴۰۲/۰۷/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم : ۱۴۰۲/۰۸/۱۰

۱۳۷۴۰/م الف ابوالفضل تریوه - رئیس ثبت اسناد و املاک لویزان تهران

آگهی احراز تصرفات ، موضوع ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آئین نامه اجرائی آن مصوب ۹۰/۰۹/۲۰

نظر به اینکه به استناد رأی شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۱۰۴۲۰۰۰۳۸۱ تاریخ صدور ۱۴۰۲/۰۵/۲۲ هیات رسیدگی کننده موضوع قانون صدر الذکر مستقر در اداره ثبت اسناد و املاک مولوی تهران تصرفات بلامنازع آقای حقویردی فتاحی فرزند رحیم بصورت ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن بمساحت ۷۷/۷۱ مترمربع در قسمتی از پلاک ۴۷۱۵/۴ واقع در بخش ۶ تهران حوزه ثبت ملک مولوی تهران که آقای محمود جلیلی نسبت به شش دانگ یک قطعه زمین به مساحت ۱۳۴۰۰ ذرع را با پلاک ٤ فرعی از ٤٧١٥ واقع در بخش ٦ ثبتی را تقاضای ثبت نموده و آگهی های نوبتی آن منتشر و در موعد مقرر از طرف آقایان ابراهیم بنی صدر و علی اکبر گوهری واخواهی گردیده که نسبت به واخواهی علی اکبر گوهری قرار اسقاط دعوی به شماره ٤٤٠ مورخه ۱۳۲۴/۴/۱۷ صادر که طبق دادنامه شماره ۹٤ مورخه ۱۳۳۲/۲/۲۶ دادگاه مرکز استوار گردیده که در نتیجه معترض محکوم به بی حقی شده است و نسبت به واخواهی آقای ابراهیم بنی صدر حکم شماره ۸۳ مورخه ۱۳۱۶/۸/۱۷ نسبت به بطلان تقاضای ثبت محمود جلیلی صادر که حکم مزبور با وجود اینکه حکم بر بطلان تقاضای ثبت صادر گردیده اگهی تحدیدی در سال ۱۳۲۳ به نام محمود جلیلی منتشر و تحدید حدود به عمل آمده که در مشخصات صورت مجلس تحدیدی قید گردیده پلاک مزبور داخل در محدوده پلاک ٤٧٣٠ اصلی قریه فرح آباد است و در ذیل صورت مجلس تحدیدی قید گردیده حصول نتیجه موکول به اخذ حکم از دادگاه است و بنیاد علوی طی نامه های متعدد به این اداره اعلام نموده که پلاک ٤ فرعی از ٤٧١٥ متعلق به ان بنیاد می باشد و اعلام نموده متقاضیان هیات را به ان بنیاد معرفی نمایید احراز و جهت اجرا و صدور سند مالکیت طی نامه شماره ۱٤۰۲۶۰۳۰۱۰٤۲۰۰۰۵۰۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۰۸ به این اداره اعلام گردیده است؛ لذا به استناد ماده ۳ قانون مذکور مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی تا چنانچه شخص و یا اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی نسبت به موضوع صدور سند بنام متقاضی مذکور هرگونه اعتراضی دارند ظرف مهلت دو ماه از تاریخ انتشار این آگهی، به این اداره مراجعه و ضمن تسلیم اعتراض و اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض ، دادخواست به دادگاه عمومی محل وقوع ملک تقدیم نموده و گواهی مربوطه را از دادگاه اخذ و به این اداره تحویل نماید، در غیر اینصورت پس از سپری شدن مهلت مقرر شده سند مالکیت وفق مقررات صادر خواهد گردید. (شناسه آگهی : ۱۵۹۱۸۶۷) ۳

۱۳۹۵۶/م الف عبداله اخلاقی سیاهمرد ـ سرپرست حوزه ثبت ملک مولوی تهران

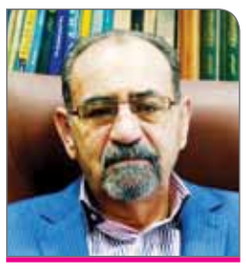
در بررسی وضعیت حمل‌ونقل جاده‌ای مسافر تاکید شد

عمر بالا، چالش اصلی ناوگان حمل‌ونقل

شـهناز صفایی: وضعیت زیرسـاخت‌های حمل‌ونقل در بخش‌هـای گوناگون جاده‌ای، ریلـی، هوایی و... در یک کشور، نمودی از میزان توسعه‌یافتگی اقتصاد آن کشـور است؛ به این صورت که هر قدر زیرساخت‌های این بخش به‌روزتر و کامل‌تر باشد و هزینه آن واقعی‌تر، در راستای توسعه و ارتقای اقتصاد کل موثرتر خواهد بود. یکـی از بخش‌هایی که در صنعـت حمل‌ونقل در کشور ما حرف نخسـت را می‌زند، حمل‌ونقل جاده‌ای مسافر است که البته با مشکلات ریشه‌ای و چالش‌های زیادی از تامین سـوخت و نوسان نرخ گرفته تا نبودن زیرساخت‌ها موردنیاز و نارضایتی مسافران از خدمات نامناسـب و فرسـودگی ناوگان روبه‌رو است. در حالی که قشر متوسـط جامعه بیشتر از این بخش از ناوگان حمل‌و نقل بهره‌می‌برند، انتظار این است که دولت نگاه ویژه‌ای به این بخش داشـته و درصدد رفع مشـکلات آن باشـد. صمت در ایـن گزارش با فعـالان این بخش درباره چالش‌های عمده‌ای که با آنها روبه‌رو هسـتند به گفت‌وگو نشسته که در ادامه می‌آید.

ناوگان اتوبوسی کشور روزبه‌روز آب می‌رود

احمدرضا عامری، مدیرعامل اتحادیه تعاونی شـرکت‌های مسـافری با بیان اینکه نرخ اتوبوس ناوگان مسـافربری افزایش قابل‌توجهی داشـته، به صمت گفت: ناوگان حمل‌ونقل مسـافربری دو سال گذشته حدود ۱۶ هزار دسـتگاه بود که امروز به کمتر از ۶ هزار دسـتگاه رسیده است. این آمار چشم‌انداز مناسـبی از این بخش ارائه نمی‌دهد و نگران‌کننده است یعنی اگـر ادامه یابد خدمات ناوگان حمل‌ونقل مسـافربری به‌طور کلی حذف خواهد شد.

عامـری در ادامه با اشـاره بـه چالش‌هایی که در نـاوگان حمل‌ونقل جاده‌ای مسـافر با آنها روبه‌رو هسـتیم، اظهار کرد: یکـی از عمده‌ترین مشـکلاتی که در این بخش با آن مواجه هستیم، فرسودگی ناوگان است که آسـیب بسیار زیادی به این بخش زده و بخش زیادی از خدمات این بخش را تحت‌تاثیر قرار داده است.

در این زمینه نیازمند حمایت جدی برای بهسـازی و نوسـازی ناوگان هسـتیم. این در حالی است که متاثر از قیمت‌گذاری دستوری بلیت این بخش توان نوسازی ناوگان را ندارد و به‌این‌ترتیب شاهد فرار سرمایه‌ها از ناوگان حمل‌ونقل مسافری هستیم.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی شـرکت‌های مسـافری افزود: مشکلات این بخش بیشـتر زیرساختی اسـت و به همین دلیل به هر قسمت آن نگاه کنید با چالش مواجه می‌شـوید. واقعیت این است که صدای فعالان این بخش به‌جایی نمی‌رسد و از این بخش حمایت چندانی نمی‌شود.

وی گفت: تمام اینها در حالی اسـت در چند سـال اخیر هزینه قطعه و لوازم یدکی و لاسـتیک اتوبوس به‌شـدت افزایش پیدا کرده و مالکان اتوبوس و رانندگان از عهده این هزینه‌ها برنمی‌آیند و بسیار از آنها از این بخش خارج شده‌اند و به همین دلیل شاهدیم که ناوگان اتوبوسی کشور روزبه‌روز لاغرتر می‌شود. از سـویی هم چون قشر متوسط جامعه بیشتر از این ناوگان اسـتفاده می‌کند، انتظار این است که دولت نگاه ویژه‌ای به این بخش داشته باشد.

▣ خروج از ناوگان جدی است

مدیرعامل اتحادیه تعاونی شـرکت‌های مسافری کشـور با بیان اینکه اگـر این روند ادامه پیدا کند، به‌طور قطع سـال آینده ناوگان اتوبوسـی کمتر هم می‌شـود، تاکید کرد: در دو سـال، بیـش از ۵۰ درصد ناوگان اتوبوسـی کشـور از این بخش خارج شدند که هشـداردهنده است و در نهایـت به‌جایی می‌رسـیم که ایـن بخش از دسـته خدمات‌دهی حذف خواهد شـد. این نگرانـی وجود دارد و البته جدی است.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی شرکت‌های مسافری کشور با اشاره به کاهش تردد اتوبوس‌ها در مسـافت‌های طولانی، در پایان اظهار کرد: وقتی‌که هزینه قطعات و لاسـتیک گران می‌شـود، به‌تدریج تـردد اتوبوس‌ها در مسـافت‌های طولانی کمتر می‌شـود و متاسـفانه دولت هم در این زمینه برنامه‌ریزی نکرده اسـت. آنچه در توان ناوگان جاده‌ای و شبکه حمل‌ونقل مسافربری باشـد در اختیار مردم قرار می‌گیرد، اما واقعیت این است که چالش‌های اقتصادی مانع بزرگی برای ارائه خدمات است.

راه‌اندازی سامانه‌های متعدد، درمان درد حمل‌و نقل جاده‌ای نیست

حسام آسیابان، رئیس انجمن صنعت حمل‌ونقل مسافر خراسان رضوی با اشـاره به اینکه این بخش سراسـر چالش اسـت بـه صمت گفت: در هـر کدام از بخش‌هـای حمل‌ونقل جاده‌ای مسـافر، از قوانین و مقررات کلی گرفته تا قیمت‌گذاری، با چالش‌های زیادی مواجه هستیم که ادامه فعالیت در این بخش را سخت کرده است. هر بار هم صحبت از کمک به این بخش می‌شـود، در حد شعار است و ما شاهد حمایت جدی از سوی متولیان امر نیستیم. در بخش‌های گوناگون ناوگان، مسافری، پایانه‌ها و... مشـکلاتی داریم که بعضا راه را برای فعالیت مستمر و با کیفیت در این بخش سد کرده‌اند.

آسیابان افزود: برای حل مشکلات گوناگون این بخش تا بی‌شمار سامانه طراحی‌شـده از سامانه راننده و جاده تا پایانه و...، اما در واقعیت مشکلی حل نشـده و فقط مسـیر پیچیده شـده اسـت. وقتی ما زیرساخت‌های مناسـبی نداریم، قطعا با این سـامانه‌ها هم مشـکلات برطرف نمی‌شود. بخش زیادی از ناوگان ما فرسـوده اسـت و به‌دلیل مشـکلات اقتصادی امکان بهسازی یا جایگزینی آنها وجود نداد و از این بخش خارج می‌شوند و تعداد ناوگان فعال روزبه‌روز کمتر می‌شود.

▣ از تفسیر به رأی قوانین تا قیمت‌گذاری دستوری

رئیس انجمن صنعت حمل‌ونقل مسـافر خراسـان رضوی با اشـاره به تناقضات در قوانین مقررات ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای مسـافر ادامه داد: قوانین و مقررات این بخش در مواردی شفاف نیست و بعضا براساس آنها با موارد مربوطه برخورد نمی‌شـود؛ یعنی بین قانون و اجرای آن انطباقی را شـاهد نیستیم. در مواردی رانندگان ما شرایط مناسب و انگیزه زیادی برای ماندن در این بخش ندارند.

از سـوی دیگر، شـرکت‌های حمل‌ونقل با مشکلات متعددی در تامین ناوگان مواجه هسـتند و علاوه بر اینکه حمایت نمی‌شوند، از هفت‌خوان رسـتم عبور کنند. در این میان، قیمت‌گذاری بلیت به صورت دسـتوری و بدون توجه به تورم و شـرایط اقتصادی در پایان سـال انجام می‌شود و واحدهای مسافربری نیز با وجود آسیبی که از این روند متحمل می‌شوند، چاره‌ای جز اجرای آن ندارند.

وی افـزود: بـه هـر کـدام از بخش‌هـا و زیرمجموعه‌هـای نـاوگان حمل‌ونقـل جاده‌ای نگاه کنید، مشـکلاتی را مشـاهده خواهید کرد که سال‌هاسـت گریبان این بخش را گرفته و گرچه در چند سـال اخیر این چالش‌های پررنگ‌تر شـده اما تازگی ندارد و همواره بر آنها افزوده شـده است.

انتظـار داریم دولت نگاه کلان به این بخش داشـته باشـد و اقدامات حمایتـی خـود را در بلندمدت در اصلاح زیرسـاخت‌ها اعمال کند و در میان‌مدت به رفع چالش‌هایی بپردازد که قدری وضعیت را بهبود بخشند و از خروج سرمایه‌ها از این بخش جلوگیری کنند.

با ادامه یافتن شـرایط کنونی سرمایه‌ای به این بخش وارد نخواهد شد و طبیعتا برخی از این حوزه خارج خواهند شد؛ برخی به‌دلیل فرسودگی ناوگان و برخی به دلیل هزینه‌بر بودن بدون سوددهی اقتصادی.

آسـیابان گفت: ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای درحال‌حاضر رها شده است و حتی در قوانین مقررات آن هم همنوایی و تسهیل‌گری دیده نمی‌شود. گاه قانون تفسیر به رأی می‌شود که در نهایت به ضرر شرکت حمل‌ونقل و رانندگان و فعالان این بخش است.

رئیس انجمن صنعت حمل‌ونقل مسـافر خراسـان رضوی با اشـاره به اینکه سیاسـت‌های دولـت در زمینه حمل‌ونقل جـاده‌ای کارآمد نبوده افزود: باید عزمی جدی وجود داشـته باشـد تا سیستم حمل‌ونقل کشور بتواند کارآیی عملکرد خود را بالا ببرد..

وی در پایان اظهار کرد: مشـکلات حمل‌ونقل جاده‌ای کشـور بی‌شمار بوده و بهتر اسـت سیاست‌گذاری‌ها به سمتی سوق پیدا کند که نوسازی ناوگان در دستور کار قرار گیرد که البته نیاز به همت مضاعف و اقدامات اجرایی دارد. قطعا باید زیرسـاخت‌های این بخش تقویت شـود و توسـعه یابد و مولفه‌هایـی کـه به‌طور مسـتقیم و غیرمسـتقیم بر این بخش تاثیرگذارند، تحت کنترل باشـند و نوسانات در این بخش‌ها بـه حداقل برسـد. حمل‌ونقل جاده‌ای، در هرکدام از بخش‌ها چه مسـافری و چه باری، شـریان اصلی ارتباطی یک کشـور اسـت که باید در سیاسـت‌گذاری‌ها بر آن متمرکز شود.

نگاه به حمل‌ونقل باید توسـعه‌ای و اقتصادی باشـد و تمام حوزه‌های حمل‌ونقل را به‌طور همزمان توسـعه دهیم و چالش‌های هر کدام از این بخش‌ها را برطرف کنیم تا یکدیگر را پوشش دهند.

سخن پایانی

وقتی به گزارش‌هایی که از سـال‌ها پیش درباره حمل‌ونقل جاده‌ای کشور تهیه شده نگاهی بیندازیم به‌وضوح مشخص است که اغلب این مشـکلات طی این سـال‌ها همواره وجود داشته و به کرات درباره آنها اظهارنظر شده است.

در پـس این همه اظهارنظرهای کارشناسـی و ارائه راهکارهای که در نـگاه اول منطقی و قابل‌اجرا به نظر می‌رسـند، این سـوال مطرح اسـت که چرا از بار مشکلات و موانع این بخش کاسته نشده و باوجود تاکید بر رفع مشـکلات این بخش از راننده گرفته تا مسـافر و راهدار تا تأمین‌کننده ناوگان همه درگیر چالش‌هایی هسـتند که حل‌نشدنی هم باقی مانده‌اند.

چگونه مسئولیت اجتماعی منجر به سود شرکت می‌شود؟

سیدرضا جمشیدی- رئیس انجمن ملی مسئولیت اجتماعی: مسئولیت اجتماعی شرکتی مفهومی است که می‌تواند منجر به سود برای شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی شـود.اتفاقی که در صورتی که به خوبی رخ بدهد می‌تواند در نهایت به سـود جامعـه و مردم تمام شود.مسـئولیت اجتماعی شرکتی ، خلق ارزش مشترک است که این خلق ارزش می‌تواند مادی،معنوی،اجتماعی و حاکمیتی باشد.

خلق ارزش مهم ترین فاکتور برای سـودآوری یک بنگاه اقتصادی به شـمار می‌رود. زنجیره ارزش به مجموعه فعالیت‌هایی اتلاق می‌گـردد که زنجیـروار به همدیگر متصل‌اند و منجـر به خلق محصولی می‌گردند که برای مصرف‌کننده با ارزش بوده و برای شـرکت سـودآوری ایجاد می‌کند. شـرایط امروز جهان و فضاهای جدید کسـب‌وکار ایجاب می‌کند تا مدیران سازمان‌ها و شرکت‌های بزرگ که در بازارهای جهانـی نقـش فعال و موثر دارند همه تلاش خـود را متوجه ایجاد و خلق ارزش بـرای همه ذی‌نفعان خود کنند و نوعی تعادل میان بخش‌های اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی کسب وکارشان ایجاد کنند.

شرکت‌ها برای دستیابی به مزیت رقابتی باید قادر به ارزش‌سازی بیشتر در پوشش کالا و خدمات خود برای مشتریان باشند و اگر قادر به افزایش ارزش‌ها بیشـتر از رقبای خود باشـند توان دسـتیابی به مزیت رقابتی و منحصربه‌فرد بودن را خواهند داشت.

در حوزه ارزش، منحصربه‌فرد بودن نمی‌تواند منجر به تمایز گردد، مگر آنکه منجر بـه افزایش ارزش برای مشـتریان گردد و یک تمایز موفق ، راه‌هایی برای خلق ارزش برای مشتریان خود پیـدا می‌کند که منفعت و پاداش آن بیشـتر از هزینه‌های آن می‌باشد.

از این‌رو یک روش سیسـتماتیکی وجود دارد که همانند یـک ابزار اساسـی همه فعالیت‌هایی که یک شـرکت اجرا می‌کند و چگونگی تقابل و تاثیر آنها بر همدیگر را بررسـی می‌کنـد و همچنین منابـع مزیت رقابتـی را نیز تجزیه و تحلیل می‌کند که زنجیره ارزش نامیده می‌شود.

مـدل زنجیره ارزش به‌عنوان یک اسـتراتژی سـازمانی در ابتدا تمامی فعالیت‌های درون یک سازمان را معین می‌کند و شامل همان فعالیت‌های اساسی و قابل کنترل می‌باشند، سپس هر کدام از فعالیت‌ها را جداگانه و به لحاظ زمان بری، هزینه سازی، ارزش در آمدی، نسبت ارزش‌افزوده آن به کل آنالیز می‌گردد؛ به گونه ای که محصول شرکت بتواند پس از عبور از هر مرحله زنجیره، مقداری بر ارزش آن افزوده گردد.

نکته دیگر تاثیر مسـئولیت اجتماعی شرکتی بر جوامع محلی است که در مواقـع بحرانی می‌تواند به عنوان یک اسـتراتژی کارآمد نقش‌آفرینی کند.در واقع مسـئولیت اجتماعی نوعی تعهـد اخلاقی بنگاه اقتصادی در مقابـل جوامع محلی و پیرامونی اسـت که به‌صورت اختیـاری به انجام می‌رسـد که به‌طور منطقی نتایج اقدام‌های مرتبط با عمل به مسـئولیت اجتماعی در قالب افزایش سـرمایه اجتماعی نمود پیدا می‌کندو بصورت گزارش تولید و منتشر میشود.

از سـوی دیگر حرکت به سمت مستقل‌سـازی و توانمندسازی جوامع محلی، لـزوم تدوین برنامه راهبردی مسـئولیت‌های اجتماعی شـرکت به‌صورت سـالانه و اعلام آن در گزارش پایداری، خلق ارزش مشـترک با جوامع محلی و اسـتفاده از تسـهیل‌گران محلی از اولویت‌های یک بنگاه اقتصادی در حوزه مسئولیت‌های اجتماعیCSR است.

یک شرکت با مسـئولیت‌پذیری اجتماعی نشان می‌دهد که شیوه‌های اخلاقی در نحوه انجام تجارت وکسـب و کارخود لحاظ می‌کند. مشتریان به‌طور فزاینده ای در مورد مسـائل محلی، ملی و جهانی آگاه می‌شـوند و نمی‌تـوان انـکار کرد که تصمیمـات خرید آنها اکنون به شـدت تحت تاثیر این مسـائل قرار گرفته است. بنابراین، آنها تمایل به خرید بیشتر از شـرکت‌هایی دارند که نگرانی و اقدام خـود را در مورد موضوعاتی که به شدت مورد توجه مشتریان قرار می‌گیرد، نشان می‌دهند. این مساله باعث ایجاد وفاداری مشتریان خواهد شد. در نتیجه با ایجاد ارزش مادی فروش بیشتر و سود بالاتر به وجود می‌آورد.

مسـئولیت اجتماعی شـرکت، اجازه می‌دهد تا دارایی‌هـای معنوی و اجتماعی خود را که شـامل حسـن نیت، اعتماد و شـهرت خوب است، پرورش دهد. کسـب‌وکارها نام نیک و برند خـود را یکی از با ارزش‌ترین دارایی‌هـای معنـوی و اجتماعی خـود می‌دانند و با نشـان دادن اینکه مسـئولیت اجتماعی خود را جدی می‌گیرند، عموم مردم را نیز به جدی گرفتن آنها تشویق می‌کنند. در نتیجه برند قوی‌تری خواهند ساخت.

نکته دیگر اینکه نتایج مطالعات نشـان می‌دهد ۹۵درصد از کارمندانی که در شـرکت‌های پایبند به مسـئولیت اجتماعی، شـاغل هسـتند، به کارفرمایـان خـود وفادارترند. در واقـع امروزه کارکنان بـه دنبال دلایل و ارزش‌های بیشـتری برای ماندن در یک سـازمان هسـتند و بر اساس تحقیقات، کارکنان از فعالیت در شرکتی که از وجهه عمومی و اجتماعی برخوردار است بیشتر لذت می‌برند و راندمان بالایی دارند.

با این توصیف، کسـب‌وکارها بهتر است جدای از مسئولیت‌های قانونی تعریف شـده خود، در پایبندی به مسـئولیت اجتماعی پیشـرو باشـد. مسـئولیت اجتماعی به‌طورعمده تعهدات شرکتی یا سازمانی را در قبال محیط طبیعی و اجتماعی شامل می‌شود و این تعهدات را در کنار فعالیت اقتصادی بنگاه قرار می‌دهد.

روح این نوع مسـئولیت، بر اخلاق انسـانی مبتنی است و در کنار نفع اقتصادی، به منافع ذینفعان شـرکت یا سازمان نیز توجه دارد. از دیدگاه مرکز جهانی توسـعه پایدار کسب‌وکار، مسئولیت اجتماعی شرکت‌هاcsr باید به‌بهترین‌وجه صورت گیرد تا کیفیت زندگی بهبود پیدا کند.

بر این اسـاس، وظیفه اصلی نهادینه‌سـازی وجدان حرفـه‌ای و باور به ایفای مسـئولیت‌های اجتماعی در وهله نخسـت متوجه مدیران ارشـد، تصمیم‌گیران و سیاسـت‌گذاران و گروه مرجع است و سپس کارشناسان، کارکنـان و مـردم نیز توجه خـود را به این مهم معطـوف کردند. نتایج بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که مسئولیت اجتماعی شرکتی csr از شاخصه‌های مهم موفقیت کسب‌وکارها در مسیر توسعه پایدار است.

گپ‌وگفت

فرصت‌سازی برای قاچاق!

این روزها که بازار لوازم آرایش حسابی سکه است و درآمدهای بسیار خوبی از فروش این اقلام به‌ویژه در سایت‌های اینترنتی به‌دست می‌آید، شاهد افزایش حضور برندهای لوازم آرایشی خارجی در بازار هستیم؛ به‌بیان دیگر بازار لوازم آرایش توسط اقلام قاچاق احاطه شده؛ به‌گونه‌ای که باورپذیر نیست، ممنوعیت واردات لوازم آرایشی وجود دارد. البته این موضوع را هم نباید نادیده بگیریم که در بسیاری از مواقع کالاهای قاچاق با قیمتی مناسب‌تر از کالای مشابه داخلی به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد. در کل افزایش آمار قاچاق دلایل بسیاری دارد؛ به‌عقیده برخی از کارشناسان با افزایش تحریم و کاهش ارزش پول ملی با قاچاق خروجی بیشتری مواجه شدیم. نمونه بارز این مسئله قاچاق دام بود که در دوره‌ای شدت پیدا کرده بود. یکی دیگر از دلایل قاچاق، ممنوعیت واردات است. البته در زمینه کالاهایی که واردات‌شان ممنوع نیست هم شاهد قاچاق هستیم که به‌دلیل حاشیه سود بالا اتفاق می‌افتد. از دلایل دیگر قاچاق، می‌توان به عدم شفافیت در گردش کالا و پول و همچنین سوءاستفاده از معافیت‌هایی مثل کولبری قانونی، کالاهای مسافری و ملوانی اشاره کرد.

صمت به‌منظور بررسی بیشتر وضعیت بازار لوازم آرایشی به گپ‌وگفت با موسی احمدزاده، نایب رئیس انجمن واردکنندگان فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی پرداخت.

◉ این روزها شاهد افزایش قاچاق لوازم آرایشی و وفور این کالاها در بازار هستیم، علت چیست؟

۴ سال پیش، وزارت صمت دستور ممنوعیت واردات لوازم آرایشی و بهداشتی را صادر کرد. در واقع ممنوعیت واردات لوازم آرایشی شبانه تصویب شد و عواقب سنگین فعلی ناشی از تصمیم‌گیری غلط سیاست‌گذار که تنها با تعریف غلطی از واردات گرفته شده، است. قبل از ابلاغ این بخشنامه میزان قاچاق محصولات آرایشی در کشور یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار بود و اگر این بخشنامه تاثیر مثبتی داشت، باید میزان قاچاق کاهش پیدا می‌کرد، اما برعکس شد و اکنون میزان قاچاق در این حوزه به ۲ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار افزایش یافته است. این بخشنامه در اقتصاد ایران خلاف شعار سال عمل کرده و امنیت اقتصادی را به خطر انداخته و در حقیقت ممنوعیت واردات، فرصتی برای قاچاقچیان ایجاد کرد.

◉ راه خالی شدن بازار لوازم آرایش از اجناس قاچاق چیست؟

جلوگیری از واردات و صادرات سازکاری دارد، اما متاسفانه پشت تصمیم‌گیری‌هایی از این دست در کشور ما، هیچ بررسی وجود ندارد. پیشکسوتان این صنعت حرف‌های بسیاری برای گفتن دارند، اما متاسفانه گوش شنوایی برای نظرات ما وجود ندارد. اگر کالاهای آرایشی و بهداشتی موردنیاز کشور از مبادی رسمی وارد می‌شد، دولت عوارض و گمرکی دریافت می‌کرد و بودجه محقق می‌شد. باید به این باور رسید که واردکننده نه‌تنها غارتگر نیست، بلکه به تولید کشور کمک می‌کند. واردات باعث می‌شود تولیدکنندگان ایرانی احساس رقابت کنند و برای کنار زدن رقیب یا حداقل برابری با آنها در تولیدشان نوآوری داشته و محصولی با کیفیت بیشتر تولید کنند.

◉ ممنوعیت واردات چقدر در این اتفاقات سهم دارد؟

با اعلام ممنوعیت واردات بدون بررسی با افزایش قاچاق روبه‌رو خواهیم شد که نتیجه آن افزایش تورم و تحقق نیافتن بودجه است. اگر شرکت‌ها به‌طور رسمی به واردات می‌پرداختند رونق اقتصادی، اشتغال پایدار، امنیت اقتصادی و تحقق بودجه را شاهد بودیم، اما اگر این فرصت به قاچاقچیان داده شود، اشتغال از بین می‌رود و آسیب‌هایی به اقتصاد وارد می‌شود. تولیدکنندگان ما رقیب ندارند. اگر تولیدکننده رقیب نداشته باشد، همان کالای منسوخ قبلی را تولید می‌کند و این باعث عقب‌افتادگی صنعت کشور می‌شود.

◉ فروش محصولات قاچاق و تقلبی در شبکه‌های اجتماعی بسیار زیاد است؛ برای مقابله با آنها باید چه کرد؟

متاسفانه برندهای خارجی توانستند قلب و ذهن نسل جدید را تسخیر کنند. تولید و برندینگ بسیار مهم است و یک‌شبه رخ نمی‌دهد؛ بنابراین گروه‌هایی هستند که به تولید زیرزمینی برندهای پرطرفدار می‌پردازند و با کیفیتی بسیار ضعیف آن را به‌دست مصرف‌کننده می‌رسانند. این موضوع یکی از آسیب‌های همان ممنوعیت واردات است. البته آمار مشخصی در این زمینه وجود ندارد، اما بدانید بازار از تولیدات زیرزمینی لوازم آرایشی اشباع شده و اگر شرایط به همین منوال پیش برود و شاهد تولیدات بی‌شمار در این بخش باشیم، باید وزارت بهداشت هر روز یک تخت به تخت‌های بیمارستان‌های خود اضافه کند.

در حقیقت به‌دلیل ممنوعیت واردات و کاهش تولید قانونی لوازم آرایشی و بهداشتی تولیدات زیرزمینی لوازم آرایشی افزایش چشمگیری داشته و سلامت جامعه و مصرف‌کننده نهایی را به خطر انداخته است.

◉ راهکار بهبود وضعیت این صنعت چیست؟

باید مانند گذشته، راه واردات و صادرات را به‌صورت مدیریت‌شده باز بگذارند. قطعا واردکننده به تولیدکننده کمک می‌کند؛ کما اینکه شاهد رشد برخی از برندهای ایرانی درست در زمان واردات محصولات آرایشی بوده‌ایم. تولیدکنندگان نیز نباید تنها شعار بدهند و باید صادرات خود را بالا ببرند. در نتیجه این عملکرد بیماری‌های پوستی و کالای تقلبی و قاچاق به حداقل خواهد رسید.

صمت کم‌وکیف کاهش نرخ تورم در مهر ۱۴۰۲ را بررسی کرد

دور باطل مهارها!

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

تورم زلزله‌ای با قدرت چند ریشتری است که هر بار به‌گونه‌ای می‌تواند بازار را زیرورو کند و در نهایت این قدرت خرید مردم است که زیر خروارها آوار می‌ماند، این در حالی است که مسئولان بارها وعده آواربرداری را به مردم داده‌اند، اما به‌نظر می‌رسد زور قیمت‌های بازار بیشتر از ابزار آواربرداری است و این راهکارهای جزئی دردی از قدرت خرید شهروندان که زیرآوار مانده، دوا نمی‌کند. در هر حال این تورم افسارگسیخته میلی به آرام گرفتن ندارد و هر بار در انتظار بهانه‌ای برای بهم‌ریختن دوباره بازار است. براساس گزارش اخیر مرکز آمار در مهر ۱۴۰۲ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۴۵.۵ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۰.۶ درصد کاهش یافته است. هر بار پس از اعلام نرخ تورم این پرسش مطرح می‌شود که چرا آمار شاخص‌های مهم اقتصادی مانند نرخ تورم آن‌گونه که مردم آن را در زندگی روزانه خود حس می‌کنند، نیست؟

تورم مهر چند است؟

بنا بر اعلام مرکز آمار، در مهر ۱۴۰۲ شاخص نرخ مصرف‌کننده خانوارهای کشور به عدد ۲۰۶.۵ رسیده که نسبت به ماه قبل، ۲.۳ درصد، نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳۹.۲ درصد و در ۱۲ ماه منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل، ۴۵.۵ درصد افزایش داشته است.

منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص نرخ نسبت به ماه مشابه سال قبل است. در مهر ۱۴۰۲ تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۳۹.۲ درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به‌طور میانگین، ۳۹.۲ درصد بیشتر از مهر ۱۴۰۱ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. تورم نقطه به نقطه مهر ۱۴۰۲ در مقایسه با ماه قبل، ۰.۳ درصد کاهش یافته است.

منظور از تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه قبل است. در مهر ۱۴۰۲ تورم ماهانه خانوارهای کشور ۲.۳ درصد بوده است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات»، ۰.۵ درصد و برای گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات»، ۳.۳ درصد بوده است.

منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص نرخ در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به دوره مشابه قبل از آن است. در مهر ۱۴۰۲ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۴۵.۵ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۰.۶ درصد کاهش یافته است.

به‌گزارش خبرآنلاین، مرکز آمار نرخ تورم ماهانه کالاهای خوراکی در مهر را نسبت به مهر پارسال ۳۵.۷درصد و در بازه یک ساله ۵۵.۹درصد اعلام کرده است. نرخ تورم نقطه به نقطه کالاهای خوراکی تازه در مهر امسال ۵۰.۱درصد و سایر خوراکی‌ها ۲۰.۸درصد اعلام شده و به‌گفته مرکز آمار ایران، در مهر امسال از ۵۳قلم کالای خوراکی منتخب در نقاط شهری، ۱۸قلم رشد نرخ بالاتر از تورم نقطه به نقطه نقاط شهری را تجربه کرده است. از جمله کالاهایی که در مهر امسال نسبت به شهریور ارزان‌تر شده می‌توان به پرتقال، انار، هندوانه، خیار، خربزه، سیب، موز، بادمجان، برنج ایرانی، سیب‌زمینی، روغن نباتی جامد، روغن مایع، هویج فرنگی، هلو و پسته اشاره کرد؛ گوشت مرغ و ماکارونی نیز تغییر قیمتی نداشته است.

اگر باتوجه به این آمار و ارقام تورم کاهش پیدا کرده، چرا همچنان مردم طعم تلخ گرانی‌ها را بیش از پیش احساس می‌کنند؟ آمارها اشتباه است یا اقتصاد بیمار ما قصد خوب شدن ندارد؟

به‌عقیده کارشناسان درصورت کاهش تورم ماهانه نیز این ارقام به‌حدی بالا است که نمی‌توان در آینده نزدیک منتظر رهایی از گرانی در حوزه‌های مختلف بود. همچنین آن‌طور که از شواهد بازار پیداست، شیب کاهش تورم آنچنان تند نیست که بتوان نسبت به این روند امیدوار بود.

تورم ۳۰درصدی محقق نخواهد شد

مرتضی افقه، کارشناس اقتصاد با اشاره به نرخ تورم اعلام‌شده برای مهر امسال به صمت گفت: شاخص تورم باوجود اقدامات کنترل‌کننده دولت با کسری بودجه‌ای که اخیرا ازسوی مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام شده، در همین محدوده باقی می‌ماند وانتظار کاهش تورم بیش از نرخ فعلی وجود ندارد. این در حالی است که باتوجه به گزارش اخیر مرکز پژوهش‌های مجلس، تراز منابع و مصارف دولت در ۴ ماه نخست امسال باتوجه به تحقق نیافتن کامل منابع، ۵۱ هزار میلیارد تومان کسری داشته است. همچنین برآوردها این است که دولت تا پایان سال برای تامین بودجه عمومی به حدود ۳۸۰ هزار میلیارد تومان منابع جدید نیاز داشته باشد. با این کسری بودجه، بی‌شک وعده کاهش تورم و هدف تورم ۳۰ درصدی محقق نخواهد شد.

وی با اشاره به وضعیت فعلی خاورمیانه بیان کرد: هنوز اتفاقات اخیر در خاورمیانه نیز تاثیر خود را در حوزه اقتصاد عیان نکرده؛ در حالی که همین موضوع نیز می‌تواند افزایش تورم را به همراه داشته باشد. اگر این وضعیت شدت بیشتری یابد، قطعا جهش‌های شدید و غیرقابل کنترلی را ایجاد خواهد کرد.

این کارشناس اقتصاد دلیل اصلی تورم را عرضه کم دانست و افزود: بخش قابل‌توجهی از تورم از عرضه ناکافی نشأت می‌گیرد، زیرا به‌دلیل تحریم‌ها و ناکارآمدی ساختارهای داخلی، تولید ملی رشدی متناسب با نیازهای جامعه نداشته و کمتر از میزان تقاضای موجود در جامعه است. از سوی دیگر از آنجایی که پیش‌تر درآمدهای نفتی وجود داشت، بخشی از تقاضایی که در داخل تولید نمی‌شد از طریق واردات تامین می‌شد که به‌دنبال شدت گرفتن تحریم‌ها، میزان تولید و واردات کاهش یافت؛ در نتیجه بخش قابل‌توجهی از نیازها و تقاضاهای محقق‌نشده‌ای وجود دارد که بستر تورم را فراهم می‌کند.

▣ هیچ کاری شدنی نیست

افقه ضمن تاکید بر اینکه راهکارهای اجراشده کارساز نیست، افزود: دولت نمی‌تواند در کوتاه‌مدت هیچ راهکاری داشته باشد. متاسفانه خلاف تصور عده‌ای کاهش نقدینگی در شرایطی که کمبود بودجه داریم، شدنی نیست و تا زمانی که تحریم‌ها رفع نشود، دولت نمی‌تواند نرخ تورم را کنترل کند. هرچند افزایش نقدینگی می‌تواند عامل مهم تورم باشد، اما به‌دلیل اینکه ریشه افزایش نقدینگی یا پیشی گرفتن رشد نقدینگی از رشد تولید موردتوجه قرار نمی‌گیرد و به آن اشاره‌ای نمی‌شود، تاکنون نتوانسته‌اند نقدینگی را کاهش دهند.

در واقع افزایش نقدینگی معلول کسری بودجه دولتی و کسری بودجه نیز معلول فزونی یا زیاد بودن ردیف‌های هزینه‌ای بودجه است، اما به تولید ملی و رفاه اقتصادی جامعه هیچ کمکی نمی‌کند و مادامی که درآمدهای نفتی وجود داشت، این ردیف‌های اضافه، زائدبودن خود را نشان نمی‌دادند. در واقع باتوجه به اینکه همچنان درگیر تحریم‌ها هستیم، بسیار بعید به‌نظر می‌رسد که شاهد افت نرخ تورم باشیم.

▣ افزایش جمعیت طبقه کم‌درآمد

این کارشناس اقتصاد با اشاره به تاثیر نرخ تورم بر قدرت خرید بیان کرد: کاهش تورم فعلی کمک خاصی به بهبود قدرت خرید طبقات متوسط و کم‌درآمد نخواهد کرد، زیرا میزان کاهش تورم به‌قدری نیست که مردم بتوانند آن را حس کنند. کاهش نرخ تورم مربوط به سرعت رشد آن است و اعلام این ارقام نیز به‌معنی کاهش نرخ تورم نیست، بلکه نشان‌دهنده کاهش سرعت آن است. این در حالی است که متاسفانه تورم ریزش شدید طبقاتی را در ایران رقم زده است؛ به‌طوری که طبقات متوسط تنها قادر به تامین هزینه خوراک و مسکن خود هستند و طبقات فقیر نیز هر روز فقیرتر می‌شوند.

این ارقام تاثیری بر قدرت خرید ندارد

محمدصادق مشایخ، کارشناس اقتصاد با اشاره به کاهش نرخ تورم در مهر امسال به صمت گفت: موضوع پراهمیت قدرت خرید است که این کاهش تورم‌های اعلام‌شده ازسوی مرکز آمار هیچ تاثیری بر آن ندارد. در مجموع باتوجه به تجربیات به‌دست آمده از عملکرد دولت سیزدهم نمی‌توان هیچ امیدی به کاهش تورم داشت و بی‌شک نرخ تورم در کانال ۴۰ تا ۵۰ درصد باقی خواهد ماند. وی با اشاره به راهکارهای اجراشده در راستای مهار تورم اظهار کرد: در واقع راهکارهای به‌کار گرفته شده به‌دلیل تخصصی نبودن پاسخ درستی نداده است. مردم مدت‌هاست که با مشکلات فراوانی دست‌وپنجه نرم می‌کنند، اما تنها وعده می‌شنوند.

▣ راهکار چیست؟

مشایخ در بیان راهکاری برای بهبود وضعیت اقتصاد بیان کرد: تولید سرمایه موجب کاهش نرخ می‌شود. برخی‌ها همیشه تحریم را ضدتولید و صادرات می‌دانند؛ در صورتی که مشکل اصلی تحریم‌های داخلی است که منجر به تعطیلی کارخانه‌ها شده است. از سوی دیگر افزایش قاچاق کالا یکی از بزرگ‌ترین مشکلات بازار است که از عدم نظارت دولت نشأت می‌گیرد. بی‌شک افزایش قاچاق سمی برای تولید است که در نتیجه آن شاهد افزایش نرخ محصولات داخلی به‌دلیل کمبود نقدینگی واحدهای تولیدی خواهیم بود. تا زمانی که تولید نداشته باشیم، اوضاع اقتصادی هر روز بدتر از دیروز می‌شود، این در حالی است که ما اصلا منابع تولید نداریم و بسیاری از کارخانه‌های ما تعطیل هستند. وی در ادامه با تاکید بر اهمیت افزایش تولید در کاهش تورم افزود: مهار تورم با افزایش عرضه کالا امکان‌پذیر است که این امر با هزینه‌های کنونی تولید ممکن نیست. همچنین به هر اندازه که تقاضا برای دلار افزایش یابد با افزایش تورم روبه‌رو خواهیم شد. در مجموع راهکار اصلی افزایش تولید ملی است.

▣ اقتصاد بیمار

این کارشناس اقتصاد با اشاره به افزایش نرخ دلار و کاهش ارزش پول ملی بیان کرد: وقتی نرخ دلار با هر اتفاق کوچکی افزایش می‌یابد، بی‌شک نمی‌توان انتظار کاهش تورم یا افزایش قدرت خرید را داشت. متاسفانه مشکلات سطحی جای خود را به مشکلات ریشه‌ای کشور داده است. در کل ظریف‌تر از پرنده اقتصاد چیزی نداریم، هنگامی که محیط این پرنده ناامن شود، بی‌شک پر می‌زند که تمام عملکردها به پر دادن این پرنده ختم شده است.

سخن پایانی

هر بار راهکاری برای مهار تورم افسارگسیخته اعلام می‌شود که نتایج آن معمولا مثبت نیست یا حداقل شواهد بازار این را به ما می‌گوید که راهکارها نتیجه نداده است. با این وجود باز هم آماده پذیرش راهکارهای جدید هستیم که البته امیدواریم این راهکارها تخصصی بیان شده و نتایجی داشته باشند؛ در غیر این صورت باز هم ما می‌مانیم و دور باطل مهارها!

کاهش تورم فعلی کمک خاصی به بهبود قدرت خرید طبقات متوسط و کم‌درآمد نخواهد کرد

در حال حاضر اقتصاد به‌شدت بیمار است و هیچ راه درمانی برای آن پیدا نمی‌شود

معدن و دغدغه حقوق دولتی

حقوق دولتی عرصه کشمکش دولت و بخش معدن شده و سال‌ها است یکی از موضوعات مورد بحث در بیشتر جمع‌ها و نشست‌های معدنی است. تاکنون روش اخذ حقوق دولتی به صورت غیر سیستمی و براساس نظر کارشناسی بوده و به این جهت همواره ایرادات و اعتراضاتی به دنبال داشته است. از جمله اعتراضات وارد به این روش نادیده گرفتن عوامل تاثیرگذار مانند عیار، مقیاس، میزان باطله‌برداری، ... و تاثیر منفی آن بر روابطه بهره‌بردار و کارشناس است.

با اینکه بیش از یک سال است که شنیده می‌شود استفاده از نرم‌افزاری هوشمند برای محاسبه حقوق دولتی وارد مرحله عملیاتی خود شده است اما همچنان بخش خصوصی معدن گلایه‌مند هستند که محاسبات هنوز به صورت سنتی است و از نرم‌افزار استفاده نمی‌شود.

در گزارش امروز صمت مروری داریم بر سخنان اخیر رئیس خانه معدن ایران و رئیس انجمن مس و سنگ ایران که در کنار اشاره به تحولات اخیر در بخش‌های زیرمجموعه خود، بر ضرورت رفع مشکلات مربوط به حقوق دولتی تاکیدی دوباره داشته‌اند.

عکس: صمت

نگاه به حقوق دولتی

رئیس خانه معدن ایران با اشاره به فعالیت ۴هزار و ۵۰۰ معدن فعال با ظرفیت‌های متفاوت در کشور گفت: برخی از معادن به دلایل گوناگون عملا غیرفعال هستند و سیاست دولت برای فعال‌سازی آنها تجمیع یا واگذاری است. به گزارش معدن نیوز، محمدرضا بهرامن با اشاره به اینکه معدن بخشی پیشران در اقتصاد کشور ایران به شمار می‌رود، بیان کرد: رشد بخش معدن هم‌اکنون ۴ تا ۵ درصدی است؛ البته در قانون برنامه هفتم رشد ۱۳ درصدی برای این حوزه تعریف شده که تحقق آن نیازمند تغییرات و تحولات اساسی در اداره این بخش است. وی که در مورد توانمندی‌های استان لرستان در بخش معدن سخن می‌گفت، با اشاره به اینکه ۱۰ نوع ماده معدنی در این استان وجود دارد، تاکید کرد: سرمایه‌گذاری در بخش معدن نیازمند تامین زیرساخت‌ها و ارائه آموزش‌های لازم است.

رئیس خانه معدن ایران ادامه داد: در این راستا نشستی با حضور فعالان بخش معدن و حضور مدیران کل اکتشاف، بهره‌برداری و فرآوری وزارت صمت و رئیس سازمان نظام مهندسی ایران، در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن استان لرستان با رویکرد نگاه به حقوق دولتی معدن برگزار و موانع و مشکلات پیش روی فعالان این حوزه مطرح شد و مورد بررسی قرار گرفت.

■ تامین منابع انسانی

بهرامن تاکید کرد: یکی از مسائلی که در این جلسه به آن پرداخته شد، موضوع منابع انسانی بود؛ چرا که با توجه به حرکت روبه‌رشد در بخش معدن، موضوع تامین منابع انسانی و سهم دولت و بخش خصوصی در این باره اهمیت دارد. سازمان صمت لرستان این موارد را از طریق تشکل‌های موجود رصد می‌کند، تا بتوانیم به اهداف خود برای رسیدن به توسعه واقعی دست یابیم. وی خاطرنشان کرد: بخش خصوصی امروز در بخش معدن رشد مطلوبی در همه استان‌های کشور از جمله استان لرستان دارد و می‌توان از ظرفیت اتاق بازرگانی و تشکل‌هایی مانند خانه معدن برای جذب سرمایه‌های آزاد در بخش معدن کشور استفاده کرد. وی در پایان سخنان خود با اشاره به اینکه استان لرستان ۱۴۵ معدن فعال و تعدادی معدن غیرفعال وجود دارد و برنامه‌ریزی‌ها برای بهره‌گیری از ظرفیت بخش خصوصی در این بخش در حال انجام است تاکید کرد: سیاست دولت برای فعال‌سازی معادن غیرفعال؛ تجمیع یا واگذاری آنها است.

حقوق دولتی حق مردم است

رئیس انجمن سنگ ایران گفت: حاکمیت نباید نگاه درآمدی به حقوق دولتی معادن داشته باشد چراکه حقوق دولتی باید برای تقویت نظام مهندسی، احیای منابع طبیعی، رفاه مردم و توسعه معدن هزینه شودیا برای ارائه تسهیلات و سرمایه‌گذاری وارد صندوق‌های بیمه‌ای شود. به گزارش معدن نامه، بهرام شکوری در مورد شیوه کنونی دریافت حقوق دولتی معادن و تاثیر آن بر صنعت سنگ، گفت: این روش دریافت حقوق دولتی به صنعت سنگ آسیب وارد می کند. وی ادامه داد: ما استفاده از نرم‌افزار دریافت حقوق دولتی را که مراحل پایانی اجرایی شدن را طی می کند، پیشنهاد داده‌ایم که در صورت عملیاتی شدن آن، عدالت در پرداخت حقوق دولتی اجرایی خواهد شد. وی گفت: با اجرایی شدن شیوه جدید، درآمد دولت کاسته نخواهد شد بلکه هر معدن با عیار بهتر، پرداختی بیشتری خواهد داشت.

شکوری گفت: دولت به دلیل کسری بودجه به حقوق دولتی، نگاه درآمدی دارد که اقدامی خلاف قانون است. شکوری گفت: با پیگیری و اقدامات کارشناسی صورت‌گرفته، در دوره جدید برای صادرات سنگ کوپ عوارض صادراتی وضع نشده و تنها عوارض نیم درصد که برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در قانون هفتم مطرح شده، اجرا می‌شود.

■ خلق ارزش

رئیس انجمن سنگ ایران با اشاره به ممنوعیت واردات سنگ کوپ از افغانستان اظهار کرد: واردات سنگ کوپ به کشور به ندرت اتفاق می‌افتد اما به دلیل عدم دسترسی کشور افغانستان به دریا و نبود تاسیسات فرآوری مناسب در این کشور، این فرصت برای فعالان عرصه صنعت سنگ کشورمان فراهم شده بود تا با خرید سنگ کوپ از این کشور و فرآوری آن در داخل، ارزش افزوده‌ای برای کشور خلق کنند. وی ادامه داد: از این طریق می‌توانستیم این محصولات را صادر و با ایجاد مسیری ترانزیتی، برای کشور درآمد خلق کنیم اما تجار کشور با ممنوعیت واردات سنگ کوپ از افغانستان مواجه شدند. شکوری با اشاره به اینکه ممنوعیت جدید از طرف سازمان توسعه تجارت وضع شده است گفت: انجمن سنگ ایران به دنبال رفع آن است. وی ادامه داد: اگرچه افغانستان از نظر تنوع سنگ‌های تزئینی با ایران قابل مقایسه نیست اما کشوری غنی در زمینه سنگ‌های تزئینی به شمار می‌رود و به دلیل برخورداری از مرمریت‌های باکیفیت می‌تواند بازار مناسبی در کشورهای اروپایی و آمریکایی را به خود اختصاص دهد.

■ نمایشگاه سنگ

شکوری درباره نمایشگاه بین المللی سنگ ایران که هر ساله در نیم‌ور محلات برگزار می شود، گفت: نمایشگاه سنگ نشان‌دهنده توان صنعت سنگ کشور و نوعی قدرت‌نمایی محسوب می‌شود. اگر کشور با تحریم مواجه نبود، امروز شاهد حضور تجار خارجی بسیاری در کشور و در این نمایشگاه بودیم و مشتریان بسیاری برای خرید سنگ مراجعه می کردند. وی اظهار کرد: به منظور معرفی پتانسیل صنعت سنگ پیشنهاد شد که نمایشگاه بین‌المللی دائمی سنگ در این محل تشکیل شود تا نیازی به حضور خریداران سنگ در معادن مختلف برای خرید نباشد و سنگ تمام معادن کشور در این محل به نمایش درآید و تجار کشورهای مختلف، سنگ مطلوب خود را انتخاب کنند و با استقرار گمرک، صادرات سنگ از همین محل انجام شود.

■ جایگزین مناسب نفت

رییس انجمن سنگ ایران ادامه داد: درآمد سنگ و صنایع معدنی در کنار هم می‌تواند جایگزین مناسبی برای درآمدهای نفتی باشد اما سنگ به تنهایی توان انجام این کار را ندارد. در صورتی که بهترین شرایط برای صادرات سنگ فراهم باشد، می‌تواند حداکثر ۵ میلیارد دلار درآمد برای کشور فراهم کند. اما مس می‌تواند بیش از ۱۰ میلیارد دلار و فولاد نیز در حدود ۲۰ میلیارد دلار درآمد ارزی به ارمغان بیاورد. اینها در کنار هم می‌توانند شرایط خوبی را برای اقتصاد کشور فراهم کنند. وی در خصوص ورود شرکت‌های معدنی به اسپانسری ورزش و امکان حضور صنایع سنگ در این عرصه، افزود: معمولا شرکت‌های خصولتی وارد حوزه ورزش می‌شوند، اما شرکت‌های خصوصی کمتر به این عرصه ورود کرده‌اند. وی ادامه داد: ورود شرکت‌های صنعتی و معدنی به ورزش، منافاتی با رسالت آنان ندارد زیرا باید به ورزش نیز نگاه اقتصادی داشت چراکه علاوه بر معرفی برند خود می‌توانند با شناسایی و پرورش استعدادهای برتر، علاوه بر درآمدزایی، شرایط اقتصادی مناسبی برای ورزشکاران توانمند فراهم کنند.

■ مسئولیت اجتماعی

شکوری در خصوص میزان عمل به مسئولیت‌های اجتماعی از سوی صنعت سنگ در کشور گفت: نمی‌توان با قاطعیت گفت همه بخش‌ها به درستی و به شکل کامل به مقوله مسئولیت‌های اجتماعی پایبند هستند، اما بخش قابل توجهی از فعالان این صنعت با مشارکت در فعالیت‌های خیریه، جاده‌سازی و ایجاد خدمات رفاهی، در حوزه مسئولیت اجتماعی ایفای نقش می کنند. وی اظهار کرد: سنگ با برخی صنایع معدنی متفاوت است و سطح درآمدها در صنعت سنگ نسبت به معادن کمتر است و در مقیاس‌های کوچک‌تر نسبت به معادنی از قبیل مس و طلا در حوزه خدمات عمومی ایفای نقش می کند.

سخن پایانی

یکی دیگر از مزایای سیستمی شدن محاسبه حقوق دولتی، جلوگیری از فرار مالیاتی است. به باور کارشناسان، روش رایج موجب شده است که بخشی از بهره‌برداران کار را به اعتراض بکشانند یا زمان پرداخت حقوق دولتی خود را به تعویق بیندازند زیرا با توجه به نرخ تورم، میزان بهره بانکی که به سپرده‌گذاری درآمدها تعلق می‌گیرد، بسیار بیشتر از پرداخت جریمه دیرکرد است.

مناقصه عمومی شماره CO-ME-۰۲۶۲

با موضوع تامین Evo Wash کارخانه کنسانتره معدن سنگ آهن اسفندار

شرکت راهبران فولاد اصفهان جهت کارخانه کنسانتره معدن سنگ‌آهن خود واقع در ۶۰ کیلومتری شهرستان ابرکوه استان یزد، تصمیم به تامین Evo Wash، از طریق برگزاری مناقصه عمومی دارد. لذا از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می‌آید با مراجعه به پایگاه اینترنتی این شرکت به آدرس www.raahbaran.com از بخش مناقصات اسناد مناقصه را دریافت و پس از بررسی در صورت تمایل نسبت به اعلام بهترین پیشنهاد قیمت با رعایت شرایط اقدام مقتضی مبذول فرمایند.

شایان ذکر است مهلت شرکت در مناقصه از تاریخ نشر آگهی لغایت پایان ساعت اداری مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۶ می‌باشد.

کلیه متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۶۲۴۰۸۳۵-۰۳۱ داخلی ۳۱۰ تماس حاصل نمایند.

واحد بازرگانی و امور قراردادها- شرکت راهبران فولاد اصفهان

آگهی دعوت به تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی ساده (فشرده)

راه آهن جمهوری اسلامی ایران

نوبت اول
شناسه ۱۵۹۶۴۴۳

شرکت راه‌آهن ج.ا.ا در نظر دارد نسبت به تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی ساده به شماره مناقصه (۰۲۰۵-ش-۰۳) از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www.setadiran.ir به شرح ذیل اقدام نماید.

مناقصه‌گران موظفند برای شرکت در مناقصه نسبت به ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی اقدام نمایند.

لازم به ذکر است کلیه مراحل برگزاری مناقصه از طریق سایت مذبور انجام می‌پذیرد.

۱- **موضوع مناقصه:** تهیه و تامین ۶۰۰۰ قالب کفشک ترمز کامپوزیت جهت ایستگاه‌های طبس، پرووده، تربت‌حیدریه و خواف

۲- **مبلغ کل برآورد:** ۲۱،۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۳- **مدت و محل انجام قرارداد:** مدت اجرا ۸ ماه بوده و محل اجراء طبق اسناد مناقصه می‌باشد.

٤- **مهلت دریافت اسناد:** حداکثر تا ساعت ۱۹ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۸

۵- **مهلت بارگذاری اسناد:** اسناد می بایست حداکثر تا ساعت ۱۹ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۲ در سامانه(ستاد) بارگذاری و پاکت (الف) به نشانی استان خراسان‌جنوبی، شهرستان طبس، میدان امامزاده، اداره کل راه‌آهن شرق- کدپستی ۹۷۹۱۱۳۵۵۵۵ ارسال گردد.

۶- **زمان و محل گشایش:** پاکات در ساعت ۱۰:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰٤ در کمیسیون مناقصات واقع در اداره کل راه‌آهن شرق باز و نتیجه اعلام می گردد.

۷- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار(۱،۰۸۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال می باشد و ضمانتنامه شرکت در فرآیند ارجاع کار می‌بایست براساس آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی دارای سه/۳ ماه اعتبار بوده و برای سه/۳ ماه نیز قابل تمدید باشد.

۸- **گواهینامه‌های مورد نیاز در مناقصه:** ۱- پروانه بهره‌برداری تولید صادره از وزارت صنعت، معدن و تجارت ۲- گواهینامه صلاحیت نظام فنی راه‌آهن صادره از حوزه ناوگان ۳- ارائه گواهینامه معتبر سیستم‌های مدیریت کیفیت مانند ایزو.

۹- مناقصه‌گران می‌بایست در زمان ارائه پیشنهاد قیمت، قیمت‌های متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه نمایند.

شایان ذکر است دریافت و بارگذاری اسناد صرفاً می‌بایست از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) صورت پذیرد. در صورت بروز هر گونه ابهام با شماره ۱٤۵۶ (پشتیبانی سامانه ستاد) تماس حاصل نمایند.

اداره کل راه آهن شرق

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۱۱

فراخوان دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده (نوبت دوم)

انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز شماره شناسه ملی ۱۰۱۹۰۰۵۰۰۸۰ شماره ثبت ۱۹۸۷

احتراما، به اطلاع می‌رساند مجمع عمومی فوق‌العاده انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز (نوبت دوم) روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۳۰ راس ساعت ۱۹:۰۰ الی ۲۰:۰۰ در محل کرج، جهانشهر، بلوار جمهوری شمالی، ماهان غربی، تالار پذیرایی لوتوس، سالن همایش‌ها، با رعایت تشریفات قانونی بر گزار می‌شود؛ لذا بدینوسیله از کلیه اعضاء انجمن دعوت بعمل می‌آید در مجمع فوق حضور بهم رسانند.

جهت حضور در مجمع فوق، همراه داشتن (معرفی‌نامه از طرف شرکت، کپی شناسنامه و کارت ملی) الزامی می‌باشد.

■ دستور جلسه:

- تغییر نام انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز
- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد.

هیئت‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز

فراخوان دعوت به مجمع عمومی به‌طور فوق‌العاده (نوبت دوم)

انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز شماره شناسه ملی ۱۰۱۹۰۰۵۰۰۸۰ شماره ثبت ۱۹۸۷

احتراما، به اطلاع می‌رساند مجمع عمومی به‌طور فوق‌العاده انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز (نوبت دوم) روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۳۰ راس ساعت ۱۸:۰۰ الی ۱۹:۰۰ در محل کرج، جهانشهر، بلوار جمهوری شمالی، ماهان غربی، تالار پذیرایی لوتوس، سالن همایش‌ها، با رعایت تشریفات قانونی بر گزار می‌شود. لذا بدینوسیله از کلیه اعضاء انجمن و فعالان مرتبط دعوت بعمل می‌آید جهت حضور در مجمع فوق به همراه (کپی شناسنامه، کپی کارت ملی و معرفی‌نامه از طرف شرکت) حضور بهم رسانند.

■ دستورات جلسه:

- انتخاب بازرسان اصلی و علی البدل
- استماع گزارش عملکرد مالی و اجرایی هیات مدیره و بازرسان
- بررسی و تصویب صورت‌های مالی انجمن منتهی به سال مالی ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
- تعیین روزنامه کثیرالانتشار
- تعیین ورودیه و حق عضویت سالانه

هیئت‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن پلاستیک استان البرز

فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای با ارزیابی کیفی (یکپارچه) خرید ۲۴۴ کیلومتر انواع کابل روشنایی باند و فشار ضعیف

شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران

شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران در نظر دارد : مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (یکپارچه) به شماره ۲۰۰۲۰۰۱۰۱۰۰۰۰۰۳۴ خرید ۲۴۴ کیلومتر انواع کابل روشنایی باند و فشار ضعیف را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ : چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۰

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۱۷ روز شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۰

مهلت زمانی ارسال پیشنهاد: ساعت ۱۷ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۶

زمان بازگشایی پاکتها: ساعت ۱۰ صبح روز سه شنبه تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۷

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکتهای الف: آدرس فرودگاه مهرآباد- خیابان معراج- ساختمان اداره کل تدارکات و تأمین تجهیزات شرکت فرودگاهها و ناوبری هوایی ایران تلفن ۶۱۰۲۲۴۶۳

شناسه آگهی: ۱۵۸۶۲۹۶ م الف / ۲۸۲۸

یادداشت

قصه پرغصه ماشین‌آلات

حسام‌الدین فرهادی‌نسب
کارشناس و فعال معدنی

متاسفانه سیاست‌ها و عملکرد وزارتخانه در موضوع ماشین‌آلات در چند سال گذشته بسیار ناامیدکننده بوده و به ضرر و زیان معدنکاران انجامیده است.

رفع محدودیت‌هایی که در حال حاضر درباره آن صحبت می‌شود، هنوز به مرحله عملیاتی نرسیده و تنها مجوز واردات صادر شده است، بنابراین مشکلات مربوط به واردات سر جای خود هست و قصه پرغصه ماشین‌آلات و تجهیزات، که یکی از مهم‌ترین ارکان معدنداری است، همچنان ادامه دارد و این موضوع، بازیچه دست برخی مدیران شده است که گروکشی یا تلاش می‌کنند تا به‌نوعی خود را نشان دهند. واقعیت این است که اگر نگاهی به آمار بیندازیم و آن را در کنار وعده‌هایی که در این چند وقت اخیر از دوستان شنیده‌ایم، قرار دهیم، روشن می‌شود که اتفاق خاصی در بخش معدن رخ نداده است.

سال ۹۹ کل درخواست‌هایی که برای واردات ماشین‌آلات ثبت شد، کمابیش ۱۳۰ دستگاه بود و به‌واسطه سیاست‌های انقباضی که آن زمان در پیش گرفته شده بود، هرکدام از معاونت‌های معدنی که سرکار می‌آمدند، پیچ واردات را شل و سفت می‌کردند. یکی می‌گفت کلا واردات ممنوع است، دیگری می‌گفت به‌خاطر حمایت از تولید داخلی نمی‌توان این کار را انجام داد و... و به این ترتیب، در نهایت در سال ۹۹، ۱۳۰ ماشین ثبت درخواست شد.

این در حالی است که طبق ماده ۱۰۹ و ۱۱۰ آیین‌نامه اجرایی معادن به‌منظور حمایت و تشویق سرمایه‌گذاری در بخش معدن، ورود ماشین‌آلات مجاز است و هیچ تعرفه‌ای نباید برای آن در نظر گرفت.

در سال ۱۴۰۰، همزمان با حضور آقای محتشمی‌پور در جایگاه معاونت معدنی، این عدد به ۶۰۰ دستگاه رسید و با سیاستی که در پیش گرفته شد، اجازه ثبت درخواست را صادر کردند. سال ۱۴۰۱ در مجموع هر دو معاونت ماشین‌آلات و هم معاونت بازرگانی، ۲هزار و ۳۰۰ دستگاه ثبت سفارش کردند.

به این ترتیب، انتظار می‌رفت که اتفاق خوبی در زمینه نوسازی ناوگان ماشین‌آلات معدنی رخ دهد و برای مثال، بیل ۴۰۰ که در حال حاضر نرخ نو آن در امارات حدود یک میلیون درهم (چیزی در حدود ۱۳میلیارد تومان) است، در بازار داخلی کاهش پیدا کند، اما در عمل این اتفاق نیفتاد و نرخ این دستگاه همچنان در بازار ایران با اختلافی فاحش (درحدود ۲۴ میلیارد تومان) عرضه می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد واردات ماشین‌آلات هنور به مرحله‌ای نرسیده است که نرخ بازار داخلی را کنترل کند و به‌عبارت بهتر، هنوز در حد ثبت سفارش باقی مانده است.

اگر نگاهی به آمار گمرک بیندازیم، سال ۱۴۰۱ واردات ماشین‌آلات معدنی با کد ۸۴۲۹ نسبت به سال قبل از آن در کل ۱۵ درصد رشد داشته، در حالی که میزان ثبت سفارش از ۶۰۰ به ۲هزار و ۳۰۰ رسیده است. یعنی ثبت سفارش چیزی حدود ۴۰۰ درصد افزایش داشته است، اما واردات ماشین‌آلات تنها ۱۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این دلیل روشنی است که نشان می‌دهد سیاست‌های دولت چندان تغییری نکرده است. حتی شاید بتوان گفت با گذاشتن این بالش نرم زیر سر معدنکاران، حساسیتی که تا پیش از این روی موضوع کمبود ماشین‌آلات وجود داشت و ممکن بود به تصمیم‌گیری در رده‌های بالا یا به صدور حکم حکومتی منجر شود، در عمل از دست رفت.

اکثر ماشین‌آلات موجود که مورداستفاده ما قرار می‌گیرند، بیش از ۴۰ سال عمر دارند و بعد از آن، ورود ماشین‌آلات با دست‌انداز روبه‌رو شده است. حالا اگر تعداد دستگاه‌هایی که برای خاکبرداری و برداشت معدنی پروژه‌های برنامه‌های ششم و هفتم نیاز بوده و آنچه برای تحقق دورنمای معدن و سند تحول معدنی لازم است را در نظر بگیریم، خواهیم دید که چه اجحاف بزرگی به بخش معدن شده است. برخی از دلایلی که امروز مانع واردات ماشین‌آلات شده است، ریشه در سال‌های قبل دارد و فرصتی طلایی که در سال ۹۸ و ۹۹ پیش آمد و می‌شد معندداران با نرخ بسیار پایین و دلاری ارزان‌تر، کمبودها را جبران کنند و فاصله ایجادشده را پر کنند، به بهانه حمایت از تولید داخلی از دست رفت.

ما با ماشین‌سازهای داخلی از جمله هپکو دعوایی نداریم، زیرا این ماشین‌سازها هم مانند ما، قربانی سیاست‌های غلط حاکمیت در گذشته و حکمرانی نادرست شده‌اند و امروز ما هر دو طیف، که درگیر این مشکل هستیم، همدرد هستیم.

اما برای اینکه بدانیم از اساس جایگاه تولید ماشین‌آلات داخلی چگونه است، باید گفت که مجموع توان تولید ۶ یا ۷ شرکت داخلی، در نهایت هزار دستگاه در سال است که هپکو قول تولید ۶۰۰ دستگاه از این مجموعه را داده است که براساس تجربه شاهد بوده‌ایم که دستیابی به این عدد شدنی نیست و هیچ مجموعه‌ای نمی‌تواند در مدت زمانی کم، دست به تولید انبوه بزند. به‌عبارت‌دیگر، ساخت ماشین‌آلات نیازمند زمان است. به هر حال، طرح فوق که قرار بود با کمک صندوق بیمه انجام گیرد، مورد استقبال واقع نشد و اگر بخواهیم کمی بدبینانه به موضوع نگاه کنیم، حتی می‌توان گفت این طرح شکست خورد.

در نهایت، اگر فرض کنیم همین امروز مشکل واردات در وزارت صمت حل شود، باز هم این گره همچنان ناگشوده باقی می‌ماند، زیرا همه سفارش‌های ثبت‌شده، در عمل گرفتار تیک نهایی بانک مرکزی هستند و بانک مرکزی هم اجازه واردات ماشین‌آلات معدنی را نمی‌دهد و باوجود اینکه معدندار، گمرک و معاونت معدنی هر سه در تلاش هستند تا این مشکل به‌گونه‌ای حل شود، اما با کارشکنی بانک مرکزی روبه‌رو شده‌اند و با پیچیدگی‌هایی که بانک مرکزی پیش‌پای واردات گذاشته، در عمل این معضل را به معادله‌ای چندمجهولی تبدیل کرده است.

راه بی‌پایان هوشمندسازی با پای پیاده

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

درباره اهمیت و ضرورت هوشمندسازی در معدن و صنایع‌معدنی نکته‌ای ناگفته نمانده است. در یک نگاه کلی، هوشمندسازی در معدن به همان اندازه ضروری است و اهمیت دارد که در کشاورزی، خودروسازی، هوا و فضا یا حوزه‌های دیگر و از همان استراتژی‌ها و روش‌ها استفاده می‌کند. هوشمندسازی در تمام بخش‌های معدن، از روش تولید گرفته تا ایمنی اتفاق افتاده است و امروزه مورداستفاده قرار می‌گیرد. می‌توان گفت بکارگیری فناوری‌های نوین در ماشین‌آلات معدنی، استفاده از ماشین‌لرنینگ و هوش‌مصنوعی در کنترل سیستم‌ها و واگذاری کارهای سخت در اکتشاف، استخراج و فرآوری به ماشین و اقداماتی از این دست به‌معنای آن است که فعالیت معدن یا بخشی از آن هوشمندسازی شده و این مسیری است که انتهایی ندارد. با همه این مزایا، چرا باوجود همه تاکیدات بالادستی هنوز به شیوه سنتی انجام می‌شود و جز تعداد انگشت‌شماری از معادن بزرگ، دیگر بخش‌های فعال در این صنعت، روی خوشی به هوشمندسازی نشان نداده‌اند.

در گزارش امروز صمت، نظرات سیدسهراب حسینی، کارشناس و فعال معدنی درباره اهمیت هوشمندسازی و علی‌خان نصراصفهانی، استاد دانشگاه و فعال معدنی را در این زمینه بازتاب داده‌ایم.

عکس: آیدا فریدی

امروزه یکی از ابزارهای مهم در صنعت، کشاورزی و معدن استفاده از سیستم‌های هوشمند و سامانه‌های مونیتورینگ در راستای افزایش راندمان عملکرد و بهینه‌سازی فعالیت‌های اجرایی است. در بخش معدن نیز، از سال‌های گذشته استفاده از فناوری‌های نوین و همچنین هوشمندسازی روند فعالیت‌های معدنی از جمله اکتشاف، استخراج، بارگیری و ترابری، سیستم‌های ایمنی و... عملیاتی و اجرایی شده است. مشخص است که استفاده از سیستم‌های هوشمند، باعث افزایش راندمان فعالیت‌های معدنی و متناظر با آن، کاهش صدمات و آسیب‌های ناشی از فعالیت‌های معدنی خواهد شد. بنابراین، استفاده از سامانه‌های هوشمند و تجهیز معادن به ابزار و تجهیزات هوشمند باید جزو اولویت‌های فعالیت‌های معدنی قرار گیرد. استفاده از این سامانه‌ها و هوشمندسازی معادن باعث کاهش اشتغال در مناطق کمتربرخوردار می‌شود که بیشتر نیروی انسانی غیرمتخصص خود را از اهالی مناطق محل وقوع معادن انتخاب می‌کنند، به‌نظر بنده این کار، گزاره صحیحی نیست، چراکه در بحث هوشمندسازی معادن، نیاز به تکنسین‌ها و اپراتورهای آشنا به مباحث معدنی و الکترونیک و رایانه‌ای، کاملا مشهود و موردنیاز است. بنابراین، با برگزاری دوره‌های تخصصی در این زمینه و آموزش پرسنل معادن می‌توان عملکرد پرسنل را ارتقا داد و ضمن افزایش راندمان فعالیت‌های معدنی با استفاده از سیستم‌های هوشمند، سطح ایمنی در معادن را افزایش داد و به‌تبع آن، شاهد کاهش آسیب‌ها و صدمات ناشی از فعالیت‌های معدنی شد. همچنین، سیستم‌های هوشمند دارای مزایا و معایبی هستند،اما در بحث فعالیت‌های معدنی مزایای استفاده از این سیستم‌ها به‌قدری کاربردی و موردنیاز است که وجود اندک معایب موجود نیز، استفاده از آن را اجتناب‌ناپذیر کرده است.

در مبحث آموزش دانشگاهی،باید موضوع آموزش دانشجویان معدن سمت‌وسوی اجرایی و عملیاتی به‌خود گیرد. یعنی علاوه بر آموزش تئوری مباحث معدنی باید دوره‌های بازدید از معادن به‌صورت مستمر و کاربردی توسط دانشگاه‌ها اجرایی شود. همچنین، آموزش دانشجویان معدن به‌منظور کاربرد و پیاده‌سازی سیستم‌های هوشمند و همچنین یادگیری اپراتوری این سیستم‌ها در دستور کار قرار گیرد. به‌نظر می‌رسد در راستای هماهنگ‌سازی فعالیت‌های معدنی با تغییرات گسترده جهانی در این زمین، ضرورت تغییر نگرش از بحث آموزش سنتی به‌سمت آموزش نوین و کاربردی اجتناب‌ناپذیر است. این موضوع اگرچه سبب کاهش نیازمندی معادن به نیروی کار سنتی خواهد شد و در بیشتر معادن شاید شاهد تعدیل نیروی انسانی که بیشتر از مناطق روستایی محل وقوع معادن هستند، خواهیم بود، اما مزایای استفاده از روش‌های نوین در فعالیت‌های معدنی به‌قدری است که می‌تواند اثرات منفی و زیانبار آن را تاحدودی مرتفع کند. افزایش راندمان و بهره‌وری معادن و صنایع‌معدنی و همچنین کاهش خطرات و آسیب‌های ناشی از فعالیت‌های معدنی از عمده‌ترین مزایای استفاده از روش‌های نوین معدنکاری به‌شمار می‌روند. همچنین، باتوجه به اینکه آموزش نیروی انسانی در راستای استفاده از فناوری‌های نوین جزو ملزومات این روش به‌شمار می‌آید و به‌تبع آن، این آموزش نیازمند دوره‌ای چندین‌ساله است، بنابراین معادن بزرگ و متوسط‌مقیاس می‌توانند با همکاری شرکت‌های دولتی از جمله سازمان ایمیدرو و سازمان نظام مهندسی معدن کشور و همچنین دانشگاه‌های سطح کشور، دوره‌های آموزشی مرتبط را برای کارکنان و پرسنل معدنی خود به‌منظور تربیت تکنسین و اپراتور برگزار کنند. در این صورت، اثرات منفی تعدیل نیروی انسانی نیز به‌طرز چشمگیری کاهش خواهد یافت.

در بحث افزایش تعارضات محلی در صورت تعدیل نیروی انسانی محلی به‌نظرم در صورت اجرایی کردن پیشنهاد مطرح‌شده، می‌شود اطمینان حاصل کرد که شاهد چنین جریانی نخواهیم بود. ضمن اینکه، عمده دلیل وجود معارضان محلی، موضوع اشتغال یا عدم‌اشتغال افراد محلی نیست، بلکه عدم‌تخصیص منابع حاصل از فعالیت‌های معدنی به مناطق وقوع معادن است. در صورتی که درآمدهای حاصل از معادن، طبق قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن در مناطق روستایی محل وقوع معادن هزینه و سرمایه‌گذاری اصولی در بحث توسعه و ایجاد زیرساخت‌های این مناطق عملیاتی شود و واحدهای صنایع‌معدنی در این مناطق احداث شوند و شاهد توسعه زنجیره صنایع‌معدنی پایین‌دستی در این مناطق باشیم و در یک نگاه کلی افراد محلی اثرات مثبت فعالیت‌های معدنی را در زندگی اجتماعی و اقتصادی خود به‌عینه مشاهده کنند؛ در این صورت می‌توان با قطعیت اعلام کرد که چیزی به‌عنوان معارض محلی نخواهیم داشت.

اهمیت اینترنت در معدنکاری

سیدسهراب حسینی ـ کارشناس و فعال معدنی:

در حال حاضر فعالیت‌های روزمره انسان به‌طورمداوم با اینترنت گره خورده است. بنابراین، معدنکاری هم به‌عنوان یک فعالیت انسانی از این قاعده مستثنا نیست. از این‌رو اهمیت اینترنت در معدنکاری از چند بعد قابل‌بررسی است.

▣ ابعاد نقش‌آفرینی اینترنت در معدن

فعالیت عادی روزمره شامل دریافت و انتقال داده‌ها است مانند گزارش‌ها، نامه‌ها، نقشه‌ها، جست‌وجو برای یادگیری یا تحقیق جمع‌آوری آرشیو اطلاعات و داده‌های تولیدشده روزانه جلسات آنلاین و مباحثه، برقراری ارتباط با سایر بخش‌های آموزشی و مواردی فراتر از فعالیت‌های گفته‌شده نظیر مانیتورینگ یا هوش‌مصنوعی برای رصد همزمان تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی و به‌طورپیشرفته‌تر اینترنت اشیا که برخی از نمونه‌های اینترنت اشیا در صنعت معدن مورداستفاده قرار گرفته است.

به‌تازگی غول معدنی ریوتینتو که در استرالیا قرار دارد، تصمیم گرفته است که نخستین معدن هوشمند جهان را راه‌اندازی کند که در آن همه واحدها شبکه شده‌اند و قادر به تصمیم‌گیری در میکروثانیه هستند.

این شرکت با عیب‌یابی بی‌درنگ تجهیزات توانسته است از داده‌ها برای تعیین راهکارهای بهینه برای استفاده از ماشین‌ها و تشخیص مشکلات تجهیزات به‌منظور کاهش زمان خرابی استفاده کند.

▣ بهترین دارندگان اینترنت اشیا

ارزش بازار اینترنت اشیا ماینینگ ۲۰۲۲ به ۳.۷ میلیارد دلار رسید و انتظار می‌رود بین سال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۷ بیش از ۱۶ درصد رشد را تجربه کند.

در صنعتی که به‌دلیل عملیات پیچیده و خطرناک، متمایز از صنایع دیگر است، راه‌حل‌های اینترنت اشیا، شرکت‌های استخراج را قادر می‌سازد تا گردش کار را به‌صورت خودکار درآورند و از این طریق آن را بهبود بخشند.

افزایش بهره‌وری همزمان با کاهش هزینه‌ها و بهبود ایمنی و اعتبارنامه‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و حاکمیتی در کل زنجیره ارزش درباره مزایای استفاده از اینترنت اشیا است.

اینترنت اشیا از عملیات استخراجی مانند حفاری مستقل کامیون‌های حمل‌ونقل بدون راننده، نظارت بر سلامت و ایمنی، مدیریت انرژی و نظارت بر محیط‌زیست پشتیبانی می‌کند.

فناوری‌های اینترنت اشیا که چنین عملیات استخراجی را امکان‌پذیر می‌کند شامل پهپادها، فناوری‌های پوشیدنی، حسگرهای تشخیص نزدیکی و کامیون‌های خودران است.

▣ چالش‌ها

مهم‌ترین چالش این است که امکان دارد برای دستیابی به این فناوری انقلابی، اتصال محدود یا غیرقابل‌اجرا در سایت‌های معدنی زیرزمینی در مناطق دورافتاده و برای دریافت سیگنال‌های ۴G/۳G دچار مشکل شوند.

بسیاری از شرکت‌های معدنی در دنیا به اهمیت دیجیتالی شدن در معادن خود پی برده‌اند و اقداماتی اساسی برای آن انجام داده‌اند و به‌نظر می‌رسد، دیری نمی‌پاید که معدنکاری هوشمند، جایگزین شیوه فعلی خواهد شد. بنابراین، نیاز است زیرساخت‌های لازم که مهم‌ترین آن دسترسی به اینترنت مناسب است، فراهم شود.

فعالیتی بین‌المللی

علی‌خان نصراصفهانی، استاد دانشگاه و فعال معدنی:

همان‌طور که می‌دانید نقش معدن و معدنکاری در رونق اقتصادی هر کشوری بسیار مهم و تاثیرگذار است و به‌عنوان یک فعالیت بسیار درآمدزا محسوب می‌شود، بنابراین فعالیت‌های معدنی نقش مهمی در ارزآوری و توسعه اقتصادی کشورها دارد و از یک فعالیت ملی به یک عملیات ملی و بین‌المللی در میدانی رقابتی تغییر کرده است. دستیابی به منابع جدید معدنی و ذخایر جدید، به‌معنای قدرت و توانایی در عرصه اقتصادی و حتی سیاسی است. در اینجا، نقش ارتباطات جهانی در ایجاد بستری مناسب برای مدیریت پروژه بدون وابستگی به زمان و مکان اهمیت پیدا می‌کند و جایگاه اینترنت و ارتباطات از راه دور برجسته می‌شود. غول‌های معدنی با ارتباط برخط در هر مکان و زمان می‌توانند عملیات معدنی خود را با تحلیل داده‌های لحظه‌ای کنترل و مدیریت کنند و بهترین گزینه‌ها را برای عملیات پرهزینه و سخت استخراج انتخاب و از تجهیزات سنگین معدنی در استخراج نقل‌وانتقال به بهترین شکل استفاده و بهینه‌ترین برنامه را برای بهره‌وری بیشتر تنظیم کنند که همه اینها نیاز به یک بستر قوی اینترنتی دارد.

▣ مدیریت هوشمند

در اینجا مدیریت معدنکاری و صنایع‌معدنی هوشمند مطرح می‌شود. امروزه در معدنکاری هوشمند، نقش نظارتی هوشمند بر عملیات معدنی باعث کاهش ریسک عملیات، افزایش بهره‌وری و ایمنی و حذف و کاهش حضور افراد در مکان‌های پرخطر می‌شود. به‌علاوه با تحلیل بانک‌های اطلاعات بزرگ جهانی می‌توانند باتوجه به شرایط محلی با کمترین آسیب به محیط‌زیست، بهترین طریق اجرایی را انتخاب کنند. در واقع، اتوماسیون هوشمند تجهیزات و کنترل از راه دور باعث توانمندی شرکت‌ها در زمینه کار در دورترین و سخت‌ترین شرایط اقلیمی می‌شود.

▣ هوش برتر

در زمانی که کاهش رقابتی نرخ فروش باعث رونق بازار فروش یا باعث جذب مشتری‌های جدید می‌شود، هوش‌مصنوعی متصل به ابربانک اطلاعاتی می‌تواند جلوی محدودیت و تصمیم‌گیری‌های نادرست یا معیوب مدیریتی را بگیرد و آینده بازار را پیش‌بینی کند و این آینده‌نگری را در تنظیم فعالیت‌های معدنی و صنایع‌معدنی برحسب شرایط عملیاتی کند.

همه این تحولات و پیشتازی در فعالیت معدنی، مدیون اینترنت است و آینده درخشان معدنکاری بدون در نظر گرفتن نقش اینترنت ناممکن است.

▣ افزایش ایمنی

عملیات معدنی یک فعالیت همراه با خطر است، بنابراین تلاش می‌شود با نظارت و جمع‌آوری و پردازش داده‌های لحظه‌ای، ریسک خطر را کاهش دهند. ریزش دیواره معدن و انفجار گازهای خطرناک در معدنکاری زیرزمینی و مدفون شدن و آسیب کارگران، حداقل اتفاقاتی است که امکان دارد روزانه در یک معدن به‌وقوع بپیوندد.

حال با برداشت نقشه‌برداری و لحظه‌ای عملیات، به‌ویژه در معدنکاری روباز با کمک سنسورهای اندازه‌گیری و تجهیزات مدرن نقشه‌برداری متصل به پهپاد یا ثابت و کنترل و تحلیل اطلاعات، می‌توان نقاط و افق‌های خطر را شناسایی و از آن برای مراقبت افراد استفاده کرد، به‌علاوه با بهره‌گیری از روبوت‌های استخراجی کنترل از راه دور و کاهش یا حذف افراد از مکان‌های خطرناک، بدون ترس از کاهش تولید، ایمنی را افزایش داد. این کار، نیاز به یک سامانه جابه‌جایی سریع اطلاعات و اتصال گیرنده و فرستنده داده‌ها تحت اینترنت دارد.

▣ در دنیایی جدید

این روزها در پزشکی شاهد تحولی بزرگ در جراحی‌های کنترل از راه دور و هوشمند با کمترین آسیب به بیمار هستیم. همین عملیات به‌خوبی در معدنکاری قابل‌اجرا است. در ذهن‌تان معدنی را تصور کنید که روبوت‌ها با سیستم‌های برداشت و اندازه‌گیری کمی و کیفی مواد معدنی، می‌دانند کجا را استخراج کنند و سامانه‌های بارگیری می‌دانند چگونه و بر چه نظمی، وظیفه خود را انجام دهند یا سامانه اتوران و اتوپایلوت نقل‌وانتقال، بدون شرایط ترافیکی مواد معدنی را به مقصد بعدی برسانند. همه این سیستم متفاوت اما متصل به هم با کمک هوش‌مصنوعی و بدون حضور انسان در محل انجام می‌شود، پس دیگر امکان معدنکاری زیردریایی یا در کرات دیگر، با کمک اینترنت امکان‌پذیر است.

سخن پایانی

ناگفته پیداست که قدم اول و زیرساخت ضروری برای هوشمندسازی، بهبود کیفیت خدمات اینترنتی است و باید زیرساخت‌های این خدمات در بخش معدنی که همچنان برای آنتن‌دهی در برخی نقاط با مشکل همراه است، فراهم شود.

در کنار این موضوع، بحث در اختیار داشتن تجهیزات نیز از دیگر موضوعاتی است که می‌تواند به‌عنوان گلوگاهی برای هوشمندسازی محسوب شود.

بدون‌شک در شرایط تحریمی، انتقال تکنولوژی و ماشین‌آلات از سخت‌ترین و پرهزینه‌ترین بخش‌های این پروژه خواهد بود که می‌تواند سرعت این کار را کاهش دهد.

افزایش بهره‌وری همزمان با کاهش هزینه‌ها از مزایای استفاده از اینترنت اشیاست

هوش‌مصنوعی می‌تواند جلوی تصمیم‌گیری‌های نادرست مدیریتی را بگیرد

سایه فرسودگی بر سر حمل‌ونقل

۶ ماهه نخست ۱۴۰۲ ⟷ اسقاط ۳۰ هزار خودرو فرسوده

۶ ماهه نخست ۱۳۹۹ ⟷ اسقاط ۷ هزار خودرو فرسوده

۶ ماهه نخست ۱۴۰۰ ⟷ اسقاط ۷۵۰۰ خودرو فرسوده

۶ ماهه نخست ۱۴۰۱ ⟷ اسقاط ۱۰ هزار خودرو فرسوده

تعداد وسایل نقلیه در کشور
۴۰ میلیون دستگاه

کشنده
۴۴ هزار و ۸۹۱

۱۸۹ هزار و ۶۴۹
کامیون

۷۰ هزار کامیون و کشنده نیازمند اسقاط

تاکسی
۴۰۰ هزار دستگاه اسقاط و نوسازی

اینفوگرافی: سامان شرف‌الدین

چرا کشاورزان دانه روغنی نمی‌کارند؟

واردات سالانه ۳ میلیون تن دانه روغنی

سالانه حدود ۳ میلیون تن دانه روغنی وارد ایران می‌شود؛ هرکیلو دانه روغنی کلزا ۳۰ هزار تومان بوده درحالی که این عدد برای خرید گندم ۱۵ هزار تومان است. چرا کشاورزان به جای کاشت گندم، کلزا نمی‌کارند؟

به گزارش مهر، تولید روغن خوراکی در کشور ۹۵ درصد وابستگی ارزی دارد. بخش اعظمی از دانه‌های روغنی مورد نیاز وارداتی است. نیاز کشور سالانه بین ۱.۵ تا ۱.۶ میلیون تن روغن است و در این راستا سالانه حدود ۳ میلیون تن دانه روغنی وارد ایران می‌شود. چرا نسبت به کشت دانه‌های روغنی اقبالی وجود ندارد؟ هر کیلو دانه روغنی کلزا ۳۰ هزار تومان بوده (نرخ خرید تضمینی سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۱) در حالی که این عدد برای خرید گندم ۱۵ هزار تومان است. عدم استقبال کشاورزان از کشت دانه‌های روغنی از جمله کلزا چیست؟

■ از حمایت زبانی تا عملی

عطا هاشمی، رئیس بنیاد ملی گندم کاران درباره چرایی عدم استقبال گندم کاران از کشت کلزا به مهر گفت: تناوب زراعی یکی از بدیهیات برای افزایش بهره‌وری در امر کشت است. اگر امسال محصولی کاشته شود که سال آینده با محصولی دیگر جایگزین شود کمک زیادی به حاصلخیزی زمین می‌کند. به عنوان مثال کاشت کلزا به تناوب کشت گندم خاک را بارور می‌کند؛ اما به چند دلیل کشاورزان از کشت کلزا استقبال نمی‌کنند.

وی افزود: به طور متوسط در هر هکتار کشت گندم ۴ تا ۵ هزار تن محصول برداشت می‌شود که این عدد در برداشت کلزا کمتر است.

وی ادامه داد: دومین عامل به شرایط آب و هوا بر می‌گردد. عامل سوم نیز مربوط به مکانیزاسیون بوده که تجهیزات مورد نیاز برداشت کلزا در کشور به اندازه کافی موجود نیست.

وی اظهار امیدواری کرد: با توجه به طرح الگوی کشت و فراهم شدن الزامات خوداتکایی در دانه‌های روغنی شاهد افزایش تولید این محصول مورد نیاز کشور باشیم.

■ تامین اعتبار و بذر مورد نیاز

هاشمی در ادامه سخنان خود به اعتبارات و منابع مالی اشاره کرد و گفت: تامین اعتبارات لازم برای خرید تضمینی محصولات ضروری است. به‌عنوان مثال امسال با وجود تحویل دانه کلزا مطالبات به‌طور کامل تسویه نشده است. همچنین ارقام مورد نیاز برای کاشت و تولید بذرهای مورد نیاز از دیگر پیش نیازهای حرکت به سمت تولید کلزا در کشور است.

■ اما و اگرهای خوش‌حسابی دولت

در ادامه مجتبی بوربور یکی از کشاورزان کشور درباره چرایی عدم تولید کلزا در کشور با وجود نرخ بالای خرید تضمینی آن به مهر گفت: بر اساس برنامه‌ها، قرار است امسال ۳ هزار هکتار زمین به کشت کلزا اختصاص یابد که سهم شهری مانند ورامین ۸۵۰ هکتار است که از این میزان ۳۰۰ هکتار زمین زیر کشت کلزا رفته است.

این تولیدکننده بذر هیبرید کلزا با گلایه به تاخیر پرداخت نرخ کلزا تحویل شده، عنوان کرد: با وجود اینکه کلزاکاران محصولات را تحویل داده‌اند هنوز بخشی از مطالبات پرداخت نشده و این امر منجر به دلسردی کشاورزان می‌شود.

وی تولید دانه‌های روغنی در کشور ضروری خواند و گفت: درحال‌حاضر روغن‌های وارداتی دارای پالم بوده و باید روغن مورد نیاز در داخل تولید شود تا به لحاظ سلامت فاکتورها رعایت شود.

■ عادت و کشت سنتی

بوربور در ادامه سخنان خود تصریح کرد: گندم کاران سال‌ها است به کشت گندم عادت کرده‌اند و الزامات آن را می‌دانند در حالی که برای کشت کلزا نیاز است مدیریت جدید داشته باشند؛ علاوه بر اینکه عدم توجه و اهمیت متولیان امر به این موضوع سبب شده که به مرور از سطح زیر کشت این دانه روغنی در داخل کاسته شود. به عنوان مثال حدود ۵ سال قبل در کشور ۲ هزار هکتار زمین زیر کشت کلزا می‌رفت که این عدد به مرور روند کاهشی داشت.

این کشاورز اظهار کرد: بارها به بهره‌برداران تاکید شده اگر سال‌هاست مبادرت به کشت جو می‌کنند با مدیریت می‌توانند با کاشت کلزا، سود بیشتری داشته باشند. به عنوان مثال با مدیریت درست می‌توان در هر هکتار بین ۲ تا ۵ تن کلزا برداشت کرد.

■ تولید همزمان کلزا و عسل

این کشاورز با بیان اینکه از دیگر مزایای کشت کلزا تولید عسل همزمان با آن است، گفت: همیشه برای گرده افشانی چند کندو عسل در زمین‌های زیر کشت کلزا وجود دارد که این امر علاوه بر کمک به کشت بهتر موجب تولید عسل و درآمد بیشتر برای کشاورز می‌شود.

بوربور در پایان گفت: اشکال‌هایی که هنگام خرید محصول گرفته می‌شود مانند رطوبت بالا و... نیز منجر به دلسردی کشاورزان می‌شود که نیاز به آموزش دارد. گفتنی است خرید تضمینی کلزا از سوی شرکت بازرگانی دولتی وزارت جهاد کشاورزی انجام می‌شود.

■ پیش‌بینی تیراژ تولید

مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی پیش‌بینی کرد؛ با برنامه‌ریزی‌های انجام شده و استقبال کشاورزان، تولید دانه کلزا به بیش از ۲۵۰ هزار تن در سال زراعی جاری افزایش یابد.

به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، سعدالله منصور اظهار کرد: کشت ۲۰۰ هزار هکتار کلزا برای سال زراعی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ هدف‌گذاری شده که اگر ۱۵۰ هزار هکتار آن به مرحله برداشت برسد، بیش از ۲۵۰ هزار تن انتظار تولید خواهیم داشت.

وی افزود: از برنامه کشت ۲۰۰ هزار هکتاری کلزا در سال زراعی جاری، حدود ۲۵ هزار هکتار را در قالب طرح جهش تولید در دیمزارها و باقی در اراضی آبی پیش‌بینی شده است.

منصوری با بیان اینکه کشت کلزا در مناطق سرد از نیمه شهریور آغاز و تا اواسط مهر پایان می‌یابد، تصریح کرد: کشت کلزا در استان‌هایی مانند آذربایجان شرقی، آذربایجان‌غربی، البرز، چهارمحال‌وبختیاری، کهگیلویه و بویراحمد و خراسان شمالی و رضوی انجام شده است.

وی ادامه داد: امکان کشت کلزا در مناطق معتدل و گرم از اواسط مهر تا اواخر آبان وجود دارد.

■ آمار تولید سال گذشته

مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی گفت: سطح کشت کلزا در مناطق سرد تاکنون نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

وی ابراز امیدواری کرد، با بارندگی خوب امسال و افزایش نرخ خرید تضمینی کلزا، کشت این دانه گیاهی با استقبال کشاورزان مواجه شود.

منصوری در ادامه سخنان خود یادآور شد: از برنامه کشت ۱۰۳ هزار هکتاری کلزا در سال زراعی گذشته به دلیل عواملی همچون خشکی و کاهش باران از ۸۸ هزار هکتار محصول برداشت شد.

■ تامین بذر

منصوری درباره تامین بذر کلزا گفت: در مناطق سرد نزدیک به ۲۵۰ تن بذر کلزا میان کشاورزان توزیع شده و برای مناطق معتدل و گرم نیز تامین بیش از ۹۰۰ تن بذر را پیش‌بینی کرده‌ایم. این بذرها اصلاح شده و دارای برچسب مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال هستند.

مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی، درباره عملکرد تولید کلزا نیز اذعان کرد: با توجه به اقدامات انجام گرفته و بارندگی‌های خوب امسال، انتظار داریم عملکرد تولید کلزا در واحد سطح به ۱۸۰۰ کیلو گرم تا ۲ تن در هکتار برسد.

سخن پایانی

تاریخچه استفاده از دانه‌های روغنی به قرن‌ها پیش باز می‌گردد که بشر با بهره‌گیری از آنها گوشه‌ای از نیازهای دارویی، غذایی و گرمایی خود را تامین می‌نمود. پس از گسترش صنایع روغن کشی استفاده از دانه‌ها به منظور روغن‌گیری و استفاده از پروتئین موجود در آنها در غذای انسان و حیوان مطرح گردیده است.

دانه‌های روغنی بعد از غلات به‌عنوان منبع تامین انرژی در تغذیه انسان مطرح می‌باشند، روغن آن مصرف خوراکی و صنعتی و کنجاله آن به دلیل بالا بودن میزان پروتئین، در جیره غذایی دام و طیور مصرف می‌شود.

نتایج حاصل از مطالعات انستیتو تغذیه ایران نشان می‌دهد که ۲۱ درصد از کل انرژی مصرفی مردم کشورمان از طریق مصرف روغن تامین می‌گردد و طبق آخرین اخبار رسمی ضریب خود اتکایی کشور در تولید روغن مقدار ۱۰ درصد اعلام شده است و ۹۰ درصد از روغن گیاهی مورد نیاز کشور در سال از طریق واردات تامین می‌شود.

بررسی مطالعات و تجربیات کشورهای موفق در کشت دانه‌های روغنی نشان می‌دهد که کشور ایران با توجه به اقلیم‌های گوناگون و نیروی انسانی مستعد می‌تواند ضریب وابستگی به واردات روغن نباتی و کنجاله و دانه‌های روغنی را کاهش داده و به حداقل برساند.

در گذشته نه‌چندان دور تولید دانه‌های روغنی بیشتر متکی بر تولید سویا، آفتابگردان و پنبه دانه بود، که عمدتا در استان‌های گلستان و مازندران کشت می‌شد اما در سال‌های اخیر در بین انواع دانه‌های روغنی با توجه به شرایط اقلیمی، کشت پائیزه و نیاز کم به آب، کشت کلزا در اولویت قرار گرفته است.

عبور از آتش

زندگی و زمانه خاندان گنجی در گفت‌وگو با محمدرضا

روایت سرنوشت و سرگذشت افراد معروف در هر حوزه‌ای همیشه مخاطب خاص خود را دارد. سال‌هاست که رسم بر آن است که مدیران و چهره‌های موفق و سرشناس سرگذشتی از خود بر جای می‌گذارند. شخصی دست‌نوشته‌هایش برجا می‌ماند و برای دیگری کتابی نگارش می‌کنند. مس اما در نظر من مصاحبه با چنین شخصیت‌هایی مهم‌تر است چراکه پرسشگر در جایگاه منتقد قرار می‌گیرد یا در بدترین حالت تشویق‌کننده فرد مصاحبه‌شونده نیست. بر همین اساس از فرصت مصاحبه با محمدرضا گنجی که جایی از ذهن با امیرکبیر هم‌ذات‌پنداری می‌کند، توانسته از تهد سفره صادرات را باز نگه دارد. استفاده کردیم تا خاطراتی را از زبان خودش برای مخاطبانی که می‌خواهند با عقاید یک مدیر سابقه‌دار آشنا شوند، منتشر کنیم. در نظرم تیتر عبور از آتش از دو سو برای این مصاحبه مناسب بود؛ از یک سو تبدیل تهدید تحریم‌های جنگی به فرصت تاسیس کار در خاطراتش از روزی می‌گوید که آتش تمام دارایی مادی خود و برادرانش را از بین برد اما آنها با دارایی پشتکار و اعتبار مجددا به بازار بازگشتند.

شنیدن سرنوشت مدیران باسابقه همیشه برای سایر مدیران و کسانی که در ابتدای راه هستند جذابیت دارد. این مصاحبه فرصت خوبی برای آشنایی با ابعاد مختلف شخصیتی یکی از مدیران با سابقه صنعت ایران است. بنابراین خیلی خوب خواهد شد تا به عنوان موضوع ورودی این گفت‌وگو به صورت مختصر خود را معرفی کنید تا به بخش‌های دیگر سرگذشت شما برسیم.

من، محمدرضا گنجی، متولد سال ۱۳۳۹، در یکی از محلات جنوب شهر تهران به دنیا آمدم. متاهل و دارای سه فرزند (سه دختر) با تحصیلات دانشگاهی دکترای مهندسی صنایع و در مقام اجرا نیز در حال اداره چند شرکت و کارخانه هستم.

اکثر کارآفرینان می‌گویند از دوران کودکی یا مشغول کار شدند یا در فضای کسب‌وکاری قرار گرفته‌اند. کودکی شما چگونه گذشت؟

پدر بنده بازاری بودند. ایشان برای سال‌ها در خیابان مولوی (نزدیک بازار حضرتی) مشغول به کار بود. تا زمانی که ایشان در قید حیات بودند، ما با همدیگر زندگی می‌کردیم. من نسبت به سایر برادرانم به پدرم نزدیک‌تر بودم و بیشتر با پدرم نشست و برخواست داشتم. صبح‌ها مغازه پدری را باز می‌کردم و پدر که می‌آمدند، من به مدرسه می‌رفتم و از همان دوران کودکی نزد پدر مشغول کار شدم

گسترش فعالیت‌هایتان توضیح دهید؟

نخستین کارخانه ما، چسب رازی بود. بعد از آن، یکی از دوستان برادر بزرگ ما، گفتند مجوز تولید تایر را در اردبیل گرفته‌اند و بسیار تمایل دارند ما در این کار شراکت کنیم. من و برادرانم کار را مورد بررسی قرار دادیم و از آنجا که از قبل کارخانه چسب رازی وضع مالی نسبتا مناسبی داشت، تصمیم گرفتیم کار اردبیل را در دست بگیریم

روایت‌تان از ورود به عرصه جدید کسب‌وکار و مدیریت چیست؟ فعالیت در صنعت تایر چگونه آغاز شد و چگونه ادامه پیدا کرد؟

وقتی تصمیم گرفتیم در اردبیل کارخانه‌ای را برپا کنیم خدمت آقای محمدرضا نعمت‌زاده، مسئول وقت وزارت صمت رسیدیم و ایشان هم بسیار خوشحال شدند که ما بتوانیم کار را در شهرستان اردبیل آغاز کنیم. در اولین قدم زمینی را به وسعت ۷۰ هکتار خریداری و آن را کاربری صنعتی کردیم. بدین ترتیب ما توانستیم تولید لاستیک آرتاویل تایر اردبیل را با نام تجاری «گلدستون» راه‌اندازی کنیم که بعدا به عنوان بزرگترین کارخانه لاستیک‌سازی شمال غرب کشور به مجتمع صنعتی آرتاویل مشهور شد. در آن زمان مرحوم آقای هاشمی رفسنجانی (در مقام رئیس جمهور) در زمان افتتاح کارخانه حضور داشتند و بسیار ما را تشویق کردند و از اینکه ما توانستیم در شهر محرومی این سرمایه‌گذاری را انجام بدهیم بسیار خوشحال بودند. عکسی از آن روز داریم که ما برادران جلوی در کارخانه به استقبال ایشان رفتیم و ایشان هم از ما برای کارآفرینی در آن شهر تقدیر کرد

پدر بنده بازاری بودند. ایشان برای سال‌ها در خیابان مولوی (نزدیک بازار حضرتی) مشغول به کار بود. تا زمانی که ایشان در قید حیات بودند، ما با همدیگر زندگی می‌کردیم. من نسبت به سایر برادرانم به پدرم نزدیک‌تر بودم و بیشتر با پدرم نشست و برخواست داشتم. صبح‌ها مغازه پدری را باز می‌کردم و پدر که می‌آمدند، من به مدرسه می‌رفتم و از همان دوران کودکی نزد پدر مشغول کار شدم

از ادامه فعالیت‌هایتان در این حوزه جدید بگویید. چالش‌ها یا نقاط قوت کارتان چه بود؟ چه دلیلی برای ادامه فعالیت در این حوزه داشتید؟

ظرفیت فعلی شرکت ۳۰ هزار تن در سال تولید انواع تایرهای وسایط نقلیه سبک و سنگین شامل تایرهای سواری، وانتی، باری، اتوبوسی و کشاورزی است که نزدیک به ۱۳ درصد نیاز کشور را تامین می‌کند؛ روند رشد ما، از زمان تاسیس کارخانه تا رسیدن به چنین آماری مهم‌ترین دلیل محرکه ما بود. بعد از این اتفاق و انگیزه‌های بوجود آمده ما عاشق صنعت تایر شدیم. بعد از مدتی توانستیم کارخانه لاستیک یزد تایر (از شرکت‌های تابعه سازمان تامین اجتماعی) را که به مزایده گذاشته شده بود، برنده شویم و آن را خریداری کنیم. کارخانه لاستیک یزد تایر آن زمان ورشکسته و در تمام سال‌ها با زیان مواجه بود. این اتفاق مربوط به ۱۵ سال پیش بود که ما آن کارخانه را خریداری کردیم و توانستیم با همکاری شرکت آپولو وردشتاین (Apollo Vredestein) که تایرساز معروف هلندی است، کارخانه یزد تایر را متحول کنیم. ما با شرکت وردشتاین قرارداد منعقد کردیم و تحت لیسانس این شرکت هلندی توانستیم خط تولید تایر را با کیفیت مطلوب گسترش دهیم اکنون به اذعان مدیران سازمان استاندارد، یزد تایر جزو نخستین‌های تایر در ایران است.

با این اوصاف تقریبا از بعد از جنگ در هر دولتی یک کارخانه تاسیس کرده‌اید. خاطرم هست در دولت قبلی نیز رئیس جمهور وقت حسن روحانی برای افتتاحیه یکی از پروژه‌های شما حاضر شد.

خب باید بگویم ما به تدریج توانستیم کارخانه دیگری در اردبیل هم راه‌اندازی کنیم و محصول‌هایش را با نام سیلان رازی که اسم تجاری «رازی» را با خود یدک می‌کشد، روانه بازار کنیم. البته کارخانه تایر سیلان رازی مختص تایرهای بزرگ کامیونی است و این کارخانه با تولید حدود ۳۰۰ هزار حلقه لاستیک در سال، در حال فعالیت است که چند سال پیش در دولت آقای حسن روحانی (رئیس‌جمهور اسبق) راه‌اندازی شد. امیدوارم این کارخانه تا پایان سال هم با ظرفیت ۱۰۰ درصد فعالیت‌هایش را گسترش دهد.

چه سخت‌گیری‌هایی برای محصولاتتان به خرج می‌دهید؟ آیا در حوزه مدیریت به فکر بین‌المللی کردن یک محصول ایرانی هستید؟

کیفیت و استاندارد موضوعات مهمی هستند که ما سال‌هاست در مسیر آن حرکت می‌کنیم و نه براساس نظر من بلکه براساس سنجه‌های بین‌المللی محصولاتمان از کیفیت و استانداردهای لازم برخوردار هستند. همین کارخانه‌ای که الان درباره‌اش صحبت کردیم محصول‌های تولیدی‌اش را برای گرفتن تاییدیه‌های معتبر به کشورهای اروپایی ارسال می‌کند. در واقع محصول‌های تولیدی‌مان را به سخت‌ترین کشور تاییدکننده اروپا یعنی آلمان ارسال می‌کنیم و با تایید مدرک تجاری معتبر، محصول‌های‌مان را روانه بازار می‌کنیم. ما همچنین کارخانه‌ای در یزد تاسیس کردیم که با نام تجاری «تدبیر تایر» در حال تولید تایرهای مخصوص دوچرخه و موتورسیکلت است. در گذشته یکی از خط تولیدهای یزد تایر، تولید ۷ هزار تن تایر دوچرخه و موتورسیکلت بود که با راه‌اندازی تدبیر تایر، این خط تولید را تعطیل کردیم و اکنون در این کارخانه با ظرفیت ۳۰ هزار تن تولید تایر مخصوص دوچرخه و موتورسیکلت را در حال انجام داریم و البته در حال صادرات هم هستیم. پس می‌توانم در پاسخ به پرسش شما بگویم محصولاتمان را با کیفیت بالا و استانداردهای جهانی هم در اختیار مردم خودمان قرار داده و هم صادر می‌کنیم

با توجه به شرایط امروز و تحریم‌ها، بهترین بازار خارجی که توانستید به آن وارد شوید کدام است؟

این نکته را بگویم تمام کارخانه‌های ما صادرات‌محور هستند و نه فقط آن کارخانه‌ای که از آن یاد کردم. مهم‌ترین بازار صادراتی ما بازار منطقه است. به طور مثال ما اکنون به کشورهای عراق، افغانستان، یمن، ارمنستان و روسیه تایر صادر می‌کنیم. بهترین بازار ما در شرایط کنونی روسیه است که به دلیل تحریم‌های اروپا و آمریکا، بسیار بازار مطلوب و درآمدزایی برای ما شده است. ما هر روز به روسیه صادرات تایر داریم و از محل آن نیز ارزآوری مناسبی در حال انجام است

یکی از مهم‌ترین موانع تولید در تهیه مواد اولیه است. در دوران تحریم و با افزایش نرخ ارز حیلی از تولیدکنندگان از ادامه مسیر بازماندند. شما چگونه این مشکل را برطرف کردید که توانستید امروز به چنین صادراتی هم برسید؟

پاسخ این چالش را ما مانند اولین چالش موفقت سازی پیگیری کردیم. یعنی نیاز را در داخل توسط خودمان برطرف کردیم. ما در زمینه تولید مواد اولیه قدم برداشتیم. در صنعت تایر به موادی نیاز داریم که بتوانیم به واسطه آن زنجیره تولید تایر را تامین کنیم. یکی از مواد اولیه تایر که حدود ۳۰ درصد تایر هم هست، دوده کربن است. در محلات توانستیم در بخش دودەسازی یک کارخانه با مالکیت ۸۰ درصد داشته باشیم که هم نیاز دوده خودمان را تامین و هم نیاز دیگران را نیز برطرف کنیم. البته صادرات هم داریم که ارزآوری مناسبی دارد. از دیگر مواد تشکیل‌دهنده تایر، نخ تایر است که برای استخوان‌بندی تایر به کار گرفته می‌شود. ما توانستیم در شهر تاکستان (استان قزوین) با ظرفیت ۱۵ هزار تن کارخانه نخ تایر را راه‌اندازی کنیم. الان هم نیاز خودمان را تامین می‌کنند و به کارخانه‌های دیگر نیز نخ تایر می‌فروشیم. البته با نصب و راه‌اندازی ماشین‌آلات (در دو تا سه ماه آینده) امیدواریم طرح را گسترش بدهیم و نیازهای خود و دیگران را در این زمینه کامل برطرف کنیم. در ۳۰ تا ۴۰ سال گذشته ما توانستیم ۷ یا ۸ کارخانه زنجیره مواد اولیه تایر را راه‌اندازی کنیم و امیدوارم بتوانیم نیاز ۱۲ کارخانه دیگر تایرسازی در ایران را هم پوشش دهیم.

تصمیم‌های جمعی را عامل ایجاد شراکت با برادران و تاسیس کارخانه‌ها دانستید. آیا در شرایط کنونی همچنان شما ۴ برادر با همدیگر کار می‌کنید؟

اول مصاحبه اشاره کردم که برادر بزرگ‌تر ما به رحمت خدا رفتند. من (محمدرضا) به همراه آقای مسعود گنجی (برادر دوم) در شرایط فعلی با هم مشارکت داریم و با همدیگر کار می‌کنیم. آقا مهدی گنجی دو سال پیش از ما جدا شد و بخشی از اموال خانوادگی را تقسیم کردیم و ایشان در حال حاضر مالک کارخانه چسب رازی و آقازاده ایشان- مدیرعامل چسب رازی هستند. آقاشاهالله گنجی (برادر پنجم) نیز پیش‌تر از ما جدا شده بود و مجموعه‌ای با عنوان گروه صنعتی ممتاز دارند که همچنان فعالیت‌شان را ادامه می‌دهند. آقای رسول گنجی (برادر بزرگ ما که به رحمت خدا رفتند) ۱۵ سال پیش از ما جدا شدند و گروه مهرام را تاسیس و راه‌اندازی کردند که بسیار هم موفق بودند.

مهم‌ترین بازار صادراتی ما بازار منطقه است. به طور مثال ما اکنون به کشورهای عراق، افغانستان، یمن، ارمنستان و روسیه تایر صادر می‌کنیم. بهترین بازار ما در شرایط کنونی روسیه است که به دلیل تحریم‌های اروپا و آمریکا، بسیار بازار مطلوب و درآمدزایی برای ما شده است. ما هر روز به روسیه صادرات تایر داریم و از محل آن نیز ارزآوری مناسبی در حال انجام است

این جدایی (البته در زمینه کسب‌وکار) برای خانواده شما که قدم‌های اولیه تا موفقیت را با هم طی کردید، سخت نبود؟

قطعا، چه برای خود ما و چه برای مردمی که ما را نزدیک نیم قرن دوشادوش همدیگر می‌دیدند، بسیار سخت بود. البته این نکته را هم باید بگویم که جدایی ما تنها جدایی فیزیکی است و اصلا جدایی قلبی نیست. من هر وقت مغازه یا بقالی می‌رفتم و سر مهرام ندارد، سریع به امور پخش و توزیع گروه مهرام زنگ می‌زنم که چرا سر مهرام در این مغازه یا بقالی نیست. با اگر بخواهم چسب رازی بخرم و آن چسب در مغازه‌ای نباشد، حتما به بخش امور پخش و توزیع چسب رازی زنگ می‌زنم و دلیل آن را جویا می‌شوم. در واقع این را بگویم که همه ما به فعالیت‌های همدیگر برق و تعصب داریم. هنوز هم آقا مهدی که بیشترین زحمت را در راه‌اندازی کارخانه لاستیک اردبیل متحمل شدند، پیگیر کارهای اردبیل هستند. ما با میل و رغبت در قالب شراکت اقتصادی از همدیگر جدا شدیم وگرنه همچنان به همدیگر بسیار محبت و تعصب داریم. در هر حال، قسمت بر این بود.

از جدایی برادران برای جانشینی فرزندانشان در کسب‌وکارهای خانوادگی صحبت به میان آمد. می‌خواهم به این موضوع اشاره کنم که در بخشی از تئوری‌های جهانی مربوط به موفقیت کسب‌وکارها تاکید شده، کسب‌وکارهای خصوصی زمانی می‌تواند به حیات خود ادامه دهند که همچنان تحت مالکیت و به صورت خانوادگی اداره شوند. شما چقدر با این گزاره موافق هستید؟

واقعیت هم همین است؛ من با این تئوری موافق هستم. به طور مثال خانواده آقای مهدی گنجی خودشان کارخانه چسب رازی را اداره می‌کنند و تحت مالکیت خودشان است و قطعا باید خانواده ایشان این کارخانه را اداره کنند که موفقیت‌هایشان را ادامه دهند.

فرزندانتان در کسب‌وکارتان مسئولیتی بر عهده دارند؟

خیر، دختران من خارج از کشور هستند و در حیطه تجارت فعال نیستند. دختر بزرگم در رشته تحصیلی مدیریت ریسک درس خوانده و در کانادا است. ایشان دو فرزند دارند اما تنها بعضی اوقات در حیطه مشاوره به ما کمک می‌کند. دختر دومم، دکترای مشاوره و روان‌شناسی دارد و خودش مهدکودک دارد. دختر سومم در ابتدا درس رسانه خواند، بعد به سمت مدیریت مالی رفت و سپس رشته پزشکی را انتخاب کرد. ایشان هم در بیمارستانی در کانادا در حال طبابت هستند. هیچ یک از دخترانم در تجارت فعال نیستند.

به نظرتان با توجه به دو پرسش قبل بهتر نیست که کسب‌وکارتان با حضور افراد خانواده‌تان اداره شود؟

مجموعه کسب‌وکار ما به صورت شرکت سهامی عام اداره می‌شود و ما چند میلیون سهامدار داریم. هلدینگ اعضای هیات مدیره دارد و من و برادرم نیز به عنوان سهامداران عمده و اعضای هیات مدیره در مجموعه در حال فعالیت هستیم. البته مسلما فرزندان من و فرزندان برادرم باید بخشی از کار را بر عهده بگیرند و چه بسا باید به مجموعه کمک کنند اما فرزندان فعلا تصمیم به چنین کاری نگرفتند و باید دید در آینده چه پیش می‌آید.

شما در مجموعه کسب‌وکارتان چه تعداد نیروی انسانی تربیت کردید که بدانید علاوه بر آنکه به مجموعه شما در کسب‌وکارتان کمک می‌کند، می‌تواند جانشین شما هم باشند؟

آقای رسول گنجی (برادر بزرگ ما که به رحمت خدا رفتند) ۱۵ سال پیش از ما جدا شدند و گروه مهرام را تاسیس و راه‌اندازی کردند که بسیار هم موفق بودند

کارکنان ما نزدیک ۶ هزار نفر هستند. تعداد افراد زیادی بوده‌اند که به مجموعه ما آمده‌اند و اکنون در واحدها یا مجموعه‌های دیگر توانستند فردی توانمند شوند. البته این نحوه بده‌بستان نیروها متقابل بوده است. به همان میزان که نیروهای انسانی مستعدی از مجموعه ما به جاهای دیگر رفتند، ما توانستیم نیروهای مستعد دیگری از جاهای دیگر جذب و به کار بگیریم. در هلدینگ مجموعه ما بختی به اسم فن‌آوری و نوآوری داریم که تمام طرح‌های فناورانه و نوآور در آنجا ارائه می‌شود و بعد از تصویب در هیات مدیره، کار به مرحله اجرا می‌رسد. تازه‌ترین طرح تصویبی مربوط به راه‌اندازی نیروگاه خورشیدی ۳۵ مگاواتی در یزد است که قرار است این پروژه با هدف تامین برق مجموعه به بهره‌برداری برسد. بدین ترتیب در این طرح ما می‌توانیم برق تولید کنیم و به شرکت توزیع نیروی برق آن را بفروشیم و مابه‌ازای آن، میزان مورد نیاز برق ما در جاهای دیگر تامین می‌شود و در پایان سال هر چقدر کمبوکسر آمد، به صورت تهاتر یا پرداخت بدهی یا طلب با شرکت توزیع نیروی برق تسویه می‌شود. با این کار، تمام کارخانه‌های ما در داخل از برق خودشان استفاده می‌کنند. زمان راه‌اندازی و بهره‌برداری این طرح ممکن است یک‌سال طول بکشد.

بسیاری از کسب‌وکارها وارد مرحله دیجیتالی شده‌اند و بخشی از تصمیم‌گیری‌ها به بیرون از مجموعه اختصاص دارد و بخشی از آن‌ها به تحولات درونی ارتباط دارد. تحولات در مجموعه کسب‌وکار شما به چه نحوی است؟

تحولات دیجیتالی ضرورت روز دنیاست. ما با اختیار و همو با تحولات دیجیتالی گام‌های اصلی را برداشتیم. اکنون هم پروژه‌هایی در دست اقدام است که امیدواریم با نیاز روز به پیش برویم.

با توجه به ضرورت تحولات دیجیتالی در کسب‌وکارها که شما هم روی آن تاکید کردید، به طور مشخص در زمینه هوش مصنوعی چه تصمیم‌هایی گرفته و چه اقدام‌هایی انجام داده‌اید؟

در این زمینه برنامه‌های متنوعی در دست اقدام است. در بخش فناوری و نوآوری پروژه‌هایی همچون تغییر و به‌روزرسانی بخش اتوماسیون در دست اقدام است که تا آخر سال قرار است به سرانجام برسد.

تکنولوژی روز به روز متحول می‌شود اما متاسفانه تحریم‌ها و سیستم‌های مدیریتی نادرست ایران را از عرصه بین‌المللی به دور نگه داشته است. مهم‌ترین نکته پیش از تولید داشتن نیروی کار متخصص است و برای داشتن نیروی کار متخصص و کاربلد به آموزش نیاز است. آیا در این زمینه وارد مقوله آموزش هم شده‌اید؟

بله این تغییرات در بخش آموزش هم بوده است. همانند دیگر بخش‌ها، تحولات در زمینه سیستم آموزشی مجموعه به دلیل پایه‌ای بودن آن، همیشه و همواره جزو اولویت‌های ما بوده است.

در بخشی از صحبت‌هایتان به جدایی شراکت اقتصادی با برادرانتان و تغییر مسیر آنان اشاره کردید. یکی از ماجراهای کسب‌وکارها در ایران به ماجرای خرید گروه مهرام از سوی یکی از برادرانتان بر می‌گردد. این خرید و تغییر روش حاشیه‌های زیادی به همراه داشت. عده‌ای می‌گفتند روند واگذاری مهرام درست صورت نگرفته است. آیا در اینباره اطلاع دارید و می‌شود در این‌باره بیشتر توضیح دهید؟

مالکیت گروه غذایی مهرام متعلق به مرحوم آقای شاهرخ ظهیری از فعالان به‌نام کسب‌وکار در ایران بود. برادر بنده با ایشان در یکی از سفرت‌های خارج از کشور همسفر بودند که در هواپیما با همدیگر هم‌صحبت می‌شوند و مرحوم ظهیری تاکید می‌کند به دلیل خستگی می‌خواهد گروه مهرام را واگذار کند. برادر بنده نیز نسبت به خرید این مجموعه ابراز تمایل و علاقه می‌کند و بعد از اینکه به ایران بر می‌گردند به طور رسمی و قانونی سهام ایشان را می‌خرد و مالکیت مجموعه را در اختیار می‌گیرد. اکنون مجموعه فعالیت‌های گروه مهرام بیش از ۱۰ برابر گسترش یافته است و آقازاده آقای گنجی (برادر من) مدیریت گروه مهرام را در اختیار دارد. برخلاف برخی تصورها، حاشیه خاصی درباره خرید سهام گروه مهرام نبود و با رضایت دو طرف، واگذاری مهرام صورت گرفت.

حتما در مدت ۳۰ تا ۴۰ سالی که به کسب‌وکارهای مختلف مشغول بودید، هم لحظات غم‌انگیزی داشته‌اید و هم لحظات شاد. می‌شود غم‌انگیزترین خاطره از این دوران را برای مخاطبان روایت کنید؟

سراسر زندگی آمیخته با خاطرات خوب و بد است. بدترین خاطره زندگی‌ام، آتش سوزی کارخانه شیمیایی رازی بود که در فروین فعالیت می‌کرد. بعدازظهر یکی از روزهای زمستانی از کارخانه با من تماس گرفتند و گفتند کارخانه آتش گرفته است. من بشت گوشی تلفن یخ زدم. به برادرانم که در راه بازگشت از قزوین به تهران بودند، زنگ زدم و گفتم که به کارخانه برگردید، کارخانه آتش گرفته است. آن‌ها هم به قزوین برگشتند و به من گفتند شما تهران بمان که اگر کاری بود بتوانید انجا انجام دهید. شعله‌های آتش به حدی بوده که سوختن کارخانه از اتوبان قزوین به سمت تهران معلوم بود. این آتش‌سوزی تا صبح ادامه داشت، در شب وضع بدتر بود. فردای آن روز، کارخانه با خاک یکسان شد. تنها چیزی که از کارخانه باقی ماند، تانکرهای حلال بود که در فاصله بیست کیلومتری در چال محافظت شده بود. ماموران آتش نشانی با هوشیاری، لوله‌ها را بریده بودند وگرنه اگر حلال‌ها آتش می‌گرفتند، ممکن بود کل شهرک صنعتی البرز دچار آتش سوزی شود. در آن روز، چسب رازی به کلی از بین رفت. من و برادرانم دیگر هیچی نداشتیم. برادرانم به تهران برگشتند و برای تصمیم‌گیری در این مورد دور هم جمع شدیم. یک اتفاق جالب در همان روز آقای آقایی پیش حسابدار ما آمده و گفته بود طبق وعده‌ای که من به او داده بودم، قرار بود ۵۰ هزار تومان به ایشان وام ازدواج بدهیم. با زحمت و جمع‌کردن پول از همه برادرانم مبلغ ۵۰ هزار تومان را جمع کردم و به ایشان دادم. حالا ما چند نفر که آس و پاس شده بودیم، دیگر هیچی نداشتیم اما برایم بسیار حیرت‌انگیز بود، به ظهر همان روز نکشید که معتمدین و رفقای بازار، چک‌های متعدد ۱۰۰ میلیون تومان، ۵۰ میلیون تومان، ۲۰ میلیون تومان (حتی برخی سند ملک) برایمان آوردند و مبلغ جالب توجهی جمع‌آوری شد. نزدیک ظهر بود که مرحوم آقای فندی نصرالهی، مدیر بانک ملی (شعبه فردوسی) پیش ما آمدند و گفتند می‌خواهم به ما وام بدهند. ایشان همان موقع تاکید کردند در این شرایط من باید به شما کمک کنم و تسهیلات در اختیارتان قرار دهم. بعد از بررسی، ایشان گفتند با توجه به کارکرد شعبه، می‌توانند تا سقف ۱۰۰ میلیون تومان به ما وام بدهند. به سرعت، کارهای اعطای وام انجام شد و به ما گفتند برای پرداخت تسهیلات باید سفته بخریم. من به ایشان گفتم، ما مناسفانه الان پول سفته هم که ۳ هزار تومان بود، را نداریم. ایشان گفتند ایرادی ندارد و از آن مبلغ وام اعطایی، هزینه سفته را بر می‌دارند. ما ظرف ۲۰ روز بعد از حادثه (۱۴ اسفند ۱۳۶۳) در فروردین سال بعد توانستیم در مکان دیگری در تاکستان قزوین چسب رازی را دوباره راه بیندازیم. میکسرها و پُرکن‌های اتوماتیک مورد نیاز که در گمرک بود، را تامین و کارخانه را دوباره راه‌اندازی کردیم. طوری شد که رفقای ما متوجه این اتفاق نشده بودند. برای خرید ماشین آلات به مدیر بانک ملی (شعبه فردوسی) زنگ زدم و گفتم سیار نیاز داریم که برای خرید ماشین‌آلات به ما تسهیلات بدهید. همان موقع، مدیر شعبه فردوسی بانک ملی مستقیما به مدیرعامل بانک ملی زنگ زد و گفتند برادران گنجی می‌خواهند برای خط تولید، ماشین‌آلات وارد کنند و نیازمند تسهیلات هستند. آیا بانک می‌تواند با اعطای تسهیلات به ایشان موافق کند. مدیرعامل بانک ملی اختیار تصمیم‌گیری را به مدیر شعبه بانک واگذار کردند و گفتند به نظر شما این تسهیلات می‌تواند مفید و کارآمد باشد. ایشان هم گفتند، برادران گنجی تولیدکننده هستند و بیشتر از هر کسی مستحق اعطای این تسهیلات هستند. خلاصه تسهیلات با باربرداخت ۵ ساله به ما اعطا شد و چسب‌سازی رازی توانست به واسطه همان تسهیلات جان بگیرد و به بزرگترین کارخانه چسب‌سازی در خاورمیانه تبدیل شود. در شرایط کنونی هم شرایط صادرات آن بسیار خوب است. مشتریان وقتی معازه می‌روند، می‌گویند چسب رازی می‌خواهم، چون آن را به دلیل کیفیت انتخاب کرده‌اند.

خاطره خوشی هم که داشتم به زمان راه‌اندازی کارخانه لاستیک اردبیل بر می‌گردد. این کارخانه در شرایط سخت جنگ

ا گنجی

ندها ساخته می‌شود و گزارش‌ها نوشته می‌شود.
ید تحریم فوستی برای خود و برادرانش مهیا کند و
خانه بی‌شباهت به گذر از آتش نبود و از سوی دیگر

تحصیلی، نداشتن پول و نداشتن مواد و زیرساخت‌های اصلی همچون سیمان و تیرآهن ۷ تا ۸ سال طول کشید. در آن زمان حواله می‌دادند؛ به طور مثال ما برای کفسازی سالن کارخانه نیاز به ۵ هزار تن سیمان داشتیم اما به ما حواله ۵ تن سیمان می‌دادند. با آن شرایط بالاخره توانستیم کارخانه را راه بیندازیم. در زمان راه‌اندازی کارخانه تایرسازی اردبیل، من و برادرانم به استقبال مرحوم آقای هاشمی رفسنجانی که آن موقع رئیس جمهور بودند، رفتیم. ایشان جلوی برادر بزرگم مرحوم رسول آقا آمدند و گفتند شما پسر مرحوم حاج محمد آقا هستید. مرحوم پدرم جزء هفت نفر مؤسس هیات مؤتلفه بود و ایشان هم از آنجا برادرم را شناخته بودند که کارهای مربوط به پذیرایی و رحل قرآن را در هیات انجام می‌داد. مرحوم آقای هاشمی از ما بسیار تشکر کردند و گفتند دست تک تک شما را می‌بوسم که توانستید در شهرستانی دورافتاده و محروم سرمایه‌گذاری کنید. آن روزها بهترین روزهای زندگی من بود.

در دو سال گذشته پویزه بعد از تحریم‌های همه‌جانبه ترامپ علیه اقتصاد ایران و بسته شدن بازارهای جهانی به روی تولید کنندگان، خیلی از سرمایه‌داران به‌نام و حتی صاحبان سرمایه‌های خرد از ایران رفتند و سرمایه‌هایشان را هم خارج کردند. آیا شما تا به حال، فکر کرده‌اید که سرمایه‌تان را از ایران خارج و کار را آنجا دنبال کنید؟

هیچ‌وقت. در بهترین و بدترین شرایط، تنها مکان برای سرمایه‌گذاری از دید من ایران است. اگر قرار است کاری کنیم و فناوری را به جایی انتقال دهیم یا تولیدی از سر بگیریم، باید در ایران باشد. من می‌توانم خارج از کشور بروم و آنجا سرمایه‌گذاری کنم و چه بسا در آنجا با شرایط مناسب‌تر و راحت‌تری کار تولیدی انجام می‌شود، اما هیچ‌گاه به این فکر نیفتاده‌ام. فرزندانم هم بارها گفته‌اند، پدر در خارج از کشور کار راحت‌تر است و می‌توانیم دور همدیگر کار خانوادگی انجام دهیم. اما همیشه به فرزندانم می‌گویم، آن وقت فرجام فعالیت تولیدی‌ام در ایران چه می‌شود و کارگران ایرانی چه سرنوشتی پیدا خواهند کرد. در آنجا کار بسیار راحت‌تر انجام می‌شود اما من عاشق ایرانم. این سرزمین من است و به نظرم هر کاری که می‌خواهیم انجام بدهیم باید در سرزمین خودمان انجام بدهیم. درست است که اینجا گرفتاری و سختی بسیار زیاد هست و کارها در بسیاری اوقات خوب پیش نمی‌رود اما اینجا مملکت خودمان است و وظیفه داریم آن را بسازیم. من هیچ‌وقت به این فکر نیفتاده‌ام که از اینجا بروم، چون اینجا را بسیار دوست دارم.

زمانه نسبت به دورانی که کسب و کار را آموختید بسیار متفاوت، سخت و پیچیده شده است. شما در زمان راه‌اندازی کسب‌وکارتان (بعد از فوت پدر)، ۱۸ سال سن داشتید. اکنون با این شرایط اگر به گذشته بازگردید، آیا دوباره امکان رشد و فرصت خواهد بود و شما به این سمت کشیده می‌شوید؟

اگر بارها به گذشته برگردم و در همان سن قرار بگیرم، دقیقا همان کاری را خواهم کرد که در ۱۸ سالگی‌ام انجام دادم. فردی می‌گوید اگر به طور مثال خودکاری را از چین ۵۰ تومان وارد کند، می‌تواند آن را ۱۰۰ تومان بفروشد و این می‌تواند تجارت منصفانه و با حاشیه سود خیلی خوب باشد. اما من چنین باوری ندارم، من می‌گویم که باید بروم ماشین آلات مربوط به خودکار را بخرم و خودکار را در کشورم بسازم. من و امثال من، بیماری کسب‌وکار و تولید داریم. من و امثال من هر چه می‌بینند، می‌خواهند آن را بسازند. اینکه چیزی را کالایی از خارج وارد کنیم، هنر نیست. به باورم چیزی که شما می‌سازید، هنر واقعی است. به طور مثال ما در ایران تایر تولید می‌کنیم اما با ضرر می‌فروشیم، برای اینکه دولت با قیمت‌گذاری دستوری می‌گوید شما باید با قیمت مصوب ۸۵ هزار تومان بفروشید اما قیمت تمام شده برای ما ۱۲۰ هزار تومان است. همان موقع آقای نعمت‌زاده سخن درستی گفتند که تولیدکنندگان یا عاشق‌اند یا دیوانه. در شرایط فعلی تولیدکنندگان عاشق دیوانه‌اند. آن هم به امید روزها و موقعیت‌های بهتر. به امید آن روزی که گرفتاری‌های دولت رفع شود و بعد دوباره رونق به سمت تولید برگردد. من بسیار مرور و خرسندم که ۳۰ درصد از کل تولید ۱۲ تایرساز کشور؛ معادل ۳۰۰ هزار تن تایر را تامین می‌کنیم. نیاز داخلی مصرف تایر در کشور ما ۳۳۰ هزار تن است و به نظرم می‌شود با تلاش بیشتر این ۳۰ هزار تن را هم جبران کنیم که واردات تایر صفر شود و این برای تولیدکنندگان خیلی ارزشمند است. به امید آن روزهای بهتر و رفع نیاز داخل با قطع واردات. ما با وجود زیانی که الان می‌دهیم، با صلابت و پشتکار کار می‌کنیم.

اقتصاد دولتی ایران همیشه مورد بحث و انتقاد بوده است. مخصوصا تولیدکنندگان بیش از همه از دخالت دولت در قیمت‌گذاری و تنظیم رابطه خریدار و فروشنده ناراضی هستند. به نظرتان بزرگترین سنگ‌اندازی و مانع‌تراشی که دولت پیش‌روی تولیدکنندگان صنعت تایر قرار داده است و می‌دهد، چیست؟

چالش‌های متعددی پیش‌روی تولیدکنندگان است. اگرچه دولت نمی‌خواهد سنگ بیندازد یا مانع ایجاد کند. اما ناخودآگاه با رفتارها و سیاست‌هایش، چالش‌های جدی برای تولیدکنندگان بوجود می‌آورد. به طور مثال ما در زمینه تامین ارز بسیار مشکل داریم. از آن زمان که آقای اسحاق جهانگیری (معاون اول وقت رئیس جمهور) اعلام کردند با دلار ۴۲۰۰ تومان همه نیازهای ارزی را تامین می‌کنند، ۵ سال می‌گذرد. ما با همان دلار ۴۲۰۰ تومان فعالیت‌های تولیدی را از سر گرفتیم اما اکنون دلار را با قیمت ۳۸/۵ هزار تومان می‌خریم. این یعنی، ارز نزدیک ۷ برابر شده است. این بدان معناست که کارخانه‌ها سرمایه در گردش بیشتری می‌خواهند، چون تولیدکننده که پول چاپ نمی‌کند. در این شرایط تولیدکننده یا باید از حاشیه سود درآمد کسب کند یا اینکه از بانک‌ها تسهیلات و وام بگیرد. بانک‌ها که تسهیلات نمی‌دهند و متقابلا ارزی هم تخصیص نمی‌دهند. به طور مثال برای ما نزدیک ۷ ماه است تسهیلاتی تصویب شده اما موفق نشده‌ایم آن را دریافت کنیم. دلیل می‌آورند که باید مانده میانگین ما ۱۷۰ میلیارد تومان باشد. من به دوستان بانک بارها گفته‌ام که اگر کارخانه ۱۷۰ میلیارد تومان نقد داشت که وام نمی‌گرفت. تخصیص ارز هم که ماجرای هفت خوان رستم را دارد و زمانی آن را می‌دهند که مواد اولیه ما تمام شده و ما مجبوریم از بازار آزاد ارز بخریم، چون آن ارز به موقع به دست ما نمی‌رسد. در این شرایط سخت و پرچالش ما مجبوریم تحمل کنیم.

آیا صنعت تایر در بازارهای جهانی موقعیت رقابت کردن با سایر تولیدکنندگان در این عرصه را دارد؟

بله، ما رقابت‌پذیر هستیم. به دلیل اینکه ما کشور نفت‌خیزی هستیم بخشی از مواد اولیه ما در ایران تولید می‌شود و همین باعث می‌شود قیمت تمام شده محصول برای ما کمتر باشد. نرخ انرژی برای ما در داخل بسیار ارزان است. هزینه نیروی کار هم در ایران نسبت به بسیاری از کشورها بسیار پایین است. هزینه نیروی کار در ایران در ماه ۲۰۰ تا ۲۵۰ دلار است. در حالی که این نرخ برای کارگر اروپایی قیمت تنها چند ساعت است. در چین هم این نرخ برای دو تا سه روز کارگر است. با توجه به قیمت تمام شده محصول، صنعت تایر با بازارهای رقیب در خارج از کشور بسیار رقابت‌پذیر است. ما حتی به کشورهای همسایه‌مان یا کشورهایی همچون روسیه، ارمنستان یا آفریقا تایر صادر می‌کنیم. به طور مثال، روسیه به دلیل تحریم‌های غرب و اروپا به شدت به تایر نیاز دارد. ما از این فرصت استفاده کرده‌ایم و روزانه دو تا سه کانتینر صادرات به روسیه داریم. البته ما پولمان را هم نقد می‌گیریم. هر چند که ما جالش تامین ارز داریم و باید ارز لازم را از بازار آزاد بخریم.

در این مصاحبه بارها به اثر تحریم‌ها بر شرایط تولید اشاره شد. از روزی که به دلیل تحریم‌ها مجبور شدید در داخل ایران چسب تولید کنید تا امروز. سوال من از شما این است که در نظر محمدرضا گنجی تحریم‌ها و محدودیت‌های بیرونی چه اثری روی صنعت تایر و مجموعه هلدینگی شما توانسته بگذارد؟ می‌شود در این باره بیشتر توضیح دهید.

تحریم‌ها برای ما دو رهاورد داشته است؛ رهاورد بد و خوب. در بعد رهاورد بد، تحریم‌ها باید بگویم، تحریم‌ها اثرات منفی گذاشته است. به طوریکه ما مجبوریم به جای کالای باکیفیت اروپایی به سراغ کالای بی‌کیفیت چین یا مالزی برویم. هر چند که آنان (چینی‌ها و مالزی‌ها) هم اکنون به واسطه ما، سطح کیفیت‌شان را هم بالا برده‌اند. رهاورد خوب ما در بخش تحریم‌ها نیز این بود که ما خودمان در تکنولوژی سازنده شدیم. بعد از تحریم‌ها ما توانستیم تایر ماشین‌های شاسی بلند را هم تولید کنیم. به طور مثال کارخانه کویر تایر در این زمینه پیشتاز و پیشرو است که ۲۰ نوع تایر شاسی بلند تولید کرد و به کارخانه‌های داخلی هم آن را فروخت. ما هم در مجموعه خودمان اقدام‌هایی را در این خصوص انجام دادیم. تحریم‌ها باعث شدند ما در تعدادی از کسب‌وکارها به خوداتکایی و خوداوری برسیم.

یکی از تولیدکنندگان در مصاحبه‌ای در واکنش به قوانین دست‌وپاگیر تولید و فروش می‌گفت می خواهد نماینده مجلس شود تا از طریق قانون‌گذاری بتواند شرایط را برای تولیدکنندگان فراهم کند. آیا تاکنون فکر کرده‌اید که نماینده مجلس شوید و تولید را رها کنید؟

بله، بارها فکر کرده‌ام. بارها گفته‌ام اگر نماینده مجلس شوم، خیلی می‌توانم برای جامعه مفید و موثر باشم. چون سازوکارها و چم و خم تولید را می‌دانم و شاید اگر نماینده مجلس شوم، چه بسا طرح‌های بهتری ارائه بدهم که می‌تواند برای کارخانه‌ها مفید باشد. من نمی‌گویم که خدای ناکرده طرح‌های فعلی مجلس کارایی ندارد و این دوستان نماینده نمی‌توانند کاری از پیش ببرند اما بحث بر سر این است که این دوستان صنعت‌گر نیستند و شاید تنها صنعت‌گران بدانند درد صنعت چیست. شاید به دلیل مشغله کاری نتوانستم خودم را نامزد مجلس کنم.

به نظرتان حتی با ورود افرادی همچون شما به مجلس، روندهای آزاردهنده و ناکارای فعلی تغییر می‌کند؟ شاید حضور شما و امثال شما به مثابه ضرب‌المثل معروف «یکدست صدا ندارد» عمل کند.

من علاقه دارم تاجران خوب می‌توانند از تجار دفاع کنند و می‌توانند طرح‌های کارشناسی شده در مجلس ارائه بدهند. به نظرم این طرح‌ها می‌توانند بسیار ارزشمند باشند، چرا که با همفکری ۲۹۰ نماینده مجلس به تصویب می‌رسد.

چه پیش از انتخابات و چه پس از استقرار دولت، ادعا می‌شود که طرح‌ها و برنامه‌ها براساس مشورت با کارشناسان نوشته می‌شود. در حوزه اقتصادی هم همواره می‌گویند کارآفرینان و کارشناسان بخش خصوصی طرف مشورت دولت بودند. شما به کدام یک از دولت‌ها بیشترین مشاوره و مشورت را داده‌اید؟

بیشترین زمانی که توانستم به دولت‌ها مشاوره بدهم، دوره آقای خاتمی بود که دولت ایشان از مشورت‌های بخش خصوصی بسیار استفاده می‌کردند. البته در دولت فعلی ما هم چند روز پیش خدمت وزیر صنعت، معدن و تجارت بودیم و چون ایشان با توجه به سابقه حضورشان در مینا صنعتگر بوده‌اند، به نظر می‌رسد وزارت صمت تا حدودی می‌داند مشکلات تولید چیست. خود ایشان می‌گفتند ما در مینا بودیم توربین می‌ساختیم و در خارج می‌فروختیم، اکنون که در وزارت صمت هستم، در همان سال گذشته ۴ میلیارد دلار واردات توربین داشته‌ایم! به نظرم ایشان با توجه به سابقه‌ای که دارند، شاید بهتر بتوانند درد صنعت را معالجه کنند.

کمی سوالات را متفاوت‌تر کنیم. از جنس آن دسته موضوعاتی که در کتاب‌های رفتار مدیریتی می‌آید. با توجه به سبک زندگی‌تان، به نظرتان چه عادت‌ها و خصیصه‌هایی می‌تواند باعث شود مدیری موفق شود؟

قبل از هر چیز ما باید بدانیم که موفقیت را چگونه تعریف می‌کنیم. البته من فکر می‌کنم در کارهایم بسیار موفق بوده‌ام. سبک زندگی من اینطور است که ساعت ۴:۳۰ بیدار می‌شوم، نمازم را می‌خوانم و سر ساعت ۶ راننده‌ام من را به دفتر کارم می‌برد (من به دلایلی نمی‌توانم رانندگی کنم) و من ساعت ۶:۱۵ در محل کار هستم. منشی من ساعت ۶:۳۰ می‌آید. صبحانه مختصری (خیار، گوجه و پنیر) می‌خورم و تا ساعت ۱۲ ظهر جلسانم برگزار می‌شود. جلسات من هم ۱۵ دقیقه‌ای است. در موعد ناهار که زمان آرامش هم هست، نهار ساده‌ای می‌خورم و اگر جلسه‌ای در بیرون از شرکت باشد، به آنجا می‌روم، وگرنه تا ساعت ۵ یا ۶ عصر جلسه‌های متعددی برگزار می‌کنیم. در منزل هم استراحتی می‌کنم و شام بسیار مختصری می‌خورم. من و همسرم و خانواده‌ام زندگی عادی و معمولی داریم. خیلی‌ها از بیرون نگاه می‌کنند که آدم‌های پولدار احتمالا زندگی تجملاتی دارند اما باور کنید من و همسرم زندگی بسیار ساده‌ای داریم. گاهی اوقات حتی نان هم نداریم و از نگهبان نان قرض می‌کنیم. البته همه این سادگی‌ها و موفقیت‌ها را من مدیون همسرم می‌دانم. واقعا اگر هر روز من از ایشان تشکر کنم و در خدمتگذاری باشم، باز هم اندک است. همسر بسیار خوبی دارم و ایشان بسیار مهربان و اخلاق خوبی دارند. تمام زحمت‌های زندگی در این ۳۹ سال (ازدواج ما سال ۱۳۶۳ بود) که صاحب سه فرزند شدیم، بر گردن ایشان بود. از همان دوران کودکی فرزندانم در ایران، بسیاری از کارها را ایشان به تنهایی انجام می‌داد. از صبح تا شب تعلیم و تربیت فرزندانم را به بهترین نحو انجام داد. حتی زمان تولد فرزندانم من در کنار ایشان در بیمارستان نبودم و در خارج از کشور در آن مملکت غریب، بسیاری از کارها را ایشان شخصا انجام می‌داد. به نظرم فرزندان بسیار خوبی هم تربیت کردند که هر سه نفرشان بسیار باسواد، با فرهنگ اصیل ایرانی و مسلط به زبان مادری فارسی هستند. فرزندانم هم به تاثیر از تربیت مادرشان بسیار به پدر و مادرشان احترام می‌گذارند و زندگی ساده‌ای هم دارند. برعکس خیلی از همقطارانشان که فیس و افاده‌ای هستند، آنان ساده زندگی می‌کنند و حتی در جامعه کانادا هم توانسته‌اند به خوبی انطباق‌پذیر شوند. وقتی هم به ایران می‌آیند، بسیار راحت هستند و تابع بسیاری از هنجارهای داخل کشورمان هستند. هیچ وقت نگفته‌اند که ما چون پولدار هستیم، پس با دیگران فرق داریم و باید به سبک دیگری زندگی کنیم.

دختران من خارج از کشور هستند و در حیطه تجارت فعال نیستند. دختر بزرگم در رشته تحصیلی مدیریت رسک درس خوانده و در کانادا است. ایشان دو فرزند دارند اما تنها بعضی اوقات در حیطه مشاوره به ما کمک می‌کند. دختر دومم، دکترای مشاوره و روان‌شناسی دارد و خودش مهدکودک دارد. دختر سومم در ابتدا درس رسانه خواند، بعد به سمت مدیریت مالی رفت و سپس رشته پزشکی را انتخاب کرد

به همین دلیل است که در سیستم‌های حرفه‌ای، مدیران با سن بالای ۵۰ سال انتخاب می‌شوند، چون هر کاری باید انجام دهد، قبلا انجام داده است و در این سن تن به هر کاری نخواهد داد، چون تجربه‌های متعددی را پشت سر گذاشته است. در قدیم در بازار سنتی، سیستم استاد – شاگردی محور بود. شاگرد در کنار استاد به تدریج کار را یاد می‌گرفت و دست راست استاد می‌شد. همان می‌شد که شاگرد در بسیاری اوقات داماد استاد می‌شد. مرحوم برادر بزرگم عبارتی دارند که همیشه می‌گفتند «بهترین شیوه‌ای که فرد می‌تواند سر طرف مقابل کلاه بگذارد، صداقت است.»

با توجه به دورنمای بازارها و استمرار چالش‌های جدی در اقتصاد همچون قیمت‌گذاری دستوری و مشکلاتی که تحریم‌ها در اقتصاد ایران به وجود آورده است، به نظرتان باید همچنان به آینده امیدوار بود؟

از همان اوایل انقلاب در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ تاکنون امیدوار هستیم. جوانان مثل ما نیستند، اما امیدوار هستیم. بیشرفت‌ها بسیار بسیار آرام است اما باید بدانیم که در حال انجام است. ما با تصمیم‌گیری‌های غیراقتصادی در زمینه اقتصاد مخالفیم و اگرچه بیشتر شاخص‌ها نشان می‌دهد که ما عقب‌رفت و پس‌رفت داشته‌ایم اما ما در همه شاخص‌ها پس‌رفت و عقب‌گرد نداشته‌ایم. ما در زمان جنگ تحمیلی هشت ساله سلاح نداشتیم و توانستیم آن دوران سخت را پشت سر بگذاریم. در زمانی که همه جهان به رژیم بعث عراق (صدام حسین) در جنگ با ایران کمک می‌کرد، ما تنها جوانانی داشتیم که با ایمان، شوق و علاقه برای این ملت به میدان‌های جنگ می‌رفتند و چه بسیار جوان‌هایی که برنگشتند. برخلاف این زمان که برخی از آقایان مسئول ۲ تا ۳ هزار میلیارد تومان بر می‌دارند و از ایران فرار می‌کنند و دیگر هرگز برنمی‌گردند، جوانانی در زمان جنگ معبر بازکن بودند. جوانانی بودند که وقتی می‌خواستند روی بمب بروند و معبر را باز کنند، یوتین‌هایشان را در می‌آورند و می‌گفتند آن یوتین‌ها نو هستند و آن را به کسی بدهید که نیازمند است. جوانانی که از جانشان برای وطن گذشتند و بعد در مقابل ما چه کردیم، این گریه‌آور است. آن جوانان با جنگ و دندان جنگیدند و از جان خود گذشتند تا اینکه ما بتوانیم بسازیم اما ما غفلت کردیم. ما می‌توانیم در مقابل غرب و آمریکا در شرایط مساوی به تفاهم برسیم، ما می‌توانیم مذاکره کنیم و به مثابه همه کشورهای دنیا به اندازه توانایی دو طرف می‌توانیم با آن‌ها گفت‌وگو کنیم. اینکه هم آن‌ها بیایند در پارس جنوبی سرمایه‌گذاری کنند و هم ما بتوانیم قابلیت‌هایمان را در بازارهای جهانی به رخ آنان بکشیم. در زمان انقلاب جوانان وقتی به دانشگاه‌های آمریکا می‌رفتند، بعد از فارغ‌التحصیلی به ایران بر می‌گشتند، چون اینجا بسیار بهتر از آمریکا بود. اینکه ما بتوانیم از همه تکنولوژی‌های دنیا بهره ببریم و آن‌ها از توانمندی‌های ما بهره ببرند، می‌تواند اوج موفقیت و پیشرفت ما باشد. من برای درمان بیماری قلبی‌ام نزد یکی از متخصصان باسواد و منصف ایرانی (در داخل) رفتم و ایشان با هزینه متوسطی در یکی از بهترین بیمارستان‌های تهران، بنده را درمان کردند. برخلاف این پزشکان زحمت‌کش، منصف و متخصص در همین شهر متخصصانی هستند که با رقم‌های نجومی و غیرمنصفانه بسیاری از بیماران را در بیمارستان‌ها و کلینیک‌های خصوصی درمان می‌کنند. قلب جوانان فعلی این مرزوبوم با قلب جوانان زمان جنگ چه فرقی می‌کند، این‌ها همه عزیزان و سرمایه‌های این مرز و بوم‌اند. با کسی باید در همان آغاز کسب‌وکارش صداقت و امانت داشته باشد. به طور مثال من هر وقت کسی را در مجموعه‌ام استخدام می‌کنم، در مرحله پایانی که نزد من می‌آید به او تاکید می‌کنم، صادق باش و امانتدار. در عوض هر وقت چیزی خواستم، من آن را بدون چشمداشت به او می‌دهم اگر فردی در طول تجربه‌های زیسته‌اش این خصیصه‌ها ملکه ذهنش شود، در ۴۰ سالگی مدیری پخته و قابل خواهد بود.

با مشورت جمعی از برادرانم، تصمیم گرفتیم کارخانه‌ای در شهرک البرز راه‌اندازی کنیم به سرعت هم توانستیم خط تولید چسب مورد نیاز موکت را افتتاح کنیم. ما توانستیم چسب را در اختیار سایر تولیدکننده‌ها یا مردم عادی نیز قرار دهیم. به تدریج این کارخانه در شهرک البرز با نام کارخانه «چسب رازی» رونق گرفت و بزرگترین کارخانه چسب در خاورمیانه شد که روزانه ۵۵ نوع چسب تولید می‌کند

اندرز دادن یک سنت دیرینه است؛ همواره بزرگ‌ترهای هر جمعی پند و اندرز و گوشزدی برای جوانان دارند. به عنوان یک مدیر موفق تجربه‌دیده در کسب‌وکارتان، برای مدیران جوان در شرایط امروز چه توصیه‌ای دارید؟

هر کسی بخواهد کسب‌وکاری را آغاز کند، در ابتدا از نظر مالی ضعیف است و باید حتما به این نکته توجه داشته باشد. اما برای موفق شدن دو مسیر وجود دارد: مسیر نخست طولانی‌تر و محکم‌تر است. مسیر دوم برخلاف مسیر نخست، کوتاه و ساده است و به طور مصداقی اختلاس است. به طور مثال فردی می‌تواند

کارخانه شیمیایی رازی قزوین طعمه حریق شد

۲۱ تن ورق استیل مروفه در تهران، کرج و شهرری کشف شد

۲۱ فهوخانه

بدترین خاطره زندگی‌ام، آتش سوزی کارخانه شیمیایی رازی بود که در قزوین فعالیت می‌کرد. بعدازظهر یکی از روزهای زمستان از کارخانه با من تماس گرفتند و گفتند کارخانه آتش گرفته است. من پشت گوشی تلفن یخ زدم به برادرانم که در راه بازگشت از قزوین به تهران بودند، زنگ زدم و گفتم که به کارخانه برگردید، کارخانه آتش گرفته است. آن‌ها هم به قزوین برگشتند و به من گفتند شما تهران بمان که اگر کاری بود بتوانید آنجا انجام دهید. شعله‌های آتش به حدی بوده که سوختن کارخانه از انویان قزوین به سمت تهران معلوم بود

در پروژه‌ای مشارکت کند، اختلاس کند، ۱۰ میلیارد دلار پول به جیب برند و به کانادا فرار کند. متاسفانه در این زمانه ادم‌ها گاهی وقت‌ها به این فکر می‌کنند که اختلاس جُرم نیست و بیشتر شبیه روش پول درآوردن است.

مسیر طولانی‌تر، روش متفاوتی دارد. براساس این روش هر

واقعیت‌های موجود باید زندگی کنیم و اگرچه تسهیل امور بسیار سخت به نظر می‌رسد اما باید همیشه امیدوار باشیم و با امید زندگی کنیم. اگر به دولت هم ناامیدیم، حداقل باید به خودمان امیدوار باشیم. من همیشه در کارخانه‌ام بسیار سعی می‌کنم که با توسعه فضای سبز هم به زیبایی محیط کارخانه کمک کنم و هم اینکه در بحث رعایت استانداردهای زیست محیطی جدی باشم. این را فراموش نکنیم نخستین گام این است که از خودمان شروع کنیم. اگر از خودمان آغاز کنیم، پیشرفت با خواسته و اراده و همراه ما خواهد بود.

دیکته نانوشته غلط ندارد. امروز شما پس از چند دهه فعالیت در اقتصاد و دیدن بالا و پایین‌های فراوان می‌توانید یکی از بهترین منتقدان خودتان باشید. بزرگترین اشتباه استراتژیک شما در طول مدیریت کسب‌وکارهایتان چه بوده است که بعدا ابراز پشیمانی کرده باشید؟

نمی‌دانم. همه ما از صبح تا شب در مدیریت کارهای شخصی و تجارتی‌مان هزاران تصمیم می‌گیریم اما شاید تنها تعدادی از آن‌ها درست بود و مابقی آن‌ها اشتباه. یا برعکس آن، شاید تنها تعدادی از آن‌ها اشتباه بود و بسیاری از آن‌ها درست. هر پیامدی متاثر از تصمیم‌گیری‌مان ممکن است پیش بیاید اما یادمان نرود هر اشتباه، تجربه است و بدون اشتباه، شما نخواهید توانست به موفقیت دست یابید.

به نظر جالب می‌آید که بدانیم رابطه صنعتگران با موسیقی، سینما و ادبیات چطور است؟ شما مخاطب چه حوزه‌ای هستید؟ موسیقی را بیشتر می‌پسندید یا کتاب‌خوان هستید؟

صنعتگران مسلما به مثابه بسیاری از مردم با موسیقی، سینما و ادبیات دم‌خور هستند. من با کتاب رابطه‌ام بسیار خوب است. من جدیدترین کتاب‌ها در زمینه تاریخ معاصر ایران (از دوره قاجار تاکنون) را می‌خوانم و بسیار به این موضوع‌ها علاقه‌مندم. داستان، شعر و دل‌نوشته‌ها را نیز دوست دارم. بعضی اوقات ۲۰ تا ۳۰ جلد از کتاب‌های مورد علاقه‌ام را خریداری می‌کنم و به دوستانم هدیه می‌دهم. بیشترین هدیه من کتاب است. سعی می‌کنم هر کتاب را تا پایان هفته حتما بخوانم و به پایان برسانم. الان در کتابخانه شخصی‌ام نزدیک ۴ تا ۵ هزار جلد کتاب دارم که تقریبا همه آن‌ها را خوانده‌ام.

چنین کتابخانه‌ای حتما خیال را به پرواز درآورده و همدات پنداری‌هایی ایجاد کرده است. با کدام یک از شخصیت‌های معروف تاریخ معاصر ایران همدات پنداری می‌کنید؟

روایت است زمانی امیر کبیر (آن زمان امیرنظام نام داشت) همراه ناصرالدین شاه از تبریز روانه شهر تهران شدند. در یکی از منزلگاه‌ها در نزدیکی تهران، ناصرالدین شاه بر بالای شهر ایستاده بود و به امیرکبیر می‌گوید، به نظر تو ایران به چه کسی نیاز دارد؟ امیرکبیر پاسخ می‌دهد، به من نیاز دارد. ناصرالدین شاه همان جا حکم امیرکبیر را به عنوان نخست وزیر امضا می‌کند. همه ما مدیون امیرکبیر هستیم. من گاهی اوقات با خودم فکر می‌کنم که چرا در انتخابات ریاست جمهوری شرکت نکردم و رئیس جمهور نشدم. من اگر رئیس جمهور شوم، در همان وهله نخست، اشتباه‌ها را مجازات و کارهای درست را تشویق می‌کنم. چگونه ممکن است فردی ۳ میلیارد دلار از ایران اختلاس کند و به کانادا فرار کند و کسی نتواند پاسخ دهد. چگونه به بهترین منطقه در کانادا رفته و در حال تجارت و سرمایه‌گذاری است! چگونه ممکن است فردی با این پول‌های بادآورده در جایی در کانادا زندگی می‌کند اما جوانان این مرزو بوم بیکار باشند. ما باید ارزش اجتماعی و انسانی مردم را بالا ببریم و نباید به همین محدوده فعلی قانع باشیم. در این شرایط کنونی فردی با حقوق و دستمزد ۳۰ میلیون تومان هم به سختی می‌تواند تمام نیازمندی‌های زندگی‌اش را تامین کند. بسیاری از ما در شرایط کنونی نمی‌توانیم به راحتی گوشت بخریم. همه ما باید موضوع مسئولیت اجتماعی را جدی بگیریم. وظیفه مسئولیت اجتماعی می‌تواند از کوچکترین مورد هم شروع شود. اگر هر یک از بنگاه‌ها در ایران امر مسئولیت اجتماعی را جدی بگیرند، چه بسا بسیاری از مشکلات در سطح خُرد می‌تواند حل شود. ما روایت‌های متعدد در دین‌مان داریم که اگر ما به همدیگر رحم کنیم، آن وقت خدا هم به ما رحم می‌کند.

اگر از نقطه صفر به امروز رسیدید حتما دریچه اهدافی داشته و ماموریت‌هایی را در نظر داشته‌اید. به عنوان پرسش پایانی، مهمترین ماموریتی که با مواجه خواهید بود، چه می‌تواند باشد؟

بزرگترین ماموریت ما این است که با صداقت و امانتداری سازوکار تولید را فعال نگه داریم و افرادی تربیت کنیم که از ما بهتر باشند. هدف همه این کارها این است که زندگی مردم بهتر شود. پول درآوردن ضرورت حیات امروز ماست اما باید بدانیم که پول را چگونه باید خرج کنیم و پول برای ما چقدر و تا چه حد ارزش دارد. به طور مثال بنده زمانی که فلان پروژه را در دست می‌گیرم و می‌خواهم انجام بدهم نه برای میزان درآمد یا پولی که کسب می‌کنم، بلکه برای اهداف و نیات اجتماعی می‌خواهم این کار را انجام دهم. من و امثال من دیگر به پول نیاز نداریم، چون نیازها برطرف شده است. هدف من از فعالیت‌ها این است که سال آینده بتوانم تعداد کارگران بیشتری را به استخدام در بیاورم. من به دنبال این هستم که زنجیره ارزش صنعت تایر را کامل کنم و این موفقیت برای ما ارزش بسیار بالایی دارد. برای من سودی که من را وابسته به خارج نکند، چه بسا بسیار شیرین‌تر از سودی باشد که وابسته به خارج از کشور باشد. من دنبال رضایت خاطر هستم. امیدوارم جوانان بیشتری به کار بگیریم و آرزوی بسیاری از جوانان را برآورده کنیم

یادداشت

روشی متداول در فرآیند نوسازی

میثم فراهانی
کارشناس بازار مسکن

معاوضه خانه فرسوده با واحد نوساز، روشی متداول در فرآیند نوسازی و بهسازی شهری است. در این روش، فردی که خانه‌ای فرسوده و نیازمند تعمیر و بهسازی دارد، می‌تواند با مالک یک واحد آپارتمان یا ساختمان نوساز، توافق کند تا خانه فرسوده را در مقابل واحد نوساز معاوضه کنند.

بسیاری از ساختمان‌ها در بافت‌های فرسوده، معمولا ساختار ضعیفی دارند که به‌دلیل عمر طولانی و عدم تعمیر و نگهداری مناسب، وضعیت خطرناکی را تجربه می‌کنند. این مشکل می‌تواند خطراتی مانند فرونشستگی ساختمان، نقص در ایمنی و آسیب به ساکنان را ایجاد کند. از طرفی، بسیاری از مناطق بافت فرسوده دارای زیرساخت‌های قدیمی و نامناسب هستند. شبکه‌های آب، برق، فاضلاب و گاز، معمولا قدمت زیاد و نیاز به بهسازی و ارتقا دارند. رفع نشدن این مشکلات زیرساختی می‌تواند منجر به محدودیت‌های اساسی در زندگی روزمره ساکنان آن شود.

در شرایطی که برنامه‌ریزی و تدابیر مناسبی برای معاوضه کلید به کلید خانه‌های فرسوده با نوساز انجام گیرد، این اقدام یک راه موثر برای بهبود شرایط مسکن فردی و بهسازی بافت‌های فرسوده در شهرها است. این فرآیند به فردی که خانه فرسوده دارد، امکان می‌دهد تا به یک واحد نوساز با شرایط بهتر و استانداردهای جدید مسکن دست یابد.

هنوز مشخص نیست که در این فرآیند، ارزش خانه فرسوده و واحد نوساز بر چه اساسی تعیین می‌شود، این ارزش می‌تواند باتوجه به وضعیت بازار مسکن و عوامل دیگری مانند موقعیت مکانی، امکانات و ویژگی‌های خاص هر ملک تغییر کند.

به‌طورکلی بسیاری از طرح‌هایی که دولت برای موضوع مسکن و شهرسازی ابلاغ می‌کند، می‌تواند کمک بزرگی به وضعیت فعلی کند و شرایط بازار مسکن را بهبود بخشد، اما متاسفانه بیشتر این طرح‌ها یا به حال خود رها می‌شوند یا نظارتی بر آنها نیست. بارها در سال‌های اخیر شاهد بودیم که قول و قرارهای زیادی برای ابعاد مختلف بازار مسکن در ایران داده شده است، اما آنهایی که رنگ اجرایی به خود گرفته‌اند، تعداد قابل‌توجهی نیستند.

اگر بخواهیم نگاهی به این طرح بیندازیم، نواقص بی‌شماری در آن پیدا می‌کنیم،زیرا چنین طرح‌هایی باید با جزئیات اعلام شود و برای تک‌تک چالش‌های پیش‌رویش برنامه‌ریزی شود، چراکه در غیر این صورت، پروژه‌های عمرانی ناقص روزبه‌روز روی هم تلنبار می‌شوند.

وی در پایان بیان کرد: در نهایت، تهاتر بافت فرسوده با خانه‌های نوساز یک راهکار مناسب برای توسعه شهری پایدار و بهینه است. با اجرای صحیح و مناسب این تغییرات و باتوجه به نیازها و مشکلات منطقه، می‌توان بهبود قابل‌توجهی در فضاهای شهری و کیفیت زندگی شهروندان را به‌دست آورد.

در بیشتر مناطق کشور، شاهد بافت فرسوده هستیم، اما تهران با ساختمان‌های به‌شدت آسیب‌پذیر و قرار گرفتن روی گسل‌های ریزودرشت، کمابیش در معرض خطرات متعددی از جمله زلزله قرار دارد. همچنین، افزایش جمعیت و وسایل نقلیه و محدودیت ظرفیت معابر موجب ایجاد آلودگی‌های زیست‌محیطی بسیاری در این شهر شده است. بافت‌های فرسوده شهر تهران و آلودگی‌های زیست‌محیطی، موضوعی است که موجب ناپایداری شهر تهران و نگرانی ساکنان و مدیران شهری شده است؛ بنابراین، مدیران شهری در پی نوسازی بافت‌های فرسوده شهر تهران برآمده‌اند.

باوجود اینکه دولت با ابلاغ بسته‌های تشویقی نوسازی بافت فرسوده مشوق‌های مناسبی را برای ترغیب ورود سرمایه‌گذاران به عرصه نوسازی بافت‌های فرسوده در نظر گرفته، اما از یک‌سو، ویژگی‌های خاص کالبدی در بافت‌های فرسوده و از سوی دیگر، ضوابط خشک و انعطاف‌ناپذیر در طرح‌های توسعه شهری موانعی جدی در مسیر این راه ایجاد کرده است.

باید توجه داشت که نوسازی بافت‌های فرسوده و به‌نوبه آن تولید و عرضه مسکن در این محدوده‌ها با محدودیت‌های جدی مواجه است.

در این میان، دولت و سایر متولیان بخش مسکن باید در نظر داشته باشند که دستیابی به اهداف تعیین‌شده در این بافت‌ها، بدون حضور همه نقش‌آفرینان و مشارکت آنان امری ناممکن است. ایجاد چنین فضایی تنها با اتکا به اقدامات تشویقی در حوزه تامین مالی مسکن ممکن نبوده و نیازمند وجود فضای قابل‌اعتماد برای جلب مشارکت واقعی همه نقش‌آفرینان به‌ویژه ساکنان این محدوده‌ها است؛ مشارکتی که اقدامات اجرایی نوسازی براساس آن شکل گیرد و تداوم یابد و در نهایت بستری روشن و قابل‌اعتماد را برای شکل‌گیری نهادها و اقدامات مشارکتی فراهم سازد.

رعایت مقررات در نوسازی ساختمان‌ها ضروری است

خون فرسودگی در رگ‌های شهر

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

باتوجه به شرایط محلات فرسوده و در راستای ایجاد رغبت و انگیزه لازم برای ساکنان، سرمایه‌گذاران و سازندگان برای ورود به بازآفرینی شهری و نوسازی بناهای فرسوده، وزارت راه و شهرسازی اقدامات متنوعی ترتیب داده است. عمده ساکنان در بافت‌های فرسوده به‌تنهایی قادر به نوسازی واحدهای فرسوده خود نیستند و باید مجموعه توسعه‌گران، سازندگان و سرمایه‌گذاران تشویق و ترغیب شوند که با مشارکت مردم در این مناطق ورود و به نوسازی مسکن‌های فرسوده اقدام کنند. تاکنون در بخش‌هایی از جمله صدور مجوز ساخت، تخفیف در ارائه پروانه ساخت، تسهیلات بانکی و بسته‌های تشویقی شهرسازانه، اقدامات خوبی در محلات هدف بازآفرینی شهری انجام شده است. رعایت مقررات ملی ساختمان در امر نوسازی بناهای فرسوده توسط سازندگان ضرورت دارد. مالکان واحدهای فرسوده باید در زمان ساخت پروژه ضمن نظارت کامل نسبت به رعایت مقررات ملی ساختمان توسط سازندگان، توجه جدی داشته باشند. به‌تازگی معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اینکه ساخت بناهای مقاوم و رعایت مقررات ملی ساختمان در ساخت واحدهای مسکونی باید به یک فرهنگ تبدیل شود، تاکید داشته است که باتوجه به حجم بناهای ناپایدار در کشور در تلاش هستیم تا با تعریف بسته‌های تشویقی متناوب و مختلف، جریان نوسازی را شتاب دهیم. صمت در این گزارش، ضرورت نوسازی محلات فرسوده را مورد بررسی قرار داده است.

فرسودگی و ناکارآمدی در کمین شهرها

کالبد شهرها به‌عنوان یکی از اجزای اصلی سیستم‌های شهری، همزمان با تحولات اجتماعی و اقتصادی، باید موردتوجه برنامه‌ریزان قرار گیرد تا پاسخگوی نیازهای مختلف ساکنان از جمله، سکونت، حمل‌ونقل، امنیت و اوقات فراغت باشد؛ غفلت از این موضوع می‌تواند به فرسودگی و ناکارآمدی آن‌ها در سیستم شهری منجر شود.

فرسودگی بافت‌های شهری به‌وضوح در بیشتر شهرهای بزرگ و تاریخی کشورهای جهان از جمله شهرهای ایران به‌چشم می‌خورد؛ توسعه شهرها در مناطق پیرامونی به دلیل انگیزه‌های سودجویانه برای صاحبان املاک و توجیه اقتصادی برای مدیریت شهری موجب غفلت از بخش‌های وسیعی از مناطق درونی شهرها و رها شدن آن‌ها از چرخه عمران و آبادانی می‌شود؛ در حالی که این مناطق بخش قابل ملاحظه‌ای از جمعیت شهری را در خود جای داده است و بسیاری از عناصر تاریخی و ارزشمند فرهنگی و اقتصادی همچون بازارهای سنتی در این منطقه قرار دارد.

به دلیل نداشتن سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مناسب، نه‌تنها از فرصت‌های بالقوه مناطق پیرامونی شهرها برای توسعه و ارتقای کیفیت زندگی استفاده نشده، بلکه تداوم وضعیت موجود ممکن است تهدیدهای جدی همچون تخریب و آسیب‌پذیری بالا هنگام وقوع بلایای طبیعی و انسانی را متوجه این مناطق کند. از سوی دیگر، شهر نظام متشکلی از عناصر طبیعی، انسانی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است که در برنامه‌ریزی برای بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده، برنامه‌ریز بدون توجه به ساختارهای جغرافیایی نمی‌تواند طرح‌های موفقی را اجرا کند.

بدیهی است اگر به روابط متقابل و سازگار عوامل محیط طبیعی و ساختارهای اقتصادی و اجتماعی سازنده فضای شهری توجه کافی داشته باشیم، رشد شهر موزون و پویا، همراه با بهسازی و نوسازی و نوآوری مطلوب خواهد بود، اما در صورتی که رشد و توسعه، بدون شناخت و ناهماهنگ با فضای جغرافیایی باشد، شهر بیمار، فرسوده و روبه‌زوال خواهد بود.

سیاست‌ها، باتوجه به معیشت مردم وضع شود

محمد فیروزی، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی درباره تدوین آیین‌نامه وزارت راه و شهرسازی برای بافت‌های فرسوده به صمت گفت: دولت نباید از یک مسیر چند بار عبور کند. باتوجه به طرحی که پیشنهاد شده است، اول باید یک نیازسنجی در مناطق موردنظر انجام بگیرد که افراد ساکن در این محله‌ها توانایی مالی دارند تا با سیاست‌گذاری‌های این‌چنینی هماهنگ باشند یا خیر؟

وی افزود: این افراد از اقشار کم‌درآمد جامعه هستند و باید مشخص شود که اگر خانه‌ها و زمین‌های خود را در مناطق فرسوده تحویل دولت دهند تا چه اندازه برای دریافت واحد جدید مقروض می‌شوند. از طرفی، باید مشخص شود که وزارت راه و شهرسازی در کدام مناطق قصد دارد برای این قشر خانه بسازد. در جای دیگر این آیین‌نامه آمده است تا وزارتخانه مذکور در مجوز ساخت تخفیف‌هایی قائل شود، بنابراین باید دید که مردم ساکن در این بافت‌ها از پس هزینه‌های مجوز و حتی از پس اقساط تسهیلات نوسازی برمی‌آیند یا مشکلات مالی پیش‌آمده شرایط را برای آن‌ها سخت‌تر می‌کند.

نیاز خانوار در بافت‌های فرسوده سنجیده شود

فیروزی بیان کرد: چنین طرح‌هایی به دلیل ضعف‌هایی که دارد، همانند مسکنی است که تنها به‌طور موقت بر شرایط وخیم بافت فرسوده تسکین دارد و به‌علت اختیاری بودن، بعید می‌رسد که مورد استقبال قرار گیرد. برای رفع این مشکل باید سیاست‌گذاری‌های اتفاق بیفتد که برای رفع آن‌ها میزان نیاز خانوارهای ساکن در بافت‌های فرسوده سنجیده شود وگرنه نتیجه موثری حاصل نمی‌شود. این تحلیلگر بازار مسکن افزود: دولت باید مستقیم و بدون نگاه سودآوری، منابع کشور را با انسجام‌بخشی سر کار بیاورد و بازار مسکن را سروسامان دهد، چراکه اکنون دولت نتوانسته به وعده‌های خود عمل کند و این بازار بیش از پیش با مشکلات زیادی روبه‌رو شده است. وزارت راه و شهرسازی در دولت جدید با ضعف مدیریتی مواجه است و قادر نیست تا رای اجرایی شدن طرح‌های خود، هماهنگی‌های لازم را انجام دهد. از سویی، اجرایی کردن چنین پروژه بزرگی به‌تنهایی و بدون همکاری سایر بخش‌ها، به‌طور کامل منفی است و سرانجام خوشایندی ندارد. تنها راه پیش‌روی دولت برای ساماندهی بازار مسکن، افزایش همکاری‌ها و استمرار در بحث مدیریتی است که بیشتر از هر موضوع دیگری احساس می‌شود. ساخت مسکن ارزان در کشور برای اقشار هدف، موضوعی است که علاوه بر خانه‌دار کردن اقشار ضعیف، باعث اشتغال‌زایی می‌شود و از زندگی اقشار هدف در بافت فرسوده جلوگیری می‌کند.

وی در خاتمه گفت: به‌طورکلی اگر دولت به بافت فرسوده نگاه بازگشت سرمایه‌ای دارد و به فکر سود است، نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. در نتیجه دولت باید با یک نگاه حمایتی، تسهیلات کم‌بهره و سوبسیدهای مناسب به ساکنان بافت فرسوده اعطا کند تا این افراد بتوانند با یک پشتوانه محکم، اقدام به نوسازی خانه‌های خود کنند و ترس از دست دادم املاک خود را نداشته باشند.

> بهبود و نوسازی بافت‌های فرسوده بیشتر از هر چیزی به فرهنگ‌سازی و مشارکت مردم نیاز دارد

مهم‌ترین مشکلات بافت‌های فرسوده

ابوالحسن میرعمادی، کارشناس شهرسازی به صمت گفت: بهبود و نوسازی بافت‌های فرسوده بیشتر از هر چیزی به فرهنگ‌سازی و مشارکت مردم نیاز دارد و وزارت راه و شهرسازی نمی‌تواند تمام بار این اقدام را به‌تنهایی بر دوش بکشد. مناطق فرسوده به بخش‌های شهری اطلاق می‌شوند که در مقایسه با شهر اصلی، در سطح خدمات، کیفیت زندگی، رونق اقتصادی، شرایط بهداشتی و زیست‌محیطی و پایداری ساختاری کمتر عمل می‌کنند. این مناطق در مواجهه با خطرات طبیعی مانند زلزله، به‌میزان بیشتری آسیب‌پذیر هستند و بیشتر ساکنان آن‌ها از طبقات کم‌درآمد جامعه تشکیل می‌شوند.

وی در ادامه توضیح داد: از جمله عوامل اصلی در حوزه ناپایداری بناها و ساختمان‌ها، ناپایداری کالبدی و عدم مقاومت ساختمان‌ها و فرسودگی ساختاری به‌شمار می‌روند. این عوامل در جایگاه یک تهدید جدی برای جان ساکنان این مناطق محسوب می‌شوند و فرسودگی کالبدی باعث می‌شود که این مناطق به‌عنوان مستعدترین مناطق در برابر بلاهای طبیعی شناخته شوند که منجر به خسارت‌های غیرقابل‌جبران می‌شود، بنابراین دولت باید سعی کند مسئله زمان را نیز در نظر بگیرد که تا دیر نشده، اقدامات موثری انجام گیرد.

تنها طرح موضوع، کافی نیست

این کارشناس با بیان اینکه یکی از مولفه‌های بافت فرسوده، نفوذناپذیری و نارسایی‌های موجود در شبکه ارتباطات و دسترسی‌ها است، اضافه کرد: کمبود عرض معابر، بلند بودن فواصل دسترسی به خدمات و وسایل نقلیه اضطراری مانند آتش‌نشانی و آمبولانس، به ناکارآمدی و نظم نابسامانی در این مناطق اضافه می‌کند. عدم قابلیت نفوذ در محلات باعث کاهش دسترسی به خدمات می‌شود و ساکنان را در معرض خطرات جدی قرار می‌دهد. چگونگی همجواری‌ها، تراکم بالای جمعیت و عدم تطابق بافت‌های فرسوده با استانداردهای تعیین‌شده، از دیگر عوامل و مسائل اساسی در این مناطق است. این‌ها از نکاتی است که دولت باید در طرح‌ریزی و برنامه‌های خود برای بافت فرسوده، به آن توجه کند. لزوما صحبت از یک سیاست‌گذاری بدون در نظر گرفتن زیرساخت‌ها و عواقب آن، تنها با شکست روبه‌رو می‌شود و تنها برای دولت خرج‌تراشی می‌کند.

میرعمادی عنوان کرد: کمبود خدمات شهری باعث کاهش تعاملات اجتماعی ساکنان و کاهش کیفیت زندگی در منطقه می‌شود و علاوه بر ناپایداری و نقصان در قلمرو شخصی، باعث نارضایتی ساکنان از محیط و محل زندگی می‌شود. متاسفانه کمبود خدمات بهداشتی، کمبود تسهیلات شهری، نقص در زیرساخت‌های فنی موجود، نبود فضاهای سبز، آلودگی صوتی و سایر نقاط ضعف زیست‌محیطی، باعث تبدیل این مناطق شهری به یک محیط ناکافی و با کمترین سطح سلامت برای ساکنان آن شده است.

باتوجه به گسترش پدیده فقر شهری در مناطق فرسوده شهر، این مناطق به‌عنوان مناطق حساس‌تر برای رخداد انواع جرائم اجتماعی شناخته شده‌اند که باعث کاهش امنیت محله و نارضایتی ساکنان از محیط و محل زندگی خود می‌شود. این مشکلات اجتماعی، باوجود اینکه ساکنان این مناطق در طبقات مرفه جامعه قرار ندارند، به‌طورگسترده در عرصه‌های سکونتی آن‌ها ریشه گرفته است. بیشتر ساکنان مناطق فرسوده با درآمد بسیار پایینی روبه‌رو هستند و بسیاری از این ساکنان به دلیل نرخ اجاره بسیار پایین، در این مناطق زندگی می‌کنند. این عوامل باعث کاهش مشارکت در فرآیند نوسازی و مانع جدی برای بازسازی و حفظ بافت می‌شوند. از این‌رو دولت می‌تواند با پرداخت تسهیلات مناسب و کمک به کاهش زمان برای صدور جوازهای ساخت، به این قشر از جامعه یاری برساند.

وی در پایان گفت: ناتوانی ساکنان مناطق فرسوده در بهره‌برداری از ظرفیت‌ها، بالا بودن نسبت مستاجران و مشکلاتی از قبیل نابسامانی‌های متعدد از عواملی هستند که از سایر عناصر لایه‌های ساختاری بافت‌های فرسوده متمایز می‌شوند. بیشتر ساکنان مناطق فرسوده دارای درآمد بسیار پایینی هستند و بخش عمده از این ساکنان به دلیل نرخ پایین اجاره مسکن در این مناطق زندگی می‌کنند. این عوامل باعث کاهش مشارکت در فرآیند نوسازی بافت می‌شوند و به عنوان مانعی جدی برای نوسازی و حفظ بافت این مناطق عمل می‌کنند.

> ۲ راه پیش‌روی دولت برای ساماندهی بازار مسکن، افزایش همکاری‌ها و استمرار در بحث مدیریتی است

سخن پایانی

بافت فرسوده به یکی از مهم‌ترین مشکلات شهرها تبدیل شده است؛ چراکه در مواقع حادثه و بحران مانند آتش‌سوزی، زلزله و سایر بلایا، خدمات‌رسانی در این مناطق بسیار دشوار و حتی گاه غیرممکن خواهد بود. به‌طورکلی، کاهش کارآیی هر پدیده و عدم‌رسیدگی، نگهداری و تجدیدحیات، فرسودگی آن را در پی دارد. هنگامی که منطقه‌ای از شهر، به هر علتی رو به رکود می‌گذارد و تلاشی برای رونق مجدد آن انجام نمی‌گیرد، بافت شهری آن منطقه و محدوده در روند فرسودگی قرار می‌گیرد. فرسودگی در بافت‌های شهری بر کالبد بافت و همچنین فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی آن تاثیرگذار است. در حال حاضر بسیاری از شهرهای کشور با مشکل بافت‌های فرسوده مواجهند. این بافت‌ها یا هسته‌های قدیمی شهرها بوده و به‌مرور زمان دچار فرسودگی و عدم‌کارآیی شده یا در دوران معاصر بدون رعایت ضوابط و مقررات معماری و شهرسازی شکل گرفته‌اند. از این‌رو ضرورت دارد که دولت با ترسیم یک برنامه منسجم و یکپارچه به کمک بافت فرسوده بیاید و هماهنگی‌ها را بیشتر کند.

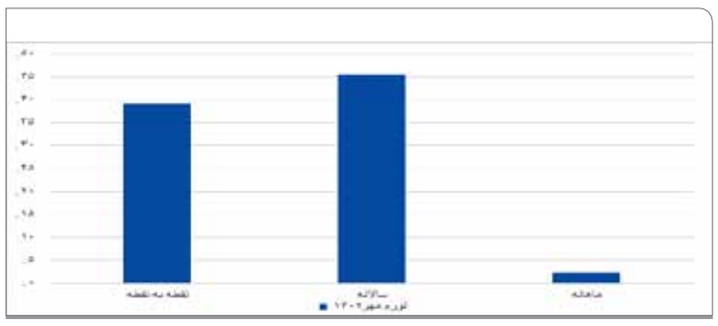
تحلیل صمت از گزارش مرکز آمار

تورم ۱۴۰۲ بالای ۴۰ درصد می‌ماند

امیرعباس آذرموند: **آمارهای منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران هرچند نشان می‌دهد که تورم نقطه به نقطه در ابتدای پاییز نسبت به آخرین ماه تابستان امسال کاهشی ۰.۳ درصدی داشته،اما به‌همین‌مقدار بر تورم ماهانه افزوده شده است تا به ۲.۳ درصد برسد. در حالی که نرخ تورم سالانه کشور نیز همچنان برای رسیدن به کانال ۳۰ درصدی راهی دراز دارد. باوجود اینکه مقامات در زمینه کنترل تورم اعلام کرده‌اند که شرایط کشور به‌سمت نرمال شدن می‌رود،اما همچنان نرخ تورم کشور بیش از ۴۵ درصد است. این مهم در حالی رخ داده که میانگین تورم ۵۰ ساله کشور ما، ۲۰ درصد بوده است.**

شاخص نرخ مصرف‌کننده در ایران

در نخستین ماه پاییز امسال، شاخص نرخ مصرف‌کننده مردم ایران به عدد ۲۰۶.۵ رسیده که نسبت به ماه گذشته ۲.۳ درصد افزایش یافته است. این رقم را می‌توان تورم ماهانه هم در نظر گرفت. همچنین، نرخ موردبحث، در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۳۹.۲ درصد رشد و در مقایسه با ۱۲ ماه منتهی به مهر ۱۴۰۱ و ۱۲ ماه منتهی به مهر امسال، ۴۵.۵ درصد افزایش یافته است. به‌گزارش صمت، منظور از تورم نقطه به نقطه، میزان تغییر عدد شاخص نرخ نسبت به ماه مشابه در سال گذشته است. به زبان دیگر، با محاسبه شاخص قیمت‌ها در ماه موردبحث امسال و مقایسه با نرخ مذکور در ماه مشابه سال گذشته، می‌توان میزان تورم نقطه به نقطه را اندازه‌گیری کرد. در مهر ۱۴۰۲ تورم نقطه به نقطه مصرف‌کنندگان ایرانی در مقایسه با مهر ۱۴۰۱ افزایش ۳۹.۲ درصدی داشته است، به این معنا که خانواده‌های ایران در ابتدای پاییز امسال، به‌شکل متوسط، ۳۹.۲ درصد بیشتر از مهر سال ۱۴۰۱ برای خرید یک مجموعه کالاها و خدمات یکسان هزینه کرده‌اند. تورم نقطه به نقطه مهر ۱۴۰۲ در مقایسه با ماه گذشته ۰.۳ واحد درصد کاهش یافته است. باید توجه داشت که پس از گذشت از خرداد، از شدت تورم نقطه‌به‌نقطه اقتصاد به‌شکل چشمگیری کاسته شد. دلیل آن هم به این نکته بر می‌گشت که با حذف ارز ترجیحی در اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۱، در عمل تورم خوراکی‌ها شتاب چشمگیر و بی‌سابقه‌ای پیدا کرد که با گذشت یک سال از اجرای این سیاست، شوک تورمی آن تخلیه شده است.

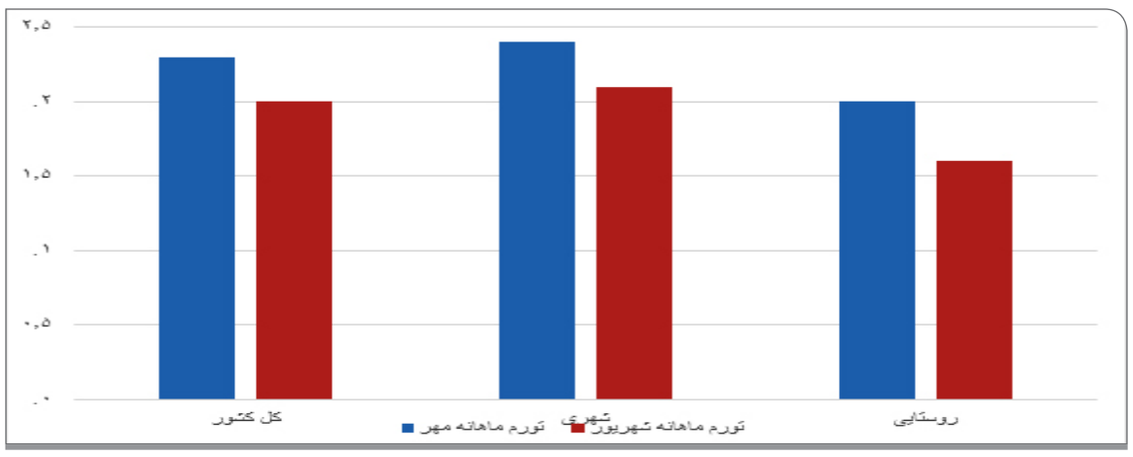

افزایش تورم ماهانه و کاهش تورم سالانه

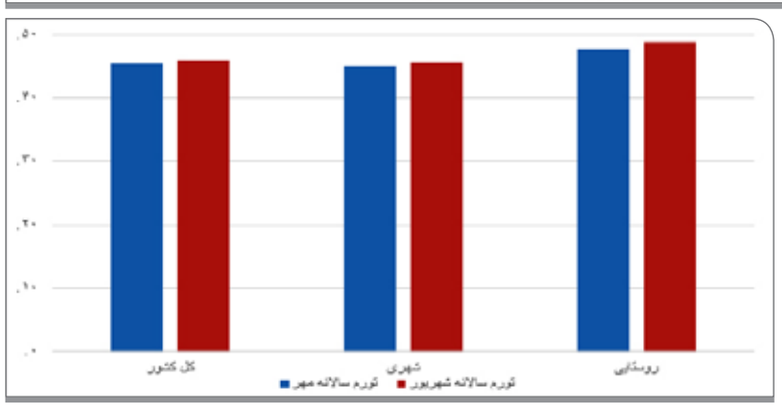
از دیگر شاخص‌های مهم در موضوع تورم، نرخ تورم ماهانه است. منظور از نرخ تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت، نسبت به ماه گذشته است. در مهر امسال، تورم ماهانه خانوارهای کشور به ۲.۳ درصد افزایش یافته است. این نرخ برای شهریور ۲ درصد برآورد شده بود که نشان می‌دهد در این بخش تورم شتاب گرفته است. تورم ماهانه برای گروه عمده خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات ۰.۵ درصد و برای گروه عمده کالاهای غیرخوراکی و خدمات ۳.۳ درصد محاسبه شده است.

در این میان، نرخ تورم ماهانه برای خانوارهای شهری ۲.۴ درصد و برای روستاییان ۲.۹ درصد برآورد کرده‌اند.

خانواده‌های روستانشین ۲ درصد اعلام شده است. ضمن اینکه، خوراکی‌ها نسبت به شهریور هم شتاب افزایش کمتری داشتند، به‌نحوی‌که یک درصد از تورم ماهانه خوراکی‌ها در ماه مهر نسبت به تابستان کاسته شده، هرچند تورم خوراکی‌ها در روستاها یک درصد و در شهرها ۰.۳ درصد برآورد شده است. همان اندازه که از میزان تورم ماهانه خوراکی‌ها کاسته شده، به تورم کالاهای غیرخوراکی و خدمات افزوده شده، به‌گونه‌ای که تورم آن از ۲.۳ درصد به ۳.۳ درصد افزایش یافته است. برای خانواده‌های شهری تورم این گروه از کالاها را ۳.۴ درصد و برای روستاییان، ۲.۹ درصد برآورد کرده‌اند.

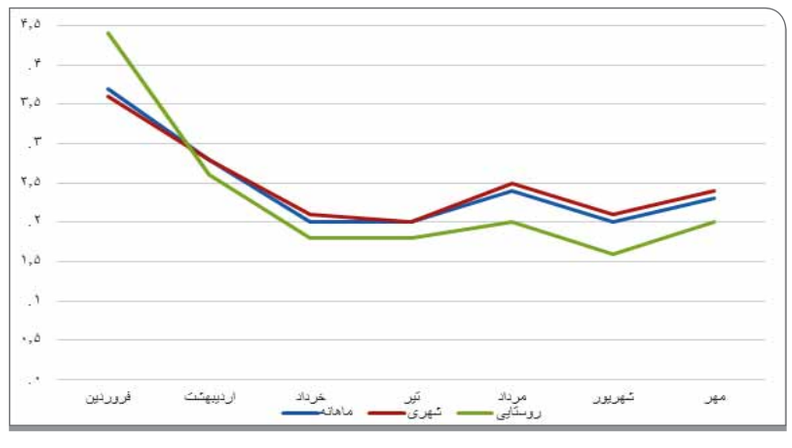

مهم‌ترین شاخصی که در گزارش‌های تورمی به آن اشاره می‌شود، نرخ تورم سالانه است. منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص نرخ در یک سال منتهی به ماه موردبحث، در مقایسه با مدت زمان مشابه منتهی به ماه مشابه در سال گذشته است. در مهر امسال، نرخ تورم سالانه برای مصرف‌کنندگان به ۴۵.۵ درصد رسید که نسبت به شهریور ۰.۶ درصد کاهش یافته،اما همچنان نرخ آن با کاهش تورمی که مدنظر مسئولان بوده و برمبنای آن، امسال نام‌گذاری شده است، فاصله دارد.

نرخ تورم ۱۴۰۲ کمتر از ۴۰ درصد نمی‌شود

با تغییراتی که مرکز آمار ایران از ابتدای امسال انجام داد و سال پایه را به ۱۴۰۰ تغییر داد، دیگر آمارهای مربوط به تورم ماهانه پیش از اعمال این اصلاحات را اعلام نکردند. با این همه، بررسی عملکرد دولت از آبان ۱۴۰۰ تاکنون نشان می‌دهد که هرچند ۲ ماه پس از آغاز به کار رئیسی و همکارانش در کابینه، وعده تک‌رقمی شدن تورم داده می‌شد،اما در عمل به‌نظر می‌رسد کار دشوارتر از انتظارات بود و به‌همین‌دلیل، حتی نرخ تورم نسبت به گذشته بیشتر شده و حالا به‌نظر می‌رسد به‌جای وعده‌های خلق‌الساعه، دولتمردان قصد اجرای اقداماتی را دارند که به‌تدریج از شدت تورم بکاهد. نکته تعیین‌کننده آن است که در ۴۸ ماه گذشته، هرگز تورم ماهانه کمتر از ۱.۶ درصد نشده است،اما یک‌بار ۲رقمی هم شد. آن نیز در خرداد پارسال بود که با حذف ارز ترجیحی ۴هزار و ۲۰۰ تومانی، تورم کشور شدتی بی‌سابقه پیدا کرد. باید توجه کرد که اگر برای ۱۲ماهه متوالی، تورم ماهانه ۱۰درصد باشد، در پایان آن سال، احتمالا تورم سالانه ۱۵۰درصد خواهد بود.

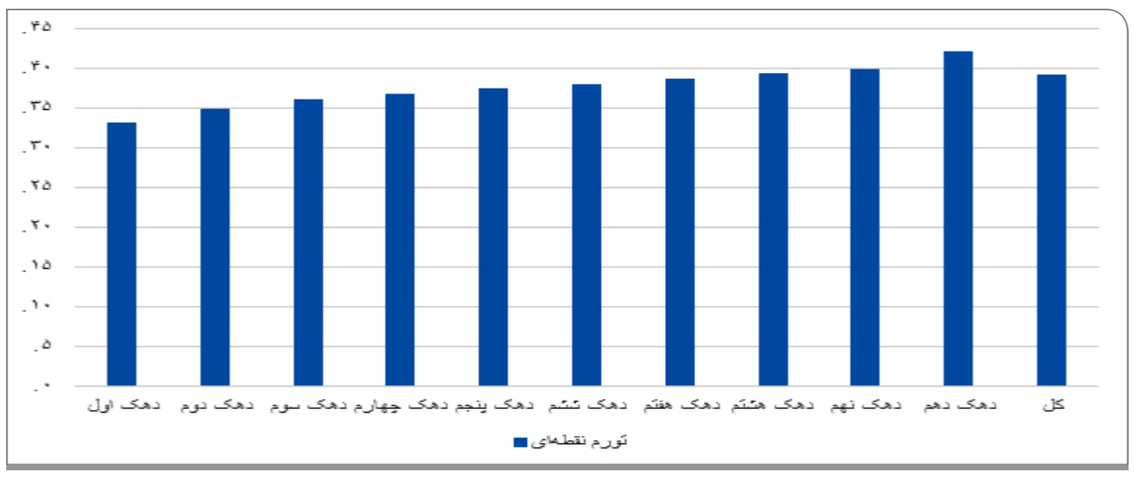

کاهش فشار تورم بر دهک‌های اول تا سوم

باوجود اینکه نرخ تورم سالانه ایران به‌طورمیانگین، معادل ۴۵.۵ درصد محاسبه شده، باید تصریح کرد که میان استان‌های مختلف نرخ تورم نوسان داشته و این امر تا جایی بوده که تورم استانی بین ۴۰.۷ درصد تا ۵۶.۵ درصد در نوسان بوده است. کمترین تورم تجربه‌شده را تهران، بوشهر و خوزستان با نرخ ۴۰.۷ درصد، ۴۱.۹ درصد و ۴۲.۶ درصد اعلام‌شده و در طرف دیگر هم، یزد، چهارمحال و بختیاری و کردستان نیز به‌ترتیب ۵۶.۵، ۵۳.۱ و ۵۱.۹ درصد تورم سالانه را از سر گذراندند که از این بعد، گران‌ترین استان‌های کشور محسوب می‌شوند.

همچنین، شدت تورمی که هرکدام از دهک‌های کشور هم تجربه کرده‌اند، در نوسان بوده است. همان‌طوری که عنوان شد، از خرداد به این طرف و با خروج شوک حذف ارز ترجیحی، از شدت تورم خوراکی‌ها به‌طورمحسوسی کاسته شد. این امر منجر به این شد که تورم نقطه به نقطه از حدود ۵۵ درصد، پس از ۲ ماه، به ۳۹ درصد رسید.

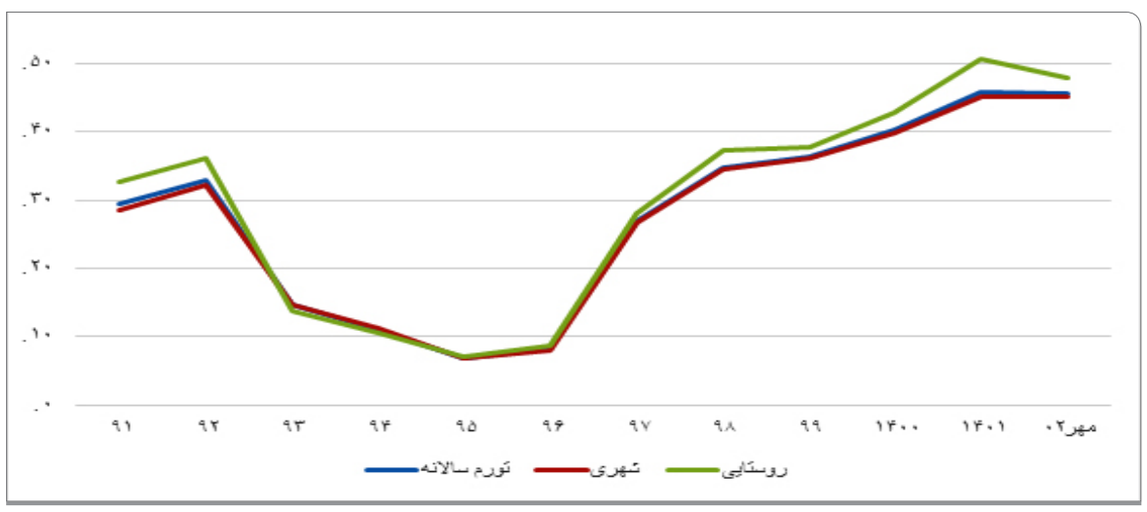
پرواضح است که با کاهش نرخ تورم خوراکی‌ها، چون خانوارهای فقیر و فرودست بخش مهمی از درآمدهای خود را صرف خوراکی‌ها و مسکن می‌کنند، تورمی کمتر از دهک‌های ثروتمند داشته باشند. به‌همین‌دلیل، مرکز آمار معتقد است که فقیرترین اقشار کشور که در دهک اول قرار دارند، در مهر امسال، تورمی ۳۳.۲ درصدی را تجربه کردند که این نرخ برای دهک دهم به بیش از ۴۲ درصد می‌رسد. در حالی که تورم نقطه‌ای شهریور را ۳۹.۲ درصد محاسبه کرده‌اند.

شاخص‌های ۳ سال اخیر رکورد ناکامی‌های دهه ۹۰ را می‌شکنند؟

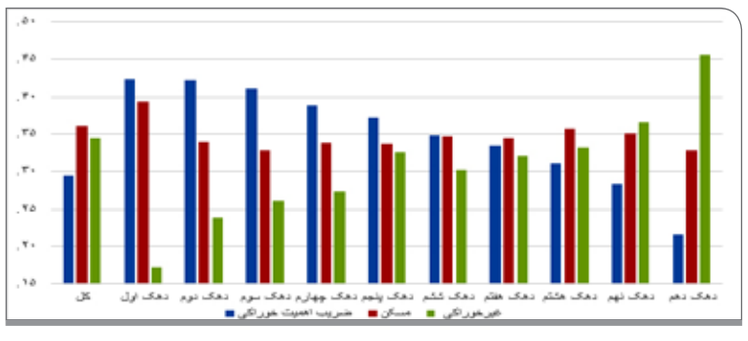
چنانچه از کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی درباره بررسی عملکرد کشور در دهه‌های مختلف سوال شود، بدون تردید همه آنها، دهه ۹۰ را دهه‌ای ضعیف و ناامیدکننده برای اقتصاد کشور می‌دانند. در این دهه، باوجود مذاکرات فشرده و متعدد، جز ۳ سال آن، اقتصاد ایران در تمام سال‌ها زیر فشار سخت‌ترین تحریم‌ها بود؛ تحریم‌هایی که بیش از هر چیز تلاش خود را بر کاهش درآمدهای کشور از طریق ممنوعیت فروش نفت و مانع‌گذاری در راه بازگشت درآمدهای حاصل از آن قرار داده بودند.

بدون تردید باید گفت، چنین رویکردی دستاوردهای فراوانی برای دولت‌های مخالف جمهوری اسلامی داشت. با کاهش درآمدهای دولت، کسری بودجه، سال به سال افزایش پیدا کرد و از آنجایی که اصلاحات ساختاری لازم انجام نگرفته، مشکلات هر دم بر یکدیگر انباشت شده و فشار بیشتری را بر معیشت مردم وارد کردند. در دهه ۹۰، سال‌های زیادی کشور دچار تورم بالا بود و میانگین نیم قرن گذشته تورم سالانه ایران که ۲۰ درصد محاسبه شده، برای چندین سال رد شد و حتی نرخ تورم به ۲برابر و بیشتر این رقم هم رسید. روند موردبحث پس از سال ۱۴۰۰ هم ادامه پیدا کرده و جالب اینکه، از ابتدای آن سال تاکنون، هرگز نرخ تورم به کمتر از ۴۰ درصد نرسیده است. باید یادآور شد که تورم تا پیش از ۱۴۰۰، در طول دهه ۹۰ نیز هرگز از مرز ۴۰ درصدی عبور نکرده بود. بررسی سال‌های مختلف اقتصاد ایران نشان می‌دهد گذر از کانال ۴۰ درصدی برای اقتصاد پرنوسان و دچار بیماری تورم ایران هم اتفاقی ویژه است که در ۳ سال گذشته، همواره رخ داده است.

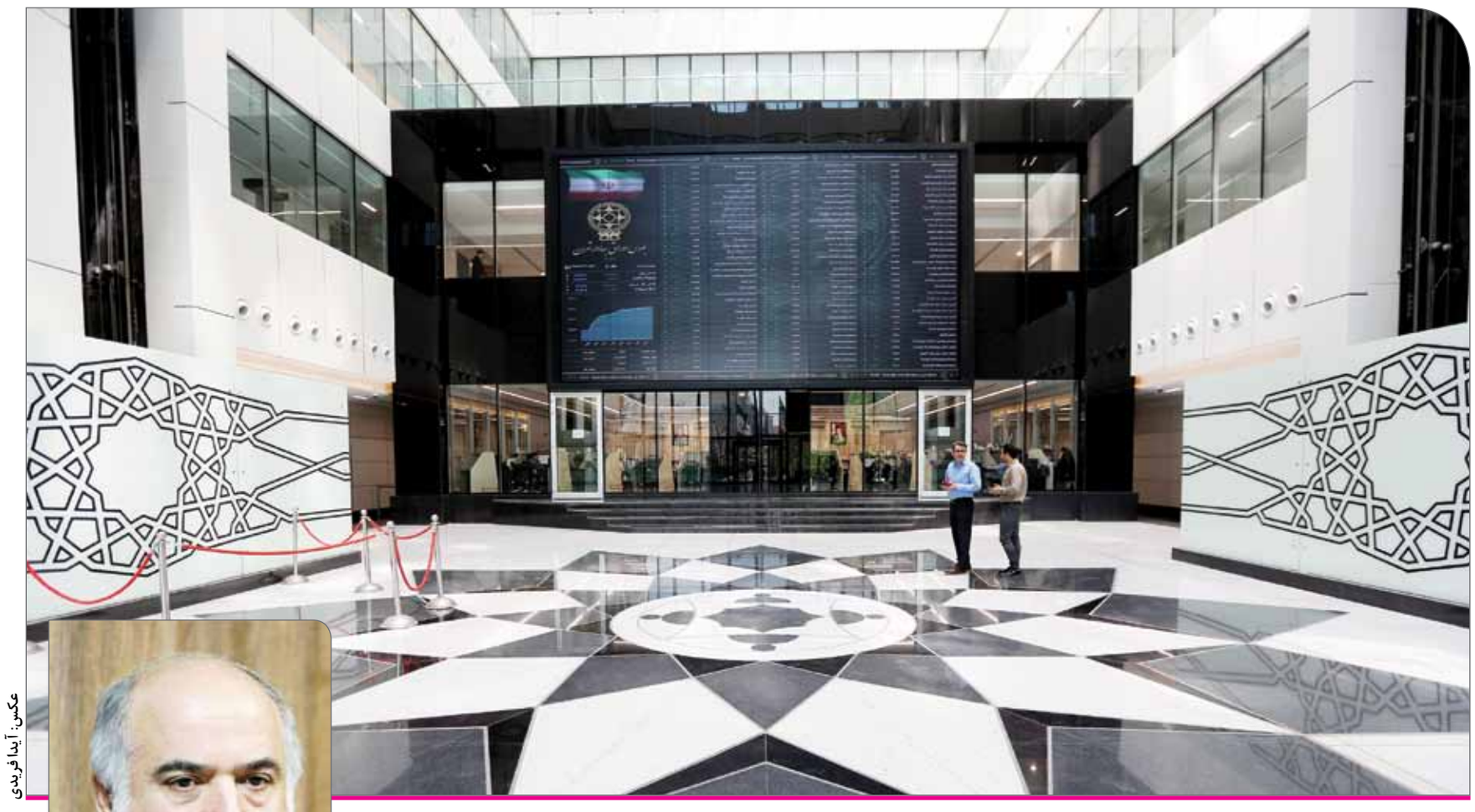
پیش‌تر ناصر همتی، رئیس اسبق بانک مرکزی و رقیب ابراهیم رئیسی در انتخابات سیزدهم ریاست‌جمهوری ادعا کرده بود که اگر تورم ماهانه از شهریور تا اسفند ۲ درصد باشد، تورم سالانه ۳۹.۶ درصد خواهد شد. رقمی که به هر حال از تورم ۲ سال ۹۹ و ۱۴۰۰ که او سکاندار سیاست‌گذاری پولی کشور بود، بیشتر خواهد شد. باتوجه به اینکه تورم ماهانه در مهر، ۰.۳ درصد هم بیشتر از ۲ درصد است، می‌توان انتظار داشت که تورم سالانه در پایان ۱۴۰۲ بیش از ۴۰ درصد خواهد شد.تورم نقطه به نقطه، نخستین شاخصی است که هر افزایش یا کاهش تورم ماهانه‌ای بر آن تاثیری بسزا و فوری دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که از ابتدای تابستان امسال، این شاخص به‌دلیل کاهش شوک حذف ارز ترجیحی کاهشی چشمگیر داشته،اما به‌نظر نمی‌رسد که امکان کاهش آن به کمتر از ۳۵ درصد، حداقل تا پایان امسال وجود داشته باشد، هرچند نرخ رشد نقدینگی در کشور به حدود ۲۶ درصد رسیده است،اما بالا بودن نرخ کسری بودجه سبب می‌شود که چندان نتوان به کاهش پایدار و مستمر تورم نقطه‌ای و سالانه امیدوار بود.

گسترش فقر در طول دهه ۹۰ موجب شده است که سهم و اهمیت برخی گروه‌های کالایی در سبد اقشار فقیر بزرگ‌تر و مهم‌تر شوند. به‌طورمثال، در دهک اول جمعیتی که فرودست‌ترین اقشار کشور را در خود جای داده، ۴۲.۳۶ از کل هزینه‌ها در بخش خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات است. سهم مسکن در هزینه این دهک جمعیتی به ۳۹.۳۸ می‌رسد. این امر نشان می‌دهد که در دهک اول جامعه، حدود ۸۲ درصد کل هزینه‌ها برای خوراکی‌ها و سرپناه صرف می‌شوند. حال آنکه سهم این دو در سبد خرید خانوارهای دهک دهم جامعه که ثروتمندترین اقشار جامعه را در بر می‌گیرند، به زحمت بیش از ۵۰ درصد خواهد شد. این امر نشان می‌دهد که طبقات پایین درآمدی کشور بیش از پیش، درگیر تامین نیازهای حداقلی زندگی خود هستند. این امر موجب شده که هزینه هتل و رستوران، تفریح و فرهنگ و آموزش در سبد این اقشار کمتر از یک درصد باشد؛ حال آنکه در دهک دهم جامعه ۱.۵ درصد سبد خانوار صرف هزینه‌های آموزشی می‌شود. از یک‌طرف، درآمدهای خانوار دهک دهم چندین برابر دهک اول است و از سوی دیگر، فرزندان این دهک ۱.۵ درصد از هزینه‌های ماهانه خانوار خود را صرف آموزش می‌کنند که در دهک اول تنها ۰.۱۵ هزینه‌های خانوار می‌شود.

حسینی هاشمی در گفت‌وگو با صمت:

پایه‌های اقتصاد ایران استحکام ندارد

عکس: آیدا فریدی

امیرعباس آذرم‌وند: یک کارشناس اقتصاد در رابطه با چرایی نوسانات بورس تهران تحت تاثیر تحولات منطقه می‌گوید: «به‌نظر می‌رسد نوسان بورس تهران بیش از هر چیز، ناشی از پایه‌های اقتصاد کشور است که در زمینی محکم و استوار قرار ندارد و به همین دلیل هر تکانه‌ای می‌تواند اثرات به مراتب بیشتری نسبت به اقتصادهای باثبات‌تر در آن ایجاد کند.»

بهاالدین حسینی هاشمی، کارشناس حوزه اقتصادی در مورد کاهش نرخ تورم عنوان می‌کند: «با این روند و سایر عوامل موثر بر شاخص‌های کلان اقتصاد، تحقق رویای کاهش تورم با ابهاماتی مواجه است. به‌عنوان نمونه، در شرایطی که کسری بودجه در کشورمان به یک سوم منابع می‌رسد و همزمان لایحه بودجه سال‌های آینده هم با این فرض نوشته می‌شوند، امکان کاهش تورم وجود ندارد. مگر اینکه با مکلف کردن بانک‌ها به کاهش پرداخت تسهیلات تکلیفی، تورم را کنترل کنند که متاسفانه این به معنای رکود اقتصادی است.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصاد است.

◉ این روزها گفته می‌شود نزدیک به هزار میلیارد تومان از دارایی‌های صندوق توسعه ملی برای کمک به بازار سرمایه، به صندوق تثبیت بورس واریز شده است. چنین کمکی تا چه اندازه می‌تواند نوسانات اخیر بازار سرمایه را کنترل کند؟

براساس اخبار، بنا است صندوق توسعه ملی برای کمک به بازار سرمایه، نسبت به واریز اعتبار یاد شده به صندوق تثبیت بورس اقدام کند. ولی هنوز به‌طور دقیق مطلع نیستم که چنین کاری صورت گرفته باشد. بنابراین دقیق نمی‌توانم در مورد جوانب مختلف و احیانا میزان تاثیرگذاری این اقدام صحبت کنم.

با این همه می‌توان گفت؛ بازار سرمایه در ایران به شدت نسبت به هر تحول سیاسی یا تنش منطقه‌ای واکنش نشان می‌دهد. این واکنش‌ها به دلیل شرایط نابسامان سال‌های اخیر؛ منجر به ریزش شاخص‌های در بازار سهام و افزایش قیمت‌ها در بازار ارز و طلا، شده است. موردی که مشابه آن را در روزهای پس از جنگ غزه در بازارهای ایران به وقوع پیوست.

◉ اما به نظر می‌رسد در هفته‌های اخیر، نوسانات در بازار سرمایه بیشتر از سایر بازارها بوده است؟

بله، براساس شواهد؛ بازار سرمایه بیش از هر بخش دیگری نوسان داشت و با ریزش شدید شاخص‌ها در این بازار مواجه بودیم و در کل نوسان این بازار بیشتر از بازار سکه و ارز بود. همچنین بازارهای دیگر، مانند مسکن یا خودرو که قیمت‌های آن چسبندگی بیشتری دارند، دستخوش تغییرات بالا نشدند.

این میان باید توجه داشته باشیم که بازار سرمایه بیش از هر بخش دیگری مستعد نوسانات مثبت و منفی است. زیرا افراد خیلی سریع می‌توانند سهام خود را بفروشند یا با مابقی پول خود سهام بیشتری بخرند. به همین دلیل هر سیگنالی از نا اطمینانی، به‌سرعت در بازار سهام تاثیرگذار خواهد بود و زودتر از هر بخش دیگری در این بخش خود را نشان خواهد داد.

◉ این پرسش مطرح است که چرا در ایران، هرگونه تحول سیاسی و منطقه‌ای چنین تاثیری بر اقتصاد می‌گذارد؟

به‌نظر می‌رسد بروز نوسانات در بازارهای مختلف بیش از هر چیز، ناشی از پایه‌های اقتصاد کشور است که در زمینی محکم و استوار قرار ندارد و به همین دلیل هر تکانه‌ای می‌تواند اثرات به مراتب بیشتری نسبت به اقتصادهای باثبات‌تر در آن ایجاد کند. نوسانات اخیر بازار سرمایه را نیز می‌توان در همین راستا قلمداد کرد.

در این بین نکته قابل تامل این است که با بررسی واقعیات اقتصاد ایران و عملکرد آن از سال ۹۰ تا به امروز، متوجه می‌شویم؛ تکانه‌های مختلف اقتصادی یک دهه گذشته، ظرفیت‌های مقاومت اقتصادمان را در مقابل تحولات سیاسی و منطقه‌ای بیشتر کرده است.

> بازار سرمایه نسبت به هر تحول سیاسی یا تنش منطقه‌ای واکنش نشان می‌دهد. این واکنش‌ها، منجر به ریزش شاخص‌های در بازار سهام و افزایش قیمت‌ها در بازار ارز و طلا، شده است

این میان در یک اقتصادی مانند اقتصاد ایران که سال‌هاست با موانعی جدی در فروش نفت و بازگرداندن منابع حاصل از فروش منابع طبیعی دچار مشکل جدی است؛ تحریم‌ها به شدت دولت را دچار مشکل کرده به‌نحوی که گاه تامین حقوق کارمندان یا مستمری بازنشستگان، بدون استقراض از منابع بانک‌ها ممکن نیست. بنابراین، تحریم به واقع مانعی بزرگ مقابل کشور است که اجازه نمی‌دهد از همه ظرفیت‌های موجود استفاده شود.

◉ سیاست‌زدگی اقتصاد را می‌توان از عوارض این رویه برشمرد؟

به‌طور طبیعی رابطه‌ای دوسویه بین سیاست و اقتصاد وجود دارد و هر یک بر دیگری اثرگذارند. با این وجود در ایران، مدت‌هاست اقتصاد کاملا متاثر از سیاست شده و هر کشمکشی اثری بزرگ‌تر از آنچه انتظار داریم را بر اقتصاد کشور و بازارها می‌گذارد. این بی‌ربط به تحریم‌ها و روند مذاکرات نیست. هر چند پرداختن به سیاست‌زدگی در یک اقتصاد، مانند اقتصاد ایران، نیازمند یک زمان دیگر و فرصتی طولانی‌تر است.

در این میان، نباید این نکته را هم فراموش کرد که در اقتصاد ایران سوداگران و سودجویان فراوانی وجود دارند که در هر تحول و نوسانی به‌دنبال فرصت‌سازی برای خود و کسب سود حداکثری فردی هستند. این افراد هم در نظام تصمیم‌گیری نفوذ دارند و از شوک‌های بازار برای تامین حداکثری منافع فردی استفاده می‌کنند. بنابراین، این افراد هم می‌توانند به میزان نوسانات دامن بزنند و شرایط را دشوارتر از آنچه واقعا هست، بکنند. به این ترتیب باید گفت؛ مهم‌ترین مشکل نبود استحکام در پایه‌های اقتصاد کشورمان است.

◉ پرداخت هزار میلیارد تومان از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه یا قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی با نرخی به مراتب کمتر از نرخ جهانی و منطقه‌ای، سیاست‌هایی هستند که برای حفظ ثبات بورس به کار گرفته می‌شوند. فعالان بزرگ بازار سرمایه از یک‌طرف خواهان یک اقتصاد کاملا خصوصی با میدان‌داری بازار هستند و همزمان نسبت به حذف هرکدام از این حمایت‌ها، واکنش نشان می‌دهند. درچنین شرایطی فعالیت بازار سرمایه ایران را چگونه می‌توان ارزیابی کرد؟

در کل، برای این مهم باید آمارهای مشخصی داشته باشیم و بر مبنای آن محاسباتی صورت بگیرد؛ اما می‌توان گفت قواعد بازار گاهی در بورس کشور رعایت نمی‌شود. دلیل آن هم مشخص است؛ هنگامی‌که یک اقتصاد بر پایه قواعد اصلی اقتصاد بازار، هدایت و قانون‌گذاری نمی‌شود و مداخله‌های مستقیم و غیرمستقیم فراوانی در روند تصمیم‌سازی و اجرای برنامه‌ها وجود دارد؛ در نهایت حرکت بازار مختل شده و بدون حمایت‌هایی از جنسی که شما گفتید، احتمال انحلال این بازارها وجود دارد.

در نقطه مقابل، بازاری که قواعد روزآمد در آن رعایت شود و بازیگران آن به‌درستی ایفای نقش کنند، هیچ نیازی به حمایت‌هایی از این جنس ندارند. بازاری که می‌تواند نوسانات طبیعی فعالیت‌های اقتصادی را کنترل و مدیریت کند، نیاز به چراغ سبزی از جانب صاحبان قدرت ندارد. با اینهمه بخش مهمی از ضرورت اعمال این دست از حمایت‌ها را نمی‌توان نادیده گرفت که محصول یک ساختار نامعمول و نامتعارف است.

از سوی دیگر اقتصاد ایران در چند دهه گذشته با تورم مزمن همراه بوده است. به زبانی دیگر نرخ تورم بالا، یک بیماری قدیمی است که در نیم قرن گذشته بر کشورمان حاکم بوده است. از سوی دیگر؛ دولت هم برای تراز کردن هزینه‌ها و درآمدهایش چاره‌ای جز فروش منابع طبیعی ندارد و برای دهه‌ها چنین کرده است. بخش مهمی از درآمد دولت ناشی از فروش نفت، گاز و پتروشیمی است و تحریم‌ها، این درآمدها را غیرقابل وصول کرده و به این ترتیب کسری بودجه خود به خود بر شدت تورم می‌افزاید.

◉ ارزان‌فروشی مواد خام یا حامل‌های انرژی مانند خوراک پتروشیمی‌ها، عاملی برای دست نیافتن دولت به درآمدهای واقعی خودش نیست؟

چرا از قضا فروش ارزان‌تر خوراک پتروشیمی‌ها یا ارزان فروختن حامل‌های انرژی، مشکلات جدی برای تامین درآمد دولت ایجاد می‌کند. این درحالی است که اگر این حامل‌های انرژی، به نرخ منطقه‌ای فروخته شوند، احتمالا تمام کسری بودجه تامین خواهد شد. از طرف دیگر؛ واقعا قدرت خرید مردم تضعیف شده و هرگونه افزایش قیمت، تقاضا را به کلی دچار مشکل خواهد کرد زیرا درآمدها، کشش هزینه بیشتر را ندارد. این امر مانع افزایش نرخ حامل‌های انرژی یا واقعی کردن نرخ خوراک پتروشیمی‌ها شده است و همزمان کسری بودجه سرسام‌آور هم ادامه دارد که از طریق استقراض از بانک‌ها یا بانک مرکزی تامین می‌شود و افزایش دوباره نرخ تورم را هم به‌دنبال خواهد داشت.

◉ این گره‌خوردگی مشکلات هر بخش و پیچیدگی معضلات که هر بخش را مرتبط با بخش دیگر در اقتصاد کرده، بیانگر چیست؟

به نظر من نشان‌دهنده عمق مشکلاتی است که بر اقتصاد ایران حکمفرمایی می‌کند. اینکه در اقتصاد ما، گاه برای مشکلاتی که در کشورهای دیگر هم رخ داده، راهکارهای مرسوم بکار نمی‌روند؛ ناشی از در هم تنیدگی مشکلات بخش‌های مختلف با هم است.

به‌نظر می‌رسد، هر چه تصمیمات مربوط به اصلاح اقتصادی را به تاخیر بیاندازیم، هم انجام اصلاحات دشوارتر و پرهزینه‌تر خواهد شد و هم اجرای آن، اقتصاد را با نرخ تورم بیشتری مواجه خواهد کرد.

۲۴ هزار میلیارد تومان از منابع صندوق توسعه در چهار ماهه نخست سال، برای تامین هزینه‌های دولت به خزانه واریز شده و هزار میلیارد تومان هم بناست به بازار سرمایه سرازیر شود. این درحالی است که براساس اهداف اولیه تاسیس، وظیفه صندوق، حمایت از توسعه کشور و کمک به فعالیت بخش خصوصی مولد بوده و هست. این اقدامات جزو حمایت‌ها دسته‌بندی می‌شوند؟

بنا بر قاعده، صندوق توسعه ملی باید بتواند ثروت‌های کشور را برای نسل‌های آینده هم نگه دارد و تمرکز اصلی آن باید بر توسعه پروژه‌های زیرساختی کشور باشد. به بیان دیگر، منابعی که وارد صندوق توسعه ملی می‌شوند باید برای زیرساخت‌های مناطق نیازمند کشور سرمایه‌گذاری شود تا از این طریق امکان جذب سرمایه در مناطق مختلف کشور بیشتر شود.

به همین دلیل انتظار می‌رود، منابع صندوق توسعه ملی، صرف ساخت پروژه‌های زیربنایی مانند پل، راه، بیمارستان، مدرسه، تولید برق و توسعه مخابرات کشور شود. این حوزه‌ها به شدت سرمایه‌بر هستند و بخش خصوصی هم چندان راغب نیست در این پروژه‌های بزرگ هزینه کند. با اینهمه هر چه تعداد نیروی کار ماهر، افراد سالم، راه مناسب و امکانات مورد نیاز توسعه و جذب سرمایه‌گذاری داشته باشد، زمینه برای جذب بخش خصوصی هم بیشتر می‌شود.

> صندوق توسعه ملی باید بتواند ثروت‌های کشور را برای نسل‌های آینده هم نگه دارد و تمرکز اصلی آن باید بر توسعه پروژه‌های زیرساختی کشور باشد

◉ با توجه به اعلام رئیس سازمان برنامه، کسری بودجه ۳۰ درصد، معادل ۷۵۵ هزار میلیارد تومان است، انتظار کاهش تورم برای امسال یا سال آینده چقدر وجود دارد؟

با این اعداد و ارقام، رویای تحقق کاهش تورم کمی مشکل‌تر از آنچه است که به‌نظر می‌رسد. در شرایطی که کسری بودجه در کشورمان به یک سوم منابع می‌رسد و همزمان لایحه بودجه سال‌های آینده هم با این فرض نوشته می‌شوند، امکان کاهش تورم بعید به نظر می‌رسد. مگر اینکه با مکلف کردن بانک‌ها به کاهش پرداخت تسهیلات تکلیفی، تورم را کنترل کنند که متاسفانه این به معنای رکود اقتصادی است. در این صورت، رکود نیز عواقب سنگینی دارد. البته نمی‌توان از این واقعیت نیز گذشت که در ایران همواره سیاست‌های کنترل تورم، به افزایش رکود منجر خواهد شد. این بدترین اقدام در مقابل تورم است که در پیش گرفته می‌شود.

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۸-۸۸۱۰۵۳۰۶ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰:۳۰صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	روزنامه صمت
۱ ماهه	۲۲۰,۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۶۶۰,۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۱,۳۲۰,۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۱,۹۸۰,۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۲,۶۴۰,۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۸-۸۸۱۰۵۳۰۶ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

صمت آثار سوء زیست‌محیطی تراکم شهری تهران را بررسی کرد

شهر در دام جزیره حرارتی

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

آلودگی‌های زیست‌محیطی یکی از مهم‌ترین عوامل خطرزا برای سلامت مردم محسوب می‌شود و در سال‌های اخیر، حجم زیادی از پژوهش‌های علمی به این امر اختصاص یافته است. یکی از دلایل بروز حداکثری آلاینده‌ها در محیط‌های شهری، تراکم بالای شهرها در دهه‌های اخیر است. به‌طورکلی تراکم بنا می‌تواند بر محیط‌زیست اثر بگذارد و ابعاد و پیامدهای متعددی داشته باشد. نتایج علمی حاکی از آن است که هرچه تراکم بنا افزایش یابد، انتشار آلودگی دی‌اکسیدکربن بیشتر می‌شود و همین امر افزایش بیماری و مخارج مالی سلامت و تقاضا برای خدمات‌درمانی را به‌همراه دارد. به‌گفته کارشناسان، تراکم بالای شهری به‌ویژه در شهر تهران موجب جلوگیری از جریان طبیعی باد که نقش اصلی را در کاهش آلودگی هوا و تعدیل رطوبت و حرارت دارد، به‌دلیل وجود ساختمان‌های بلند می‌شود. همچنین، رسوب سموم هوای آلوده از دیگر معایب تراکم شهری در زمینه محیط‌زیست است. به‌طورکلی درصد انواع آلاینده‌ها در هوا و آب در مکان‌های متراکم شهری بیشتر است و آلودگی‌های صوتی خود یکی دیگر از آثار سوء زیست‌محیطی در شهرهای متراکم است. به‌دلیل آرایش ساخت کالبدی در شهرهای متراکم، میزان دریافتی نور آفتاب کاهش می‌یابد و با افزایش جمعیت، مصرف آب زیاد می‌شود و در نتیجه، افزایش تولید فاضلاب را به‌همراه دارد. بی‌شک، افزایش حجم فاضلاب زباله‌های شهری می‌تواند به تغییرات شدید آلودگی‌های محیطی منجر شود.

عکس: آیدا فریدی

نفوذناپذیرها شهر را گرفته‌اند

مجید کیاورزمقدم، هیات‌علمی دانشکده جغرافیای دانشگاه تهران:

مهم‌ترین اثر زیست‌محیطی در شهرهای متراکم، سکون آلودگی و بروز پررنگ جزیره حرارتی است که خود باعث تشدید آلاینده‌ها می‌شود. در واقع، جزایر حرارتی در شهرهای بزرگ و متراکم نظیر تهران به‌عنوان عاملی در تشدید آلودگی به‌شمار می‌روند.

همان‌گونه که از نام این پدیده پیداست، جزیره حرارتی به پدیده‌ای گفته می‌شود که معمولا در مراکز تراکم شهری شکل می‌گیرد و نسبت به محیط اطراف خود دمای بیشتری دارد. در واقع، جزیره حرارتی پدیده‌ای نسبی است، یعنی به نسبت محیط پیرامونی سنجیده می‌شود. یکی از دلایل ایجاد جزایر حرارتی، سطوح نفوذناپذیر شهری است. معمولا تراکم‌های شهری با هر نوع کاربری از جنس مواد غیرقابل‌نفوذ است و از آنجایی که پوسته شهر با مواد نفوذناپذیر پوشیده شده است، همین امر موجب جذب اشعه خورشید و انعکاس آن در طول موج گرما می‌شود.

ماده تشکیل‌دهنده سازه‌های شهری، قدرت جذب رطوبت ندارند و از طرفی، با انعکاس نورخورشید منجر به افزایش دما در شهر می‌شوند. در واقع، طول موج کوتاه خورشید توسط پوسته شهر جذب و به‌صورت طول موج بلند که همان انرژی گرمایی است، منعکس می‌شود. در شهرهایی که فضای سبز بیشتری دارند یا استاندارد سرانه فضای سبز آنها رعایت شده است، به‌طورطبیعی جزیره حرارتی کمرنگ‌تری دارند، چراکه سطوح نفوذناپذیر این شهرها کمتر است و وجود فضای سبز در گام نخست، باعث تلطیف و تصفیه هوا و جذب آب و تعدیل دما می‌شود.

تهران در گرداب حرارت

بی‌شک در شهرهایی که سرانه استاندارد فضای سبز رعایت نمی‌شود، میزان جزیره حرارتی بیشتر است و این جزایر نمود بارزتری دارند.

چندی پیش، در پروژه‌ای به پایش جزایر حرارتی شهر تهران پرداختیم و در نهایت، به این نتیجه رسیدیم که بروز جزایر حرارتی، رابطه مستقیمی با تغییر کاربری‌ها و تراکم شهری دارد. در واقع، هرچقدر معابر و ساختمان‌ها بیشتر باشد، جزایر حرارتی با شدت و میزان بیشتری در شهر به‌وجود می‌آیند. در پژوهش گفته‌شده به این نتیجه رسیدیم که اگر تغییر کاربری و تراکم در شهر تهران با همین میزان پیش برود، جزایر حرارتی شدت بی‌سابقه‌ای پیدا خواهند کرد.

انسان و دیگر موجودات دارای میزانی آسایش دمایی هستند، یعنی تنها در یک بازه دمایی مشخص آسایش دارند و به‌راحتی می‌توانند زیست کنند، اما با تسلط جزیره حرارتی بر فراز شهرها، این دما از بین می‌رود و افزایش پیدا می‌کند. در نتیجه، وجود جزایر حرارتی در شهرهای متراکم، موجب اخلال در آسایش شهروندان می‌شود. بنابراین، افزایش دما در معابر که خارج از حد توان انسان است، نخستین تاثیر جزایر حرارتی است. همچنین، جزایر حرارتی منجر به بروز بیماری‌ها؛ چه برای انسان و چه برای حیوانات می‌شوند. گفتنی است، ازدیاد فعالیت‌های خودرویی و کارخانه‌ای در شهرهای بزرگی نظیر تهران یک معضل بزرگ است که انتشار آلاینده‌های حاصل از این فعالیت‌ها در کنار جزایر حرارتی، تاثیر مخرب آلاینده‌ها را بیشتر و بیشتر می‌کند. در واقع، جزایر حرارتی اثر منفی آلاینده‌ها را تشدید می‌کند.

راهکارهایی از سوی فناوران به‌منظور تغییر جنس کاربری‌های شهری در نظر گرفته شده است. برای مثال، استفاده از مواد نفوذپذیر یا موادی که جاذب نور خورشید نیستند، کمک‌کننده است. در کل، با استفاده از موادی که انعکاس نور خورشید را بیشتر و جذب را کمتر کند، جزایر حرارتی کمتری در شهر شاهد خواهیم بود یا در مثال دیگر، استفاده از رنگ‌های روشن در کاربری‌ها که قابلیت انعکاس با تولید گرمای کمتری به‌همراه دارد،مفید و موثر است. اما مدیریت تراکم شهری تاثیر مهم‌تری در کاهش آلاینده‌ها خواهد داشت.

آینده محیط‌زیست شهری

در بحث مدیریت تراکم شهری و سیاست‌های شهرنشینی، باید تغییرات بنیادی به‌وجود بیاید. در واقع، فرآیندهای سیاسی و تصمیم‌گیری است که سبب به‌وجود آمدن این حد از تراکم در شهرهای بزرگ کشور شده است. عامل ایجاد جزایر حرارتی در شهرها حاصل اعمال و کارهای فعالانی است که از تراکم‌فروشی‌ها درآمد زیادی دارند. بی‌شک مافیایی که در پس این جریان قرار دارد، دلیل اصلی عدم‌شهرسازی استاندارد در کشور شده است. تا زمانی که تقاضا برای مسکن زیاد باشد، تراکم روز به روز بیشتر و بیشتر می‌شود و در این شرایط، آینده محیط‌زیست شهری به‌تدریج تاریک‌تر خواهد بود.

شهرهای بزرگ، خانه امید روستاییان

تعداد بالای پروژه‌های عمرانی در حوزه ساخت معابر برای خودروها حاکی از آن است که اغلب شهرهای کشور برای خودروها ساخته می‌شوند، نه انسان‌ها؛ چراکه در این پروژه‌ها تردد خودروها به نسبت سلامت شهروندان اهمیت بیشتری دارد و در تمامی آنها از مواد نفوذناپذیر استفاده می‌شود. هرچقدر زیرساخت‌ها و امکانات برای خودرو و تردد خودروها بیشتر باشد، به‌طبع میزان تردد هم بیشتر خواهد شد. طبق آمار در سال ۶۰ نزدیک به ۳ برابر معابر، خودرو وجود داشت، اما امروز این عدد به ۱۰ برابر رسیده است و ساخت متوالی معابر شهری نظیر تونل‌ها یا پارکینگ‌های طبقاتی، خود دلیل دیگری بر افزایش میزان خودرو است. در کل، تصمیم گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های مدیریتی نباید اجازه بدهند که شهرها تبدیل به مکانی شوند که همه از روستاها به آنجا مهاجرت کنند.

> فرآیندهای سیاسی و تصمیم‌گیری است که سبب به‌وجود آمدن این حد از تراکم در شهرهای بزرگ کشور شده است

تراکم شهری اجازه توسعه نمی‌دهد

آرش حسینی‌میلانی، عضو پنجمین دوره شورای شهر تهران و عضو سابق کمیته برنامه‌ریزی آب در برنامه سوم توسعه:

کیفیت هوا ارتباط زیادی با منابع آلاینده متحرک دارد. در کلانشهرها معمولا تراکم جمعیت، آثار زیست‌محیطی متعددی را بر جای می‌گذارد.

در چنین مواردی، دولت مرکزی به‌همراه مدیریت شهری در تلاش هستند تا راهکارهایی را پیگیری کنند که مهم‌ترین این راهکارها، توسعه حمل‌ونقل عمومی است تا میزان استفاده از خودروهای شخصی را کاهش دهند و با استفاده از حمل‌ونقل عمومی بتوانند میزان انتشار آلاینده‌ها را کنترل کنند. به‌طورکلی استراتژی اصلی این است که درصد زیادی از حمل‌ونقل شهری، عمومی باشد، اما این یک رویکرد پسینی است.

بی‌شک پیگیری رویکردهای پیشگیرانه مهم‌تر است، چراکه منجر به کنترل شدن تراکم شهری می‌شود. در برخی از نقاط شهر اساسا اجازه گسترش بیش از حد را نباید داد، زیرا ظرفیتی وجود ندارد تا جمعیت بیشتر شود و از نظر تراکم و ارتفاع، باید محدودیتی قائل شد.

متاسفانه شاهد این هستیم که در دوره اخیر مدیریت شهری قوانین شهرسازی رعایت نمی‌شود و تراکم‌فروشی روزبه‌روز بیشتر شده و چرخ شهرفروشی در حال چرخیدن است. بنابراین، یکی از مهم‌ترین اقدامات این است که برنامه جامع شهری عملیاتی شود. این برنامه می‌تواند به‌عنوان سدی در مقابل سیل معضلات زیست‌محیطی شهری شناخته شود. در حالی که متاسفانه در بسیاری از شهرهای کشور، سد شهرسازی شکسته شده است.

بحران آب، یکی دیگر از آثار حساس زیست‌محیطی تراکم شهری است. نزدیک به ۵ سد در تهران به شهرمندان آبرسانی می‌کنند. در واقع، حقابه‌های مناطق اطراف، به شهر تهران اختصاص داده شده است. از طرف دیگر، با تراکم‌فروشی سقف جمعیت تهران بلندتر شده، در نتیجه سرانه آب برای شهروندان تهران کاهش یافته است که در آینده نه‌چندان‌دور، این موضوع شهروندان را با معضلات عدیده مواجه می‌کند. رشد جمعیت در تهران منجر به تبعات زیست‌محیطی زیادی در حاشیه آن و در دشت‌ها و نواحی آبخیزداری اطراف می‌شود. گفتنی است، رشد بی‌قاعده ساخت‌وساز و مجوزهای مربوط به این فرآیند، باعث افزایش تقاضای شهرنشینی می‌شود و همین مسئله، آثار سوء زیست‌محیطی فراوانی را بر جای می‌گذارد.

پسماند، آفت شهرهای متراکم

متاسفانه توان اکولوژیک تهران از دهه ۷۰ خارج شد و اگر تهرانی‌ها بخواهند تنها به منابع آب زیرزمینی متکی باشند، بی‌شک بحران آب شدیدی را تجربه خواهند کرد. موقعیت جغرافیایی تهران به‌گونه‌ای است که حداکثر برای ۳میلیون نفر می‌توان آب تامین کرد، اما به کمک سدهای اطراف، این جمعیت به ۱۲میلیون نفر رسیده است که روزبه‌روز هم افزایش می‌یابد و متاسفانه کمبود آب شدت پیدا می‌کند. شرایط ساخت‌وساز و تراکم در شهر به‌گونه‌ای است که مسیر باد را مسدود کرده، همچنین این میزان از تراکم باعث شده است که میزان آلایندگی به‌حدی افزایش پیدا کند که باد، قدرت تخلیه آن را نداشته باشد و همین امر منجر به آلوده شدن روزبه‌روز شهر شده است. برون‌ریز زباله شهر تهران، دیگر مولفه‌ای است که تاثیر زیادی از تراکم شهری می‌پذیرد. تقریبا ظرفیت مکان‌هایی که تاکنون زباله دفن یا امحا شده ، به‌پایان رسیده و منجر به انتشار آلاینده‌های خطرناک‌تر در شهرک‌های اطراف خود شده است. در بیشتر موارد شهرداری تلاش می‌کند که استانداردهای بهداشتی را در دفن زباله به کار گیرد؛ اما پسماندها معضل اصلی شهرهای با تراکم بالا هستند.

> رشد بی‌قاعده ساخت‌وساز و مجوزهای مربوط به این فرآیند، باعث افزایش تقاضای شهرنشینی می‌شود و آثار سوء زیست‌محیطی فراوانی را برجای می‌گذارد

سخن پایانی

مهم‌ترین تبعات فروش تراکم بنا، گسترش شهرنشینی است که می‌تواند آلودگی محیط‌زیست را به‌دنبال داشته باشد و سلامت جامعه را تحت‌تاثیر قرار دهد. به‌گفته کارشناسان، جمعیت و تراکم توسعه، منطبق بر ظرفیت تحمل منطقه توزیع نیافته است. فشار بحرانی برابر با بیشترین مقدار فشار وارده بر سرزمین قرار دارد. بدون تردید، اتخاذ سازکارهای مناسب در زمینه حفاظت از محیط‌زیست و شهرسازی پایدار، برای سامان بخشیدن به این حوزه می‌تواند گامی مهم برای رسیدن به توسعه پایدار باشد.

یادداشت

شهرها به فضای سبز بیشتری نیاز دارند

داریوش گل‌علیزاده، رئیس مرکز هوا و تغییر اقلیم سازمان محیط‌زیست

فضای سبز در شهرها به‌عنوان ریه‌های تنفسی شهرنشینان به‌شمار می‌آید و به‌همین دلیل، فقدان آن به‌معنی نبود سلامت و تندرستی در شهرها محسوب می‌شود. گفتنی است، در شهرها گذران اوقات فراغت برای کسب تعادل روحی نه‌تنها امری واجب است، بلکه فقدان آن حتی روی توانایی‌های کاری افراد نیز تاثیر منفی می‌گذارد، به‌همین علت امروزه یکی از اصول مهم در مبلمان شهری، ایجاد انبوه فضای سبز در کلانشهرها به‌ویژه در مکان‌های پررفت‌وآمد است. واضح است که فضای سبز به‌ویژه در شکل جنگلی، می‌تواند در کاهش آلودگی‌های شیمیایی هوا بسیار تاثیرگذار باشد.

به‌همین‌دلیل، علاوه بر توسعه فضای سبز یکی از مهم‌ترین مطالبات شهروندان از سازمان پارک‌ها، حفظ و صیانت از پارک‌های جنگلی در سطح شهر است که تاثیر فراوانی در کاهش آلودگی هوا دارند.

به‌استناد اصل ۱۲۳ قانون اساسی، پیوست قانون هوای پاک در سال ۱۳۹۶ در مجلس شورای اسلامی تصویب شد. براساس این قانون، توسعه فضای سبز باید از سوی شهرداری‌ها با همکاری وزارت نیرو برای بهره‌گیری از منابع آبی انجام شود. این وزارتخانه وظیفه بازچرخانی و تصفیه پساب شهرها را برعهده دارد.

گفتنی است، روش‌های نوین آبیاری در کنار کاشت گیاهانی که به آب کمتری نیاز دارند، می‌تواند یک رویکرد سازگارانه با محیط به‌حساب بیاید که خوب است مجریان این قانون، توجه ویژه‌تری به این امر داشته باشند.

در راستای اجرای قانون هوای پاک، شهرهای بالای ۵۰ هزار نفر باید سالانه ۱۵مترمربع افزایش فضای سبز داشته باشند. متولی اجرای این قانون، سازمان شهرداری و دهیاری کل کشور و شهرداری‌ها است، همچنین وزارت نیرو هم وظیفه تامین آب یا تصفیه پساب برای آبیاری فضای سبز شهری را برعهده دارد. در کل کشور، ۱۸۶ شهر مشمول این قانون شده‌اند که باید پروژه‌های ایجاد فضای سبز در آنها عملیاتی شود.

گفتنی است، از این تعداد نزدیک به ۱۰۰ شهر، آن میزان از فضای سبزی را که در قانون هوای پاک گفته شده، دارند، اما غلظت آلاینده‌ها به‌قدری زیاد است که فضای سبز بیشتری موردنیاز است تا بتوان قانون هوای پاک را به‌اجرا درآورد. یکی دیگر از چالش‌های اصلی در مسیر اجرای قانون هوای پاک، نبود آب کافی و سالم در بیشتر استان‌های مرکزی و جنوبی است؛ از آنجایی که در بند ایجاد فضای سبز قانون هوای پاک، استفاده از پساب‌های تصفیه‌شده درج شده است، متاسفانه بسیاری از استان‌ها از دسترسی به پساب تصفیه‌شده محروم هستند که به‌طورمعمول آبیاری فضاهای سبز با استفاده از پساب‌های صنعتی تصفیه‌نشده است و کیفیت بسیار پایینی هم دارند.

در بیشتر شهرهای صنعتی، فناوری تصفیه پساب برای آبیاری وجود ندارد. به‌همین علت، در بیشتر استان‌های جنوبی و مرکزی نمی‌توان از اجرای قانون هوای پاک در راستای ایجاد فضای سبز حرف زد. در واقع، وزارت نیرو پساب تصفیه‌نشده را در اختیار سازمان‌های اجرایی برای توسعه فضای سبز می‌گذارد، در حالی که بیشتر مواقع شرایط تصفیه پساب موجود نیست.

شاید در نگاه اول این سوال پیش آید که کلانشهرهای زیادی از جمله تهران، باوجود بزرگراه‌های سرسبز و پارک‌های زیادی که دارند، چگونه شرایط در این شهرها برای تصفیه هوا فراهم نیست؟

کارشناسان زیادی بر این باور هستند که در گذشته فضای سبز تهران را باغ‌ها و درختان کهنسال تشکیل می‌دادند که نقش مهمی در کاهش آلایندگی هوا داشتند، اما اکنون این فضاها به گل، درختچه و چمن تبدیل شده‌اند که کارکرد مقابله با آلودگی هوا و کاهش آن را ندارند.

بنابراین باید به این امر توجه داشته باشیم که قانون هوای پاک با رویکرد کاهش آلودگی هوا به‌تصویب رسیده است و فضای سبز باید کارکرد لازم را در جذب آلاینده‌ها داشته باشد و در کل، هر نوع گیاهی شاید برای شهرها لازم باشد، اما کارکرد حقیقی برای تصفیه هوا را ندارد. به‌عبارت دیگر، فضای سبز باید از بازچرخش ذرات جلوگیری کند و درختان و گیاهان کاشته‌شده قابلیت تصفیه هوا را داشته باشند.

متاسفانه بسیاری از باغات قدیمی در کلانشهرها که حکم ریه‌های شهر را داشتند و درصد زیادی از هوا را تصفیه می‌کردند، امروزه تبدیل به سازه‌های بزرگ عمرانی و مجتمع‌های ساختمانی شده‌اند.

امروز معضل کلانشهرهایی نظیر تهران، علاوه بر وجود حجم زیادی از غلظت آلاینده‌های جوی، شکل‌گیری فرآیند بازچرخشی است که به‌دلیل نبود فضای سبز استاندارد در مراکز آلوده اتفاق می‌افتد. آمایش سرزمین در شهری نظیر تهران معنایی ندارد و بارگذاری فضای سبز باید منطبق بر ظرفیت تهویه شهرها انجام بگیرد.

به‌عبارت روشن‌تر، باید متناسب با غلظت آلاینده‌ها اقدام به ایجاد فضای سبز کرد. از طرفی هم، پروژه‌های عمرانی باید در راستای این قانون به مرحله عملیاتی برسند، نه آنکه در نهایت به ضرر محیط‌زیست تمام شوند.

تا زمانی که کارخانه‌ها مازوت می‌سوزانند و پسماندها به‌طور غیراستاندارد رهاسازی می‌شوند، هر اقدامی درباره تصفیه هوای شهر تهران از سوی دولت خنثی می‌شود و هر عملی را در توسعه فضای سبز کم‌اثر یا بی‌اثر می‌کند.

خبر

فولاد در یک قدمی زنجیره تولید خوشه

مصطفی ملائی: تامین زیرساخت‌ها و ایجاد بسترهای مناسب سرمایه‌گذاری، نقش بسیار مهمی برای حضور سرمایه‌گذاران در واحدهای تولیدی استان دارد. برای تحقق این هدف مهم شرکت شهرک‌های صنعتی استان از تمام ظرفیت‌های ممکن استفاده خواهد کرد که البته همراهی دستگاه‌های خدمات‌رسان در این راستا ضروری است.

به گزارش خبرنگار صمت از استان خراسان جنوبی بر اساس قانون، دستگاه‌های خدمات‌رسان موظف به تامین زیرساخت‌ها تا درب ورودی واحدهای تولیدی هستند که در این راستا شرکت شهرک‌های صنعتی نیازمند مساعدت و همراهی این دستگاه‌ها برای ارائه خدمات مطلوب به سرمایه‌گذاران است.

آقای شان، مدیرعامل و رئیس هیات مدیره شرکت چدن کویرخاوران و سرمایه گذار کشور چین در شهرک صنعتی شهید رحمانی شهرستان خوسف در استان خراسان جنوبی در گفت‌وگو با صمت، در خصوص تأمین زیرساخت‌های لازم برای فعالیت تولیدی خود، عنوان کرد: در سال ۱۳۹۲ جهت احداث واحد تولیدی شمش چدن با سرمایه گذاری ۲۷ میلیون دلاری در شهرک صنعتی شهید رحمانی شهرستان خوسف فعالیت خود را آغاز کردیم.

وی با اشاره به اینکه یکی از اهداف ما ایجاد زنجیره تولید خوشه صنعت فولاد است، گفت: در فاز دوم مجوز ۷۵میلیون دلار جهت تولید شمش فولاد با سرمایه گذاری کشور چین را اخذ کردیم.

رئیس هیات مدیره شرکت چدن کویرخاوران، با تاکید به اینکه شهرستان خوسف یکی از شهرهای کم برخوردار در خراسان جنوبی و به ویژه در کشور در حوزه اشتغال و زیرساختی است خاطرنشان کرد: هم اکنون در کارخانه چدن بالغ بر ۴۰۰ نفر مشغول به فعالیت هستند که حجم بالایی از اشتغال این شهرستان را در برمی‌گیرد.

آقای شان، آینده روشنی را برای شهرک صنعتی شهید رحمانی شهرستان خوسف ترسیم کرد و افزود: سرمایه‌گذاران زیادی مشتاق برای ورود به شهرک ها و نواحی صنعتی خراسان جنوبی هستند که می توان این شهرک را به عنوان شهرک سرمایه گذاری خارجی نام برد.

وی نبود پست برق و کمبود آب و گاز را یکی از مهم‌ترین چالش های این شهرک صنعتی دانست و تاکید کرد: شرکت چدن کویر برای ۲ فاز اجرایی خود نیازمند ۱۸ مگابایت برق و۳۴ لیتر بر ثانیه آب نیاز دارد.

آقای شان با تاکید براینکه ۶۰هکتار از شهرک صنعتی شهید رحمانی خوسف در اختیار سرمایه‌گذاران کشور چین است، اظهار کرد: اشتغال مولد نیازمند تامین زیرساخت ها است و نباید مسئولان شهرستانی و استانی این فرصت را از دست بدهند.

رئیس هیات مدیره شرکت چدن کویرخاوران در پایان، یادآورشد: در صورت تامین زیرساخت لازم علاوه بر افزایش سرمایه گذاری در حوزه صنعت فولاد اشتغال کارخانجات موجود را به هزار نفر افزایش خواهیم داد.

صادرات ۱۶۳ میلیون دلاری محصولات کشاورزی همدان

سرپرست مدیریت توسعه بازرگانی سازمان جهاد کشاورزی استان همدان از صادرات ۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی محصولات کشاورزی استان خبر داد و گفت: ۶۷ قلم محصول کشاورزی با ارزش دلاری ۱۶۳ میلیون دلار در سال‌جاری صادر شده است.

مصطفی ترکمان با بیان اینکه از ابتدای سال تاکنون ۶۷ قلم کالای کشاورزی به میزان ۱۱۰ هزار و ۲۰۱ تن صادر شده است، اظهار کرد: ارزش ریالی این میزان صادرات ۵ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان و ارزش دلاری آن ۱۶۳ میلیون دلار است.

وی به صادرات ۳۸ قلم از ۶۷ محصول کشاورزی از گمرک استان اشاره کرد و گفت: کشورهایی چون ایتالیا، عمارت، عراق، افغانستان، ارمنستان و پاکستان شماری از مقاصد صادراتی محصولات کشاورزی استان همدان به شمار می‌روند.

سرپرست مدیریت توسعه بازرگانی سازمان جهاد کشاورزی استان یادآور شد: تعدادی از محصولات صادراتی شامل کشمش، سیب‌زمینی، فرآورده‌های لبنی، گشنیز، رازیانه، انواع پوست، نهال و خشکبار از گمرک استان و دیگر گمرکات صادر شده است.

وی با اشاره به توزیع بیش از ۶ هزار و ۲۴۴ تن اقلام اساسی در نیمه اول سال‌جاری، اظهار کرد: اقلامی چون گوشت قرمز، گوشت مرغ، برنج و شکر به صورت تنظیم بازاری در استان توزیع شده است.

وی با بیان اینکه ۳ هزار و ۱۰۲ تن شکر و ۲ هزار و ۲۶۹ تن برنج از ابتدای سال تاکنون توزیع شده است، افزود: ۶۸۱ و ۱۹۲ تن به ترتیب گوشت مرغ و گوشت قرمز توزیع شده، اگرچه پیگیری توزیع گوشت گرم به استان در دستور است.

سرپرست مدیریت توسعه بازرگانی سازمان جهاد کشاورزی استان با تاکید بر اینکه مراکز عمده نیز سهمیه دریافت اقلام اساسی دارند، ادامه داد: مراکزی چون زندان‌ها، کمیته امداد، بیمارستان‌ها، دانشگاه‌ها و مدارس شبانه‌روزی اقلام اساسی دریافت می‌کنند.

وی در پایان خاطرنشان کرد: برای درخواست دریافت اقلام اساسی مراکز عمده، شناسه ملی، شناسه یکتا و کد عضویت سامانه تجارت الزامی است.

هزینه‌های تولید کشاورزی سر به فلک کشید

گلایه کشاورزان مازنی از کمبود بذر

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

فصل جدیدی از کار کشاورزی با شخم و شیار مزارع در کشتزارهای مازندران آغاز شده اما در این میان کشاورزان این استان گلایه‌هایی نسبت به کمبود بذر و نهاده‌ها و قیمت بالای آن در بازار آزاد دارند. سالانه بیش از ۱۵۰ هزار هکتار از مزارع مازندران به زیر کشت پاییزه می‌رود و محصولات مختلفی در آن می‌روید.

گندم، جو، کلزا، شبدر برسیم و سبزی از جمله محصولاتی است که در کشتزارهای مازندران می‌روید.

در آستانه فصل کشت پاییزه برخی از کشاورزان مناطق مختلف از کمبود بذر و گرانی نهاده‌ها گلایه داشته و خواستار توجه متولیان امر برای جبران کمبودها شده‌اند.

خرید و توزیع کودهای پایه، توزیع بذر گندم‌کشت مستقیم در طرح جهش‌تولید و افزایش ضریب مکانیزاسیون از جمله برنامه‌ها برای توسعه کشت پاییزه در مناطق مختلف مازندران نظیر ساری است

مشهدی اسکندر یک کشاورز کجوری که حدود یک هکتار از مزرعه دیمش را به زیر کشت گندم و جو می‌برد، می‌گوید: بذر مناسب برای کشت نداریم و قیمت آن نیز در بازار آزاد بالاست.

وی در گفت وگو با مهر با بیان اینکه سال گذشته وضعیت برداشت محصولات از جمله گندم و جو تا حدودی مناسب بود، گفت: امسال نیز امیدواریم بتوانیم محصولات خوبی را درو کنیم.

این کشاورز کجوری گرانی هزینه‌های تولید را از دیگر دغدغه‌ها برشمرد و گفت: هزینه تراکتور برای شخم و شیار به ازای هر هکتار بالای ۱۰ میلیون تومان بود، این در حالی که قیمت تولیدات به نسبت هزینه‌ها پایین است.

خرید و توزیع کودهای پایه، توزیع بذر گندم کشت مستقیم در طرح جهش تولید و افزایش ضریب مکانیزاسیون از جمله برنامه‌ها برای توسعه کشت پاییزه در مناطق مختلف مازندران نظیر ساری است.

امسال و همزمان با پاییز ۲۲ هزار هکتار از مزارع ساری به زیر کشت محصولات پاییزی می‌رود، سید اسماعیل علوی، رئیس جهاد کشاورزی ساری با بیان اینکه بیش از ۲۲ هزار هکتار از اراضی شهرستان به زیر کشت محصولات پاییزی می‌رود، گفت: از این میزان سه هکتار اختصاص به کشت کلزا دارد و پیش‌بینی می‌کنیم که بیش از شش هزار و ۶۰۰ تن محصول در این مزارع برداشت شود.

وی سطح گندمزارهای شهرستان را ۲۲ هکتار بیان کرد و افزود: برای انجام کشت پاییزه کود و بذر مورد نیاز تامین شده و در حال توزیع است.

علوی با اشاره به بارندگی‌های مطلوب در پاییز اظهار امیدواری کرد که سال زراعی خوبی را داشته باشیم و به کشاورزان توصیه کرد تا نسبت به رصد مزارع برای مدیریت و جلوگیری از آفات بیماری‌ها اقدام کنند. علوی اظهار کرد: از آغاز فصل کشت محصولات پاییزه در نیمه دوم شهریور تا اول آبان همزمان با توزیع بذرهای کلزا، گندم و جو در مراکز جهاد کشاورزی این شهرستان، ۶۹۱ تن انواع کود شیمیایی تخصیصی این محصولات با حواله الکترونیک توزیع شد.

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان ساری تصریح کرد: این شهرستان دارای ۴۳ کارگزاری فعال در هشت مرکز جهاد کشاورزی این مدیریت در مناطق دودانگه، چهاردانگه، شویلاشت، تاکام، هولار، آبکسر، سمسکنده و پنبه زارکتی کار خریداری و توزیع کودهای شیمیایی را انجام می‌دهند. شبدر نیز از دیگر محصولات پاییزی است که بعد از برداشت برنج، کشت آن در برخی مزارع استان آغاز می‌شود. در شهرستان بابل شش هزار و ۸۰۰ هکتار از مزارع به کشت شبدر اختصاص دارند، به گفته محسن آهنگری سرپرست جهاد کشاورزی ۱۳۶ هزار کیلوگرم بذر شبدر بین کشاورزان توزیع شده است.

وی در گفت وگو با مهر مبارزه با علف‌های هرز و حلزون را مساله بسیار مهمی بیان کرد و از کشاورزان خواست تا با عوامل خسارت زا در ابتدای فصل رشد مبارزه و آن را کنترل کنند.

وی به مزایای کشت شبدر اشاره کرد و گفت: تولید علوفه‌ای با ارزش غذایی برابر یونجه، تقویت و حاصلخیزی خاک، کاهش مصرف کودهای ازته از جمله مزایای کشت شبدر برسیم به شمار می‌رود.

■ تامین ۴هزارو ۵۰۰ تن نهاده برای کشت پاییزه

پاییز به ماه دوم رسید و کشت محصولات پاییزه در کشتزارهای مازندران به اوج رسیده است. کلزاکاری نیز از دیگر کشت‌های رایج پاییزی در مازندران محسوب می‌شود و برای اجرای این طرح و کشت محصولات پاییزی در مجموع چهار هزار و ۵۰۰ تن نهاده‌ها برای کشت پاییزی در استان تامین و در حال توزیع بین کشاورزان است.

احسان عباسپور معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی مازندران با بیان اینکه بذر و کود مورد نیاز محصولات پاییز از جمله کلزا و گندم در استان تامین شده است، گفت: هزارو ۶۰۰تن بذر گندم و ۵۴ تن بذر کلزا تامین شده و کشاورزان نگرانی در این زمینه نداشته باشند.

سخن پایانی

کشت پاییزه در زمین‌های خشکه زاری مازندران از اواخر شهریور آغاز می‌شود و تا آذر ادامه دارد. طبق برنامه هر سال ۳۰ هزار هکتار از کشتزارهای مازندران به زیر کشت انواع سبزی، ۳۰ هزار هکتار به کشت شبدر می‌رود و گندم و جو در سطح ۱۰۰ هزار هکتار است و مزارع به صورت دیم و آبی کشت می‌شود. طرح جهش تولید قرار است امسال در ۶۷ هزار هکتار از دیمزارهای مازندران اجرا شود و نتیجه اجرای این طرح در سال‌های گذشته برای کشاورزان رضایت‌بخش و میزان تولید را افزایش داده بود.

احیای ۱۰۶ واحد تولیدی راکد در ایلام

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار ایلام با بیان اینکه رتبه چهارم کشور در در بخش احیای واحدهای راکد متعلق به استان ایلام است، گفت: امسال حدود ۷۱۰ میلیارد ریال برای احیای واحدهای راکد اختصاص داده شد و سال گذشته ۱۰۶ واحد علاوه بر احیای مجدد، افزایش اشتغال و تولید نیز یافتند.

شهریار عباسی در گفت‌وگوی خبری، اظهار کرد: با توجه به اینکه ۶ درصد گاز و پنج درصد نفت کشور در این استان ایلام وجود دارد، ایلام بهترین فرصت سرمایه‌گذاری برای سرمایه‌گذاران در بخش نفت و پتروشیمی و اجرای طرح‌های مهم اقتصادی در این حوزه است که به ایجاد اشتغال، رونق اقتصادی، تولید و توسعه استان کمک می‌کند.

به گزارش ایرنا وی با تاکید بر اینکه گردشگری و طبیعت بکر استان از مزیت‌های اصلی در امر حوزه سرمایه‌گذاری این استان به شمار می‌رود، گفت: ۴۳۰ کیلومتر مرز مشترک با کشور عراق و هم مرز بودن با سه استان عراق، مزیت مناسبی برای جذب توریسم درمانی، گردشگری و مذهبی است.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار ایلام با اشاره به نامگذاری شعار سال توسط رهبر معظم انقلاب، گفت: سیاست دولتمردان در دهه هشتاد شعارهای سیاسی بود، از دهه نود به بعد با تدابیر داهیانه رهبر معظم انقلاب اسلامی و با توجه به تحریم‌ها و درگیری کشور در جنگ اقتصادی، شعار سال، حول محورهای اقتصادی بوده است که نشان‌دهنده اهمیت توجه به حوزه فعالیت‌ها و برنامه‌های اقتصادی است.

عباسی با اشاره به اینکه بسیاری از بسیاری از آمارها و شاخص‌ها ملی بوده و از طریق سازمان ملی آمار ایران اعلام می‌شود و در حیطه استان نیستند، افزود: استان ایلام در بحث تورم در سال ۱۳۹۰ در رتبه اول کشور قرار داشت، اما در طول سه سال اخیر، شاخص تورم در این استان ۱۳ رتبه بهبود پیدا کرده است. اما همچنان در رده تورمی کشور قرار دارد، این استان سال گذشته از نظر شاخص تورم ۳.۶ درصد با میانگین کشوری اختلاف داشت که امسال این میزان به ۲.۴ درصد بهبود پیدا کرده است.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار ایلام در ادامه با اشاره به برنامه‌های دولت در راستای رشد تولید در این استان، یادآور شد: در بخش احیای واحدهای نیمه تعطیل یا تعطیل اقدامات خوبی در دولت سیزدهم صورت گرفته که بحث اختصاص اعتبارات مناسب برای احیای واحدهای راکد و نهضت احیای واحدهای تولیدی از طریق سامانه ریاست جمهوری در این استان در حال انجام است.

وی با بیان اینکه امسال حدود ۷۱۰ میلیارد ریال برای احیای واحدهای راکد در این استان اختصاص یافته است، ابراز کرد: در سال گذشته ۱۰۶واحد راکد و نیمه راکد در استان احیا شده است که افزایش اشتغالزایی را به دنبال داشته و این استان رتبه چهارم کشور را در حوزه احیای واحدهای تولیدی راکد کسب کرد.

عباسی در ادامه یادآور شد: با ایجاد درگاه ملی مجوزها، علاقمندان به سرمایه‌گذاری در استان با اختصاص کمترین زمان، می‌توانند اقدامات لازم برای اخذ مجوزهای لازم در حوزه سرمایه‌گذاری مورد نظر را انجام دهند

وی با تاکید بر اینکه درگاه ملی مجوزها موضوع اشتغال در استان را تسهیل کرده است، گفت: پرداخت تسهیلات تبصره ۱۶ و ۱۸ از دیگر ظرفیت‌های عالی برای ایجاد اشتغال محسوب می‌شود و علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری از طریق درگاه ملی مجوزها، می‌توانند در این زمینه نیز اقدام کنند.

عباسی با اشاره به اینکه استان ایلام سال گذشته در بخش ایجاد اشتغال زنان سرپرست خانوار رتبه پنجم و در بخش اشتغال مددجویان کمیته امداد رتبه اول را کسب کرد، افزود: استان ایلام از طریق تبصره ۱۸ افزون بر ۱۰ هزار و ۳۰۰ میلیارد ریال (بیش از ۱۰۰درصد میزان مصوب اعتبار) را جذب کرده است.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار ایلام با بیان اینکه سامانه ثبت قراردادها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان، یکی از فرصت‌های اساسی برای ایجاد سرمایه‌گذاری و معرفی حوزه‌های سرمایه‌گذاری است، یادآور شد: واگذاری زمین و اعطای تسهیلات از دیگر اقدامات برای جذب سرمایه‌گذاری در استان به شمار می‌آید.

وی در مورد نظارت بر قیمت‌ها و کنترل بازار نیز گفت: تعیین نهایی و مصوب نرخ ها، کشوری است اما از طریق نظارت و بازدیدهای مکرر از بازار، بر نرخ‌ها و قیمت‌ها نظارت و با افزایش بی‌رویه نرخ برخورد می‌شود، همچنین عموم مردم از طریق سامانه ۱۲۴ می‌توانند تخلفات سطح بازار را گزارش دهند. عباسی با بیان اینکه اقدامات مناسبی برای نظارت بر بازار و مهار تورم شکل گرفته است، تاکید کرد: بیش از ۳۵۰ گشت مشترک در راستای کنترل و نظارت بر نرخ کالا در بازار تشکیل شده و با مشارکت بسیج اصناف و اتحادیه ها، توسط تعزیرات حکومتی، برخوردهای قاطع با اصناف متخلف با هدف نظارت بر قیمت‌ها انجام گرفته است.

■ بازارچه‌های محلی مهم تحت کنترل

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار ایلام عرضه مستقیم کالاهای اساسی به بازارهای مصرف در قالب ایجاد بازارچه‌های محلی از مزرعه تا سفره به منظور حذف دلالان و خرید مستقیم از کشاورزان را از دیگر اقدامات موثر در مهار تورم و نظارت بر قیمت‌ها ذکر کرد و یادآور شد: این اقدام نقش مهمی در کاهش قیمت‌ها دارد و شهرداری‌ها مکلف به راه‌اندازی این بازارچه‌ها هستند.

وی پیگیری احداث میدان میوه و تره بار مرکز استان را از دیگر اقدامات مثبت دولت سیزدهم دانست و گفت: با حمایت‌های دولت کار و کرامت راه‌اندازی فرآیند میدان میوه و تره بار در دست پیگیری است که مراحل نهایی قرارداد واگذاری را سپری می‌کند که البته ایجاد این بازارچه و میدانگاه، در نرخ میوه و تره بار استان تاثیرگذار خواهد بود.

عباسی در مورد معضل کمبود پروازهای فرودگاه نیز یادآور شد: با پیگیری استاندار، شرکتی تحت عنوان ایلام ایر در تهران تاسیس شده که این شرکت ۱۰ فروند هواپیما را بعد از شروع به فعالیت به ناوگان هوایی استان اضافه می‌کند که علاوه بر رفع مشکل پروازها، زمینه اشتغال تعداد زیادی از افراد جویای کار استان را هم فراهم خواهد کرد.

عکس‌ها: صمت

روایت تصویری به بهانه جشن باستانی آبانگان

بحران ملی آب

آیدا فریدی: فلسفه آب فراتر از آبادانی‌ای است که برای ساکنان سرزمینی خاص می‌آورد. این روزها مفاهیم دیگری هم به این گزاره‌ای که از آن به‌عنوان مایه حیات یاد می‌شود اضافه شده است. مدیریت آب، دیپلماسی آب، جغرافیای آب، مناقشات سیاسی بر سر آب، صنعت آب و بسیاری اصطلاحات دیگر از این دست. در تاریخ باستانی کشور ما روز دهم آبان با عنوان جشن آبانگان در تقویم ثبت شده است.

این جشن در نکوداشت آناهیتا فرشته موکل بر آب است که در فرهنگ فارسی از او به‌عنوان ایزد بارش برف و باران و تگرگ یاد می‌شود. جشن آبانگان فرصتی برای یادآوری ارزش آب به‌عنوان آبادانی و برکت و شکرگزاری این نعمت است. جشنی که در کنار جوی‌ها، نهرها و قنات‌ها برگزار می‌شود و همراه با شادی و تفریح و دستگیری از نیازمندان است. به همین بهانه گزارش تصویری این شماره صمت را با موضوع بحران آب و مناقشات آب در کشورمان در نظر گرفته‌ایم.

چهارشنبه
۱۰ آبان ۱۴۰۲- ۱۶ ربیع‌الثانی۱۴۴۵ - اول نوامبر ۲۰۲۳- شماره ۲۴۳۷-پیاپی۳۷۵۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

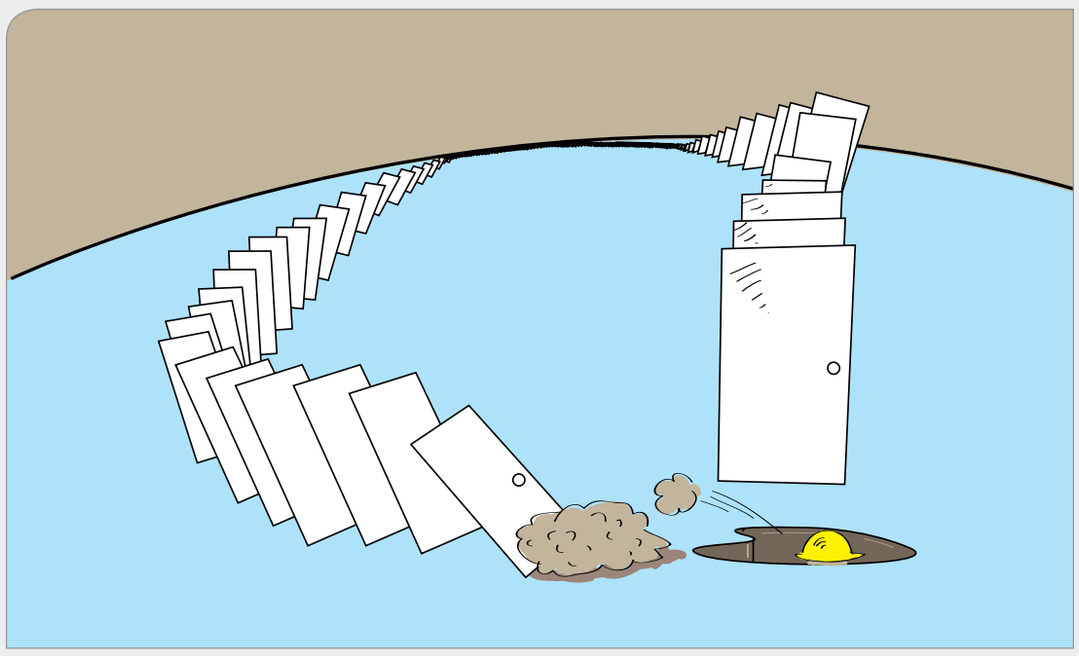
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۰۳۵۱۰۰۹۴۲
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: صمیم

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

خودشکن، آینه شکستن خطاست

بابک بهاری- منتقد عکس:
عکس خود آینه است که بازتاب لحظه را ساکن می‌کند تا هرگاه دلتنگ شدیم آن را به ما باز گرداند. عکس، آینه، نقاشی و سایر سطوح بازتاب‌دهنده و حتی هنرهای نوشتاری (رمان‌ها، اشعار و...) با توجه به خیال‌انگیزی بازتاب‌ها و مبحث واقعیت و توهم و تودرتو بودن‌های این نقاط جذاب و قابل توجه که زاینده خیال‌پردازی‌های دور و دراز بوده محل توجه دائمی هنرمندان و مردم عادی بوده است. از برابر هم‌گذاری آینه با آینه ابدیت ساختن تا این همه نقش در آینه اوهام افتادن و در ادامه این سلسله دراز تا حشر ادامه یافتن:
شب آینه من است و/ روز/ یک عکس گروهی با دوستان.

عکاس: سمیه سبحانی
عکس: کادر افقی، رنگی، بخشی از پاهای قدم‌زنندگان و تصویری تمام‌قد از انعکاس نه‌چندان واضح از صاحبان پاها در آب.

قاب‌بندی عکس از بارزترین وجوه قابل اعتنای عکس است که بیننده را به‌عنوان چشم عکاس برای بازیابی جایگاهش به‌عنوان چشم و ویزور دوربین درگیر خود می‌کند. تصویری از بازتاب قدم زدن دو نفر در کنار آب(دریا) به همراه بخشی از پاهای‌شان لذت بیننده از نحوه ثبت، زیبایی خیال، کشف کدام واقعی و کدام بازتاب و دیگر موارد را باعث شده است.

نامعلوم بودن سرهای کارکترها هستند که چالش را زنده نگاه می‌دارد. ضمن آنکه از کادربندی مناسب و سایر مباحث تکنیکی نباید گذر کرد. رنگی بودن عکس احساس خوشایندی را تشدید می‌کند و حرکت و جای‌گیری مناسب شخصیت‌ها در یک‌سوم دوسوم عمودی که در نقطه طلایی هم واقع شده‌اند و با توجه به متحرک بودن کارکترها که چشم را به سمت پیش روی آنها به حرکت وا می‌دارد. این موقعیت مکانی بسیار مهم و کارکردی است که توأمان بودن آن با قاب‌بندی افقی متناسب با سوژه اثر شده است. با توجه به روانی حرکت چشمی در خط افقی و با توجه به سمت و سوی حرکت کارکترها به سمت خروج از صحنه که خواه ناخواه حرکت چشمی را به دنبال خواهد داشت اهمیت جای‌گیری کارکترها را بیشتر متوجه خواهیم شد. باری نقش رنگ‌های گرم با توجه موضوعیت عکس (گام زدن سرخوشانه دو نفره) در همسویی گرما که نمایشی از شور روابط انسانی است آن را ارائه کرده، باری عکسی سرخوشانه با کنجکاوی‌های بشری همراه شده و توانسته است که این ماجرای جالب را به بیننده ارائه و درگیرش کند، که همانا خواسته و شیطنت دل‌انگیز هنرمند پشت لنز بازیگوش دوربینش بوده به تماشا گذاشته است.

عکاس: مهدی زوار
عکس: کادر عمودی، رنگی، دست بانویی با تسبیحی فیروزه‌ای و لباس کاموایی بنفش رنگ، تکه‌ای آینه‌ای خنجر مانند که بازتاب چهره بانویی در آن.

عکس از پیشتازی ایده با حمایت و همراهی فرم به بیننده ارائه شده است. از تقابل رنگ(طیف سرد) فیروزه‌ای تسبیح با رنگ گرم لباس‌های دارنده‌اش(بنفش -بافت کاموا)، تا شکل تکه آینه (خنجر گونی‌اش) که می‌تواند جای پرسش باشد که چرا تکه و چرا این شکلی همه و همه زنجیره از سوالات هست که می‌تواند مخاطب را درگیر کند و اینکه اگر آینه‌ای معمولی بود بخشی از پرسش‌ها بلاموضوع می‌شدند سوالات پیشینی هستند. خصوصا که با اثری خلوت و کم عنصر مواجه هستیم.

اصولا آثار این‌چنینی بار کارکردی و معنایی بیشتری بر دوش عناصر شخصیت‌های تشکیل‌دهنده با توجه به ظرفیت شان می‌گذارد. خلوتی باعث حساسیت بالاتر حس نیز می‌شود حال با چهره تکثیر شده بانویی مواجه هستیم که آرامش و تفکر و گذشت سال‌ها بر آن نقش بسته‌اند و همگام با کادر عمودی عکس به بالا و بالاتر می‌رویم. نقش گذر سال‌ها بر چهره و موی سر و پوست دست مهر عمیقی است که بر صفحه‌ای حساس نقش بسته است. عدم خنثایی و حرکت زیر پوستی اثر که در گذر سال‌های نهفته در سر روی و موی کارکتر نمایان است و هر لحظه آماده تغییر صحنه هستیم با آنکه این بازه از عمر آدمی در سال‌های سکون و کم‌تحرکی است. باری حرکت قوس داری که از شانه پوشیده از پارچه گلدار (روسری) جلوی تصویر آغاز شده به نوک تیز آینه رسیده و تانظر بازی آسمان و آینه گردانی ماه و خورشید آن‌هم از چشمی که سرد و گرم چشیده و گریسته و خندیده را از نظر دور ندانیم و نگاه خردمندانه را با خرد بپذیریم.

عکاس: کامبیز طاهری آبکنار
نقاد: محسن تیموری

اجتماع عالم جماد (دیوار و شیشه و دیگر مواد) و حیوان و نبات(انعکاس درخت در شیشه) و نشانه‌ای آیینی از عالم انسان در یک عکس.عوالمی که در شیئیت و ماده بودن به مثابه موجودیتی ایستا اشتراکاتی دارند اما در رونده‌گی ماهوی و تبعا نمودهای شکلی خود تفاوتی به اندازه فاصله طبیعت و تصنع دارند. در ورود درخت به تحلیل عکس نمی‌توان به عدم موجودیت فیزیکی درخت در کادر استناد کرد چون دیگر نشانه‌ها که هر کدام عالمی را نمایندگی می‌کنند وارد دانستن انعکاس درخت را به‌عنوان نمود عالم نباتات تقویت می‌کنند و حتی حضور انعکاسی آن را از بعد واژه بودن از یوغ باب انفعال رها می‌کنند و در تحلیل عکس نقشی فاعل و عامل به درخت می‌دهند. با شناختی که تاکنون از عالم جماد و حیوان و نبات به‌دست آورده‌ایم ماهیت آیینی زیست آنها تغییری نسبت به پیش از خود نشان نمی‌دهند. (البته عدم تغییر به منزله شناخت کامل ماهیت زیست آنها هرچند لاتغیر به نظر می‌آیند نیست) چند لباس عروس در ویترین یک فروشگاه رونده‌گی آیینی و جریان صناعت بشر در عالم خود را هم در بستر رسوم زیست جسمانی و هم مناسبات تجاری (نوعی ارتباط بین انسان‌ها) به تصویر آورده است.

در عکس نماینده عالم حیوان(گربه) که نسبت به نماینده‌های دیگر عوالم (ماده‌ی جماد و درخت نبات) از لحاظ جنس پیکر بیشترین نزدیکی را با ما دارد و به قولی از پوست و گوشت و استخوان و... است ناظر این منظره است و جایگاه عکاس(نماینده عالم انسان در کلیت عکس به‌عنوان پویه‌ای انسانی) در نظارت بر محیط تصویر نوعی همراهی و گفت‌وگو می‌آفریند. حیوانی که مانند دیگر حیوانات و حتی نباتات، آیین زیستی‌اش را به تصنع نمی‌آراید و عریان و بی‌پیرایه می‌زید. انسان در مقایسه‌های بین عوالم دارای بعدی حیوانی هم هست که بر عمق و گستره این هم کلامی می‌افزاید و حتی این گفت‌وگو را به امری درونی تبدیل می‌کند. انسان را حیوانی متمایز می‌پندارند و با نسبت دادن صفاتی مانند ناطق بودن در گزاره‌هایی همچون «انسان حیوانی ناطق است» هم تمایز انسان از دیگر حیوانات و هم حیوان بودن او که بیشتر معطوف به جنبه جسمانی انسان است را نمایش می‌دهد. عکس بعد متمایز انسانی انسان و بعد حیوانی او را به پرسش در زمینه تقابل زیست طبیعی و کیفیت و تاثیر ورود تصنع به زیست طبیعی پیشین او(زیست به اصطلاح حیوانی‌تر) می‌کشاند.

عکاس: مهدی کاوه‌ای
نقاد: فرید صلاحی

عکس نشان‌دهنده حدفاصل بیرونی‌ترین سطح شفاف، شیشه‌های ساختمان(انعکاس‌دهنده نور) در فضا هستند، که دقیقا عکاس از درون همین ساختمان مشاهده‌گر و ثبت‌کننده تصویر است، تا فضای نادیدنی مابین انعکاس شیشه‌بر دیوار را نشان دهد، این فضای حائلی است که نور پیوندزننده این احجام به یکدیگر و پدیدآورنده درک فضا است.

نشانه‌شناسی حائلی(Semiotic of mediation)، پیوندزننده دو فضا است و از آنجا که فضا، با احجام تعریف و شکل‌پذیر می‌شوند، تعاملی بین فضای احجام شکل می‌گیرد که وابستگی تعاملی را شکل می‌دهند.

«لوتمان» این فضا دور شونده و نزدیک شونده است. شاید شما فکر کنید که اشاره به حجم دو ساختمان، یا پنجره‌های منعکس‌کننده نور بر دیوار روبه‌رویی مضمون این معناشناسی حائلی باشد، که قطعا هست، اما مختصات بین این دو فضا بسیار کوچک‌تر از فضایی است که احجام در تصویر، در فاصله‌ای با حجم خورشید دارند.

نور فاصله این احجام را به هم پیوند می‌زند. با این تفسیر ما فقط به فضای بین این دو ساختمان پی نمی‌بریم، بلکه با فضایی بسیار گسترده‌تر هم آشنا می‌شویم و آنچه در تصویر است، همان موسیقی نور است که روی چهار جفت خط حامل نما، نت واره‌های معوج شیشه را منعکس می‌کند.

۴ اثر از بازتاب‌ها(انعکاس در آب، آینه و شیشه) را شاهد هستیم. مهم‌ترین نکته که شاید پیچیده‌ترین‌شان باشد نقش زبان نوشتاری(امری منطقه‌ای) و همترازی آن با نقش تصویری(امری جهانی) در یکی از آثار است که خوانش اثر را پیچیده‌تر و سخت‌تر کرده است. اما در هر صورت جهان تنها جلوه‌گاه دیده ما نیست و جهان و تصاویر با همه روشنی و وضوح‌شان باز هم پیچیده است و می‌دانیم حتی گاه با همه صاحب‌نظری بازهم: در این معرکه صاحب‌نظران حیران‌اند.

تسلیت

خداحافظی با نویسنده اقتصادی

دکتر محمدباقر صدری از همکاران و یادداشت‌نویسان روزنامه صمت درگذشت. دکتر صدری در سال ۱۳۲۳ در شهر مهربان شهرستان سراب آذربایجان شرقی به دنیا آمد و پس از طی تحصیلات ابتدایی و متوسطه عازم اتریش شد. مرحوم صدری در ادامه تحصیلات آکادمیک خود در علم اقتصاد وارد دانشگاه گراتز اتریش شد و دوره دکتری را با موفقیت سپری کرد. وی در این دانشگاه همکار پروفسور «تین برگن» برنده نوبل اقتصاد بود.

دکتر محمدباقر صدری پس از بازگشت به ایران با نویسندگی در روزنامه اطلاعات همکاری خود را با مطبوعات آغاز کرد و بعد به‌عنوان دبیر همایش‌های ملی توسعه صادرات غیرنفتی تبریز که سالانه برگزار می‌شد، نقش پررنگی در توسعه صادرات و کمک به دولت‌های مختلف برای رفع موانع تولید داشت.

وی نخستین شهردار کلانشهر تبریز پس از انقلاب اسلامی در سال ۵۷ بود و در کارنامه خود، مدیرکل بازرگانی آذربایجان شرقی، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع تبریز، عضویت در هیات‌مدیره سازمان توسعه تجارت، قائم‌مقام سازمان صنایع دستی، بازرس انجمن اقتصاددانان و مسئولیت‌های دیگر را برعهده‌داشت.

مراسم‌های تشییع، خاکسپاری و بزرگداشت مرحوم محمدباقر صدری توسط خانواده ایشان اطلاع‌رسانی خواهد شد.

موسسه مطبوعاتی صمت و پایگاه خبری گسترش نیوز، درگذشت این اقتصاددان برجسته کشورمان که جزو افتخارات آذربایجان عزیز به‌شمار می‌رود را به خانواده ایشان و همکاران صنعت و اقتصاد تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال برای این مرحوم رحمت واسعه و علو درجات را مسئلت می‌کند.

از فضای مجازی

داستان توسعه کشاورزی در هلند

داستان توسعه و پیشرفت کشاورزی هلند پر از درس‌هایی است که جهان باید فرا گیرد. هلند، کشوری کوچک، با ۱۷ میلیون جمعیت به دومین صادرکننده محصولات غذایی جهان تبدیل شده است.این کشور تقریبا از تمامی منابع سرزمینی و خاک که برای کشاورزی در مقیاس بزرگ لازم است محروم است.

امریکا به‌عنوان نخستین صادرکننده محصولات کشاورزی جهان ۲۷۰ برابر بیشتر از هلند زمین کشاورزی دارد اما هلند دومین صادرکننده محصولات کشاورزی بعد از امریکا است و درعین حال بزرگ‌ترین صادرکننده گوجه‌فرنگی، سیب‌زمینی و پیاز و دومین صادرکننده سبزیجات در دنیا است.

یک‌سوم تجارت جهانی دانه‌های سبزیجات خوراکی از هلند سرچشمه می‌گیرد. این موفقیت‌ها فقط در ۹۴ کیلومترمربع گلخانه به‌دست آمده است. در مقایسه باید گفت؛ مساحت شهر تهران ۷۳۰ کیلومترمربع است.

راز موفقیت چیست؟

راز موفقیت هلند استفاده از تکنولوژی‌های برتر و گلخانه‌های پیشرفته کشاورزی است. این تکنولوژی‌ها برداشت در سطح هکتار را به‌شدت افزایش داده است.

نمونه‌ای از تکنولوژی‌های به‌کاررفته در هلند

با استفاده از سنسورهای حساس، در مصرف آب برخی از محصولات کلیدی تا ۹۰ درصد صرفه‌جویی می‌شود.در هلند ۱۵ نوع گوجه‌فرنگی با ارتفاع ۶ متر پرورش داده می‌شوند که ریشه آنها نه در خاک بلکه در محلول‌های مغزی قرار دارد.

هلند به طور کامل استفاده از آفت‌کش‌های شیمیایی را کنار گذاشته است. همچنین در عرصه پرورش طیور و از سال ۲۰۰۹، مرغداران و دامداران استفاده از آنتی‌بیوتیک را حدود ۶۰ درصد کاهش داده‌اند.

کشاورزان برای تنظیم دمای گلخانه‌ها از انرژی زمین‌گرمایی (geothermal) استفاده می‌کنند.کشاورزی هیدروپونیک که در آن محصولات بدون خاک و با استفاده از محلول‌های مغذی رشد می‌کنند، مصرف آب و هزینه‌ها را به شدت کاهش داده است. در اصل راز پیشرفت‌ها در تحقیقاتی است که در دانشگاه واخنینگن (Wageningen) هلند صورت می‌گیرد. شاید بتوان گفت این دانشگاه بهترین موسسه تحقیقاتی جهان در زمینه کشاورزی است.

اگر امریکا سیلیکون ولی (Silicon Valley) کالیفرنیا را به‌عنوان مرکز نوآوری‌های تکنولوژیک دنیا در اختیار دارد، هلند نیز مرکز تحقیقات کشاورزی غذایی«فوود ولی» را به کشاورزی جهان معرفی می‌کند.اگر دانشگاه کالیفرنیا مرکز ثقل سیلیکون ولی امریکاست، دانشگاه واخنینگن نیز مرکز ثقل «فوود ولی» هلند است.

کشاورزی در هلند؛ وقتی فناوری جای خالی خاک را پر می‌کند

هلند کشوری کوچک است که رتبه دوم صادرات محصولات کشاورزی و عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده سیب زمینی در جهان را در اختیار دارد؛ اما چگونه این کشور کوچک کم خاک به چنین جایگاه بالایی دست پیداکرده است؟

همان‌طوری که گفته شد مساحت امریکا ۲۷۰ برابر هلند است یعنی امریکا ۹ میلیون و ۸۴۳ هزار کیلومترمربع وسعت دارد درحالی‌که مساحت هلند ۴۱ هزار و ۵۴۳ کیلومترمربع است و به‌طبع این پرسش مطرح می‌شود که هلند چگونه توانست در یک رقابت جهانی این‌گونه به مقامی برتر از دیگر کشورها دست یابد؟ صاحب‌نظران می‌گویند این جایگاه هلند، حاصل ترکیبی کارآمد از همکاری و همفکری میان مراکز علمی شرکت‌های تولیدکننده و کشاورزان است. البته رابطه بلاواسطه و سازماندهی‌شده میان این سه نهاد شرط لازم بوده است. تحقیقات و نتایج آن در قفسه‌ها و گنجه‌های موسسات تحقیقاتی و علمی باقی نمی‌ماند و بلافاصله به‌دست کشاورزان می‌رسد و چه بسا در فرآیند تحقیق خود کشاورزان به نوعی حضور دارند.

هلند آخرین کشور غربی است که دچار قحطی شدید شده است؛ در واپسین سال جنگ جهانی دوم، کمبود مواد غذایی موجب شد ۱۰ الی ۲۰ هزار هلندی جان خود را از دست بدهند. این تجربه تلخ، توأم با پیش‌بینی‌های نه چندان روشن در رابطه با آینده تامین مواد غذایی در جهان، هلندی‌ها را بر آن داشت تا به دنبال راهکارهایی برای حل معضل کمبود مواد غذایی باشند.

حدود ۳ دهه پیش، دولت هلند برنامه‌ای ملی و جامع را برای توسعه کشاورزی پایدار در این کشور در برنامه توسعه خود قرارداد؛ هدف این برنامه، دو برابر شدن تولیدات کشاورزی و کاهش استفاده از منابع به یک‌دوم بود.